

Pengeinstitutankenævnet

571/2008 Erstatning for investering i juni 2008 i ScandiNotes V Junior 2015 og Kalvebod Plc 3 S 2014. Bekendtgørelsen om investorbeskyttelse §§ 17 og 19.

Sagsnummer: 571/2008
Dato: 30. juni 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Hans Daugaard, Troels Hauer Holmberg, Peter Stig Hansen, Erik Sevaldsen
Klageemne: Værdipapirer, køb, salg, rådgivning
Rådgivning, investering
Ledetekst: Erstatning for investering i juni 2008 i ScandiNotes V Junior 2015 og Kalvebod Plc 3 S 2014. Bekendtgørelsen om investorbeskyttelse §§ 17 og 19.
Indklagede: Aarhus Lokalbanc
Øvrige oplysninger: ~~OP DF~~
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører klagerens krav om erstatning for tab ved investering i juni 2008 i ScandiNotes V Junior 2015 og Kalvebod Plc. 3 S 2014.

Sagens omstændigheder.

Klageren, der er født i 1930, er kunde i Aarhus Lokalbanc, hvor han har bl.a. et frit værdipapirdepot.

Klageren har under sagen fremlagt én side af et dokument om depotoprettelse, hvoraf der fremgår en investeringsprofil med lav risiko og tidshorisont til den 31. marts 2010.

Ved fuldmagtserklæring af 2. april 2002 bemyndigede klageren sin søn, S, til at disponere vedrørende engagementet.

Ved brev udsendt i oktober 2007 informerede banken om reglerne om investorbeskyttelse (de såkaldte MIFID-regler), der trådte i kraft den 1. november 2007. Af brevet fremgår bl.a.:

"Efter de nye regler skal vi inddele vores kunder i forskellige kundekategorier. I den forbindelse er du kategoriseret som detailkunde.

På baggrund af oplysninger om din finansielle situation og dit kendskab til og erfaring på investeringsområdet, er det vores vurdering, at det også fremover vil være egnet for dig at foretage investering i aktier, obligationer, investeringsbeviser samt hermed sammenlignelige produkter.

Hvis din finansielle situation, erfaring, formål og risikovillighed ændres, eller du ikke længere har interesse for de nævnte investeringsmuligheder, skal vi opfordre dig til at kontakte din sædvanlige kunderådgiver, som i så fald vil ajourføre oplysningerne. Med fuldstændige og ajourførte oplysninger kan vi bedst give dig den mest optimale rådgivning."

Vedlagt brevet var bl.a. "Vilkår for handel med værdipapirer". Det fremgår heraf bl.a.:

"Investeringsrådgivning

Ved investeringsrådgivning forstås personlige anbefalinger til en kunde om transaktioner i tilknytning til finansielle instrumenter. Ved personlig anbefaling forstås en anbefaling, der gives til en person i dennes egenskab af investor, som tager udgangspunkt i personens egne omstændigheder og som udgør en anbefaling til at tage et af følgende skridt:

1)	at købe, sælge, tegne, udveksle, indløse, beholde eller garantere et bestemt finansielt instrument, eller
2)	at udøve eller undlade at udøve en rettighed, der skyldes et bestemt finansielt instrument, til at købe, sælge, tegne, udveksle eller indløse et finansielt instrument.

Definitionen af investeringsrådgivning afgrænser anvendelsesområdet for egnethedstesten. Hvis banken yder generel vejledning, vurderer banken derfor ikke, om anbefalingen er egnet eller hensigtsmæssig for dig

Generel vejledning

Bankens rådgivning om en bestemt type finansielt instrument udgør ikke investeringsrådgivning i bekendtgørelsens forstand, da anbefalingen til kunden skal relatere sig til transaktioner i specifikke finansielle instrumenter. Det vil for eksempel sige, at en anbefaling til dog om at købe 100 stk. XX aktier er investeringsrådgivning, hvorimod en anbefaling om at placere en formue i 60 % obligationer

og 40 % aktier er en generel anbefaling, som ikke er omfattet af definitionen af investeringsrådgivning.

Værdipapirhandel uden rådgivning

Banken vurderer kun, om en investeringsservice eller et finansielt instrument er egnet for dig, hvis banken yder investeringsrådgivning eller porteføljepleje til dig. I forbindelse med andre former for investeringsservice end investeringsrådgivning vil banken på baggrund af dit kendskab til og erfaring på det relevante investeringsområde vurdere, om en investeringsservice eller et produkt er hensigtsmæssigt for dig, medmindre transaktionen tilbydes med henblik på udelukkende ordredudførelse (execution only).

Hvis du er kategoriseret som professionel kunde, vurderer banken ikke, om det påtænkte produkt er hensigtsmæssigt for dig.

På baggrund af dit kendskab til og erfaring på det relevante investeringsområde kan banken tildele dig et handelsrum, hvor du uden bankens anbefaling kan foretage transaktioner i specifikke finansielle instrumenter.

Hvis du ikke giver banken oplysninger eller ikke giver tilstrækkelige oplysninger om dit kendskab og dine erfaringer, kan banken ikke afgøre, om et produkt eller en tjenesteydelse er hensigtsmæssig for dig.

Execution only-transaktioner

Uden forudgående investeringsrådgivning eller indhentelse af oplysninger om dit kendskab, erfaring, finansielle situation eller investeringsformål, kan banken foretage execution only-transaktioner i følgende værdipapirer:

- aktier, der er optaget til handel på et reguleret marked her i landet, i andre lande inden for Den Europæiske Union eller lande, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, eller på et tilsvarende tredjelandsmarked,
- pengemarkedsinstrumenter,
- obligationer og andre gældsinstrumenter, der ikke omfatter et afledt instrument,
- andele i investeringsforeninger eller tilsvarende investeringsinstitutter omfattet af rådets direktiv 85/611/EØS (UCITS),
- andre ikke komplekse finansielle instrumenter

Ved execution only-transaktioner har banken ikke vurderet den leverede eller tilbudte tjenesteydelses hensigtsmæssighed, og du er derfor ikke omfattet af det højere investorbeskyttelsesniveau. Dette gælder, uanset om transaktionen foretages ved internethandel, handel ved personlig fysisk henvendelse til banken eller ved ordreafgivelser via telefonen.

Hvis du ønsker investeringsrådgivning om en konkret transaktion, anbefaler banken, at du henvender dig i filialen hos din rådgiver."

Klageren har fremlagt side 1 og side 3 af sin skattemæssige årsopgørelse for 2007. Heraf fremgår en skattepligtig indkomst på 270.265 kr., fordelt med cirka halvdelen på personlig indkomst og kapitalindkomst. Hertil kommer positiv aktieindkomst på cirka 25.000 kr. Endelig fremgår en helårsbolig og en fritidsbolig med ejendomsværdi pr. den 1. oktober 2007 på henholdsvis 2,3 mio. og 1,5 mio. kr.

I 2008 havde klageren en beholdning af ScandiNotes Senior obligationer, som blev solgt den 14. maj 2008 for knap 2,8 mio. kr.

Banken har anført, at klageren den 19. maj 2008 afgav ordre om køb af nominelt 1,5 mio. kr. kapitalbeviser i Aarhus Lokalbank. Ordren blev annulleret af S, som samtidig anmodede om alternative investeringsforslag med et "fornuftigt afkast". Klageren har anført, at han bestrider, at han skulle have givet ordre om køb af for nominelt 1,5 mio. kr. kapitalbeviser i Aarhus Lokalbank. Der var tale om, at banken fremkom med et uopfordret tilbud, som han efterfølgende via S meddelte, at han ikke accepterede.

Ved brev af 23. maj 2008 sendte banken følgende tre forslag til genplacering af midlerne fra salget den 14. samme måned:

1. en jubilæumskonto med udløb i 2012, hvor den effektive rente efter skat var 2,87 %,
2. tre konkrete realkreditobligationer med kort løbetid og effektiv rente på 3,35-3,6 % efter skat og
3. to virksomhedsobligationer "2% Kalvebod 2011/14" og "4% ScandiNotes 2012/15" med effektiv rente efter skat på henholdsvis 4,15 % og 5,06 %.

Ved e-mail af 29. maj 2008 til S sendte banken prospektet for ScandiNotes V 2012/2015. Banken anførte, at man ikke kunne "finde nogen obligationer med 5-8 års løbetid, der tilnærmelsesvis kunne

matche ScandiNotes." Af prospektet fremgår, at 15 pengeinstitutter var låntagere i henhold til obligationerne, som bestod af fire trancher, hvor juniortranchen var den laveste. Den forventede rating for juniortranchen var BA 3. Ratingen for de øvrige trancher var AAA. Endvidere fremgår bl.a.:

"En investering i ScandiNotes V er kun egnet for finansielt sofistikerede investorer, som er i stand til at vurdere kvaliteter og risici ved en sådan investering, og som har tilstrækkelige ressourcer til at bære ethvert tab, som en sådan investering måtte kunne medføre.

Resumé ScandiNotes ® V

- ScandiNotes ® V er en statisk "true sale" CDO baseret på 15 lån med status af ansvarlig lånekapital til regionale danske finansielle institutioner med en maksimal løbetid på 8 år og en forventet løbetid på 5 år.
- ScandiNotes Five p.l.c. er et Dublin-baseret SPV med en juridisk fuldt afskærmet struktur, der isolerer de enkelte kreditors krav mod selskabet.
- Den samlede udstedelse forventes at udgøre DKK [1.561] millioner, som forventes opdelt i fire trancher
 - ScandiNotes ® V Class A 2012/2015, DKK [218] millioner; 3M Cibor + 0,30 %, (forventet Moody's rating Aaa)
 - ScandiNotes ® V Class B 2012/2015, DKK [672] millioner; 3M Cibor + 0,10 %, (forventet Moody's rating Aaa)
 - ScandiNotes ® V Class C 2012/2015, DKK [416] millioner; fast rente 4 %, (forventet Moody's rating Aaa), prisfastsat som DKK 5-års swap + 0,10 %
 - ScandiNotes ® V Class D 2012/2015, DKK [255] millioner; fast rente 4 %, (forventet Moody's rating Ba3), prisfastsat som DKK 5-års swap + 2,25 %
- Rentebetalinger og restgæld på ScandiNotes ® V Class B og Class C forventes garanteret af Den Europæiske Investment Fund (EIF), et datterselskab af Den Europæiske Investeringsbank, og vil dermed få en 0 % risikovægtning.
- ScandiNotes ® V forventes noteret på Irish Stock Exchange (ISE) i Dublin, og vil blive afviklet via VP.

Risici og risikodæmpende faktorer

Risikofaktorer

- Relativ begrænset spredning i låneporteføljen
- Låneaftalerne har status af ansvarlig lånekapital. Lånene er usikrede.
- Såfremt en bank oplever en kredithændelse ("a Credit Event"), vil den rækkefølge, hvori kreditorer betales tilbage ("the waterfall structure"), generelt være som følger:

- Til sidst dækkes krav fra investorerne i ScandiNotes V Class D"

Ved e-mail af 10. juni 2008 til S oplyste banken bl.a.:

"Udstederne af 2 % Kalvebod 2011/2014 er 12 forskellige regionale og lokale banker (blandt andet også Aarhus Lokalbank).

Obligationen er udstedt som ansvarlig lånekapital ligesom ScandiNotes. Risikoen må vurderes til at være ca. den samme."

Ved fondsafregning af 10. juni 2008 gennemførte banken klagerens køb af nominelt 2.446.746 kr. 4 % ScandiNotes V Junior 2015 til kurs 88,50, svarende til en kursværdi på 2.165.370 kr.

Ved fondsafregning af ligeledes 10. juni 2008 gennemførte banken klagerens køb af nominelt 950.000 kr. Kalvebod Plc. 3 S 2014 til kurs 90, svarende til en kursværdi på 855.000 kr.

Af begge fondsafregninger fremgår bl.a.:

"Din markedsordre er gennemført som OTC handel med banken som modpart.

Din ordre er gennemført efter reglerne om execution only, d.v.s. uden rådgivning."

Pr. den 4. september 2008 havde værdipapirerne i klagerens depot en værdi på i alt 4.549.971 kr., hvoraf ca. 3 mio. kr. var værdien af ScandiNotes og Kalvebod obligationerne, henholdsvis 2.163.412 kr. og 846.858 kr. De resterende ca. 1,5 mio. kr. var fordelt på aktier i to danske pengeinstitutter, investeringsbeviser i Bankinvest Virksomhedsobligationer og Bankinvest Højrentelande samt papirerne Ørestad 15 og Ske 11.

Ved brev af 14. november 2008 henvendte klageren sig via sin advokat til banken med krav om erstatning med henvisning til, at ScandiNotes og Kalvebod obligationerne på baggrund af navnlig Roskilde Banks situation i efteråret 2008 var helt eller delvist værdiløse.

Parternes påstande.

Den 29. december 2008 har klageren indbragt sagen for Ankenævnet. Klageren har nedlagt endelig påstand om, at Aarhus Lokalbank skal tilbageføre hans køb af ScandiNotes og Kalvebod obligationer til anskaffelseskursen og forrente beløbene med den rentesats, som han kunne have opnået på en almindelig indlånskonto. Subsidiært skal banken tilbageføre/tilbagekøbe ScandiNotes og Kalvebod obligationerne på vilkår fastsat af Pengeinstitutankenævnet. Mere subsidiært skal banken betale erstatning for det tab, som han har lidt ved investering i ScandiNotes og Kalvebod obligationerne.

Aarhus Lokalbank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har bl.a. anført, at han accepterede bankens forslag om ScandiNotes og Kalvebod obligationer i tillid til, at papirerne svarede til hans tidligere beholdning af ScandiNotes obligationer, som var udløbet og skulle genplaceres.

Det fremgik ikke, at risikoen på de ScandiNotes obligationer, der blev købt den 10. juni 2008, var væsentligt større end risikoen på de ScandiNotes obligationer, som han hidtil havde haft.

Det var hans klare opfattelse, at det alene ville medføre et tab på 1/15 del, hvis én af de 15 banker, der stod bag ScandiNotes obligationerne, gik konkurs.

Han var ikke klar over, at der var forskellige kategoriseringer af obligationerne i ScandiNotes.

E-mailen af 29. maj 2008 var alene bankens svar på, hvilke banker der stod bag ScandiNotes obligationerne.

Han er landbrugsmekaniker af profession, og de investerede midler stammer hovedsageligt fra hans salg af en landbrugsejendom. Værdipapirdepotet udgør den væsentligste del af hans formue.

Rådgivningen levede ikke op til kravene i reglerne om investorbeskyttelse. Han har til stadighed ønsket en lav risikoprofil, hvilket også fremgår af depotoprettelsesaftalen. Bankens anbefaling var i strid med den aftalte risikoprofil, herunder for så vidt angår spredning af risikoen.

ScandiNotes obligationerne blev købt af bankens egenbeholdning. Kort tid efter købet var obligationerne værdiløse. Banken var selv låntager i henhold til obligationerne.

Fuldmagten til S var alene en praktisk foranstaltning i forbindelse med hans helbredsmæssige forhold (nedsat syn og hørelse).

Aarhus Lokalbank har bl.a. anført, at man ikke har gjort sig skyldig i ansvarspådragende fejl eller forsømmelser i forbindelse med klagerens investeringer.

ScandiNotes obligationer blev generelt anset for at være lavrisikoinvestering indtil Roskilde Banks situation i efteråret 2008. Obligationerne blev således omsat til detailkunder med risikoprofilen "lav". Ved vurderingen af risikoen på obligationerne måtte der henses til de for markedet tilgængelige oplysninger.

ScandiNotes obligationerne gav mulighed for en forrentning, der oversteg forrentningen ved investering i real- eller skibskreditobligationer. Klageren blev i flere omgange oplyst om, at risikoen bestod i, at et eller flere pengeinstitutter gik konkurs. Fremsendelsen af prospektet, jf. e-mailen af 29. maj 2008, var et led i bankens grundige information om produktet. Klagerens håndskrevne notater på det fremlagte eksemplar af bankens brev af 23. maj 2008 viser, at klageren faktisk læste prospektet.

Klageren valgte ScandiNotes obligationerne frem for realkreditobligationer, som var bankens primære anbefaling, med henblik på at optimere afkastet. Klageren var klar over, at den højere rente på ScandiNotes obligationerne afspejlede en større risiko.

Spredningen i klagerens investeringer forblev uændret.

Bankens investeringsforslag var alternativer til klagerens ordre om køb af kapitalbeviser i Aarhus Lokalbank. Klagerens udgangspunkt var således en højere risiko end de forslag, der fremgik af bankens brev af 23. maj 2008.

Klageren har en større formue, og blev bistået af sin søn, som har god indsigt i investeringsforhold. Klageren har også selv god indsigt i økonomiske forhold. Skatteopgørelsen for 2007 er utilstrækkelig til belysning af klagerens samlede økonomi.

Klageren havde tidligere investeret i virksomhedsobligationer og havde i øvrigt erfaring med investering i produkter med en risiko svarende til risikoen ved købet ScandiNotes obligationerne.

Klageren reklamerede ikke ved modtagelsen af fondsafregningen for ScandiNotes obligationerne, hvoraf det udtrykkeligt fremgår, at købet angår ScandiNotes Junior.

Bankens rådgivning medførte ikke, at man blev afskåret fra at gennemføre handlen som en ekspeditionssag (execution only). Banken ydede alene en generel vejledning vedrørende en flerhed af

investeringsprodukter, herunder realkreditobligationer. Klageren afgav herefter via S telefonisk ordre om at købe ScandiNotes V Junior 2015, hvilket korrekt blev effektueret ved en handel i henhold til reglerne om execution only. Dette blev bekræftet ved fremsendelsen af fondsnotaen, som klageren ikke gjorde indsigelse imod.

Subsidiært gøres det gældende, at banken ikke har tilsidesat sin rådgivningsforpligtelse eller i øvrigt handlet kritisabelt i forbindelse med klagerens handler.

Uanset en eventuel fejl er der ikke grundlag for at give klageren sit oprindelige indskud retur, idet han ved investeringen faktisk accepterede en risiko for kursfald.

Klageren har ikke fremhævet nogen vildfarelse eller uvidenhed i relation til Kalvebod obligationerne, ligesom klageren ikke har fremhævet nogen konkrete fejloplysninger eller lignende. Klageren har mundtligt over for banken erkendt, at han bærer det fulde ansvar for investeringen i Kalvebod obligationerne.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Ved brev udsendt i oktober 2007 informerede Aarhus Lokalbanc klageren om reglerne om investorbeskyttelse og anførte herunder, at det var bankens vurdering, at det også fremover ville være egnet for klageren at foretage investering i aktier, obligationer, investeringsbeviser samt hermed sammenlignelige produkter.

Handlen med ScandiNotes og Kalvebod obligationer opfylder ikke betingelserne i § 19 i bekendtgørelse nr. 809 af 29. juni 2007 om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel. Handlen kunne derfor ikke gennemføres efter reglerne om execution only. I forbindelse med klagerens køb af obligationerne i juni 2008 burde banken derfor have udført en hensigtsmæssighedstest, jf. § 17, med henblik på at fastslå, om klageren havde den nødvendige erfaring og viden til at forstå den særlige risiko, som er forbundet med disse obligationer, og i benægtende fald have gjort klageren udtrykkeligt opmærksom herpå.

Under disse omstændigheder finder Ankenævnet, at det må påhvile Aarhus Lokalbanc at godtgøre, at den manglende rådgivning har været uden betydning for klagerens dispositioner.

For så vidt angår ScandiNotes V Junior obligationerne bemærkes, at klageren ikke har modtaget rådgivning om, at den samlede mængde af ScandiNotes V obligationer er rangordnet i fire kategorier, hvoraf Junior er den laveste, hvilket indebærer, at ethvert tab, der opstår som følge af manglende betalingsevne hos et af de 15 låntagende pengeinstitutter, i første række skal bæres af indehavere af Junior obligationerne, og at disse obligationer således ikke svarer til de ScandiNotes Senior obligationer, som klageren tidligere havde ejet.

På baggrund af ovenstående – herunder ud fra et synspunkt om risikospredning – finder Ankenævnet, at Aarhus Lokalbanc har handlet ansvarspådragende i forbindelse med klagerens køb af ScandiNotes og Kalvebod obligationer.

Der er ikke grundlag for, at banken skal dække noget rentetab, eller at klageren skal refundere eventuel modtaget rente af obligationerne, idet afkastet ikke skønnes at afvige fra, hvad klageren ellers kunne have opnået.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Aarhus Lokalbanc skal inden fire uger kurtagefrit tilbagekøbe klagerens beholdning af ScandiNotes V Junior 2015 og Kalvebod Plc 3 S 2014 obligationer til anskaffelseskurserne den 10. juni 2008, idet kursværdien skal beregnes af den oprindelige nominelle værdi.

Klagegebyret tilbagebetales klageren.

Pengeinstitutankenævnet

60/2009 Tvangssalg af lånefinansierede aktier ikke sket i overensstemmelse med retsplejelovens § 538 a, stk. 2.

Sagsnummer: 60/2009
Dato: 19. april 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Carsten Holdum, Niels Bolt Jørgensen, Karin Ladegaard, Astrid Thomas
Klageemne: Værdipapirer, gearet/ lånefinansieret investering
Ledetekst: Tvangssalg af lånefinansierede aktier ikke sket i overensstemmelse med retsplejelovens § 538 a, stk. 2.
Indklagede: E*TRADE Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører om E*TRADE Bank den 9. oktober 2008 var berettiget til at sælge klagerens lånefinansierede aktier.

Sagens omstændigheder.

I maj 2008 blev klagerens "Aftale om aktiekredit og aktielån i E*TRADE Bank A/S" forhøjet til 50.000 kr. Af aftalen fremgår:

"

Generelt

2 Aftalens anvendelse

Aftalen giver Kunden mulighed for både at foretage lange og korte positioner, dvs. henholdsvis kontant- og aktielån.

Kunden kan anvende sit bevilgede kontantlån til køb af alle de danske og udenlandske værdipapirer som E*TRADE tilbyder handel i. Kunden kan anvende sit bevilgede aktielån til shorting af alle danske aktier, der indgår i Københavns Fondsbørs' KFX-indeks.

4 Definitioner

I nærværende Aftale skal nedenstående termer have følgende definitioner:

"Aktielån"

betyder lån af værdipapirer til videresalg med henblik på shorting af de pågældende værdipapirer. Værdipapirerne skal tilbageleveres til långiver inden udløb af en nærmere angivet frist.

"Belåningsværdi"

betyder den værdi, som de stillede sikkerheder opgjort til under hensyntagen til sikkerhedernes respektive risici. Belåningsværdien er dermed summen af den vægtede sikkerhed af de enkelte værdipapirer.

"Kontantlån"

betyder lån af kontante midler til køb af værdipapirer.

"Langposition"

betyder køb af værdipapirer ud fra en forventning om kursstigninger (på kort eller lang sigt).

"Markedsværdi"/"markedskurs"

betyder den til enhver tid noterede kurs på et værdipapir eller, hvis en sådan kurs ikke er tilgængelig, den til enhver tid noterede købskurs for et værdipapir.

"Shorting"/"Short-position"

betyder salg af aktier med efterfølgende tilbagekøb af identiske aktier indenfor en nærmere fastsat frist baseret på en forventning om faldende kurser mellem salg og køb.

Sikkerhed og belåningsværdi

1 Sikkerhedsstillelse

Til sikkerhed for kontantlån og aktielån i henhold til Aftalen giver Kunden E*TRADE primært håndpant i de til enhver tid beroende effekter i ovennævnte depot og de på kontoen til enhver tid værende kontante midler, efter de regler og vilkår, som er fastsat i nærværende Aftale.

3 Beregning af belåningsværdi

På baggrund af beholdningen af værdipapirer og kontante midler i Kundens depot beregnes belåningsværdien løbende. Belåningsværdien udregnes efter nærmere regler, bl.a. på baggrund af en vægtning af Kundens værdipapirer og kontantbeholdninger. Den samlede belåningsværdi beregnes på baggrund af de lange og korte positioner, dvs. både udnyttelsen af Kundens kontantlån og aktielån. E*TRADE forbeholder sig ret til at ændre principperne for beregning af belåningsværdien uden forudgående varsel.

Belåningsværdien angives i procent og er et udtryk for den vægtede værdi af de stillede sikkerheder, set i forhold til den til enhver tid værende udnyttelse af kontant- og aktielånet. Belåningsværdien udtrykkes i procent af det beløb, der til enhver tid er trukket på kreditten.

4 Belåningsværdi

På baggrund af størrelsen af belåningsværdien, maks. lines for lange og korte positioner, den aktuelle udnyttelsesgrad heraf og endnu ikke gennemførte købs- og shortingsordrer beregnes løbende, hvilket beløb der kan disponeres over ved indlæggelse af ordrer om køb og shorting.

Så længe Kunden har udnyttet nærværkede kreditaftale til indgåelse af enten lange eller korte positioner, er Kunden forpligtet til konstant af sikre sig, at der til enhver tid er tilstrækkelig dækning for de pågældende positioner.

I de tilfælde, hvor belåningsværdien er mindre end Aftalens maks. lines, vil der kun kunne disponeres op til størrelsen af belåningsværdien, uanset at denne måtte være mindre end disse maks. lines.

- **Såfremt belåningsværdien $\leq$ 100% af den samlede kreditudnyttelse gælder følgende:**

Kunden er forpligtet til, indenfor en tidsfrist fastsat af E*TRADE, at bringe belåningsværdien op over 100% af kreditudnyttelsen. Dette kan ske ved at lukke positioner, indbetaling af kontante midler eller medvirken til en frivillig betalingsordning.

Kundens undladelse af denne forpligtelse er misligholdelse af aftalen med E*TRADEs heraf følgende misligholdelsesbeføjelser.

- **Såfremt belåningsværdi $\leq$ 85% af den samlede kreditudnyttelse gælder følgende:**

Det lave niveau for belåningsværdien betragtes som misligholdelse af aftalen, uanset tidligere fra E*TRADE fremsendte varsler.

E*TRADE er da berettiget til uden forudgående varsel at ophæve Aftalen til fuld indfrielse med de heraf følgende rettigheder for E*TRADE til tvangsrealisering af de stillede sikkerheder uden yderligere varsel, jf. Aftalens bestemmelser om ophævelse.

Misligholdelse og netting

2 Ophævelse og misligholdelse

I tilfælde af Kundens misligholdelse af denne aftale, er E*TRADE Bank berettiget, men ikke forpligtet, til straks og uden forudgående varsel, alene med efterfølgende meddelelse til Kunden eller dennes bo, at ophæve aftalen og realisere den stillede sikkerhed.

Misligholdelse foreligger, hvis Kunden (ikke udtømmende)

- ikke efter påkrav, eller foruden E*TRADEs tidligere påkrav, har stillet den sikkerhed, som E*TRADE kræver for at opfylde kravene til sikkerhedsdækning som beskrevet i nærværende Aftale, eller medvirker til at opfylde Aftalen i øvrigt,

3 Tvangsrealisation

Ved tvangsrealisation af Kundens sikkerhedsstillelse sælger E*TRADE værdipapirer og valuta indtil der

er reetableret en samlet belåningsværdi for aktierne på minimum 100%.

E*TRADE er berettiget til enten at sælge eller selv overtage værdipapirerne. Ved overtagelse af et værdipapir benyttes markedskursen på realisationstidspunktet.

"

Ultimo september 2008 indeholdt klagerens aktiedepot 35 aktier i Genmab og 7.636 aktier i Århus Elite.

Ved brev af 30. september 2008 meddelte banken klageren, at hans aktiekredit var overtrukket med 1.348,75 kr., og at belåningsværdien var 97,22 % og således under grænsen på 100 %. Klageren blev derfor anmodet om ved først givne lejlighed at sælge værdipapirer eller indbetale yderligere på kreditten. Eventuel betaling skulle ske inden 9. oktober 2008. Såfremt der kom yderligere kursfald eller negative kursændringer af porteføljen, forbeholdt banken sig ret til at tvangsrealisere papirer uden varsel.

Den 6. oktober 2008 indsatte klageren 2.000 kr. på kreditten.

Kursværdien af klagerens aktier i depotet var den 9. oktober 2008 9.852,50 kr. (Genmab) og 43.143,40 kr. (Århus Elite).

E*TRADE Bank har oplyst, at belåningsværdien af et depot beregnes på baggrund af bl.a. vægtningen af depotets værdipapirer. Under normale omstændigheder informerer man kunder, inden der sker en ændring af vægtningen. Banken besluttede på baggrund af størrelsen af aktiefaldet i begyndelsen af oktober 2008 at foretage en ændring af vægtene med virkning fra den 9. oktober 2008. For klagerens vedkommende betød det, at aktierne i Århus Elite, som hidtil havde haft en vægt på 0,6, efter ændringen blev vægtet med 0,0. Den 9. oktober 2008 var belåningsværdien efter den hidtidige vægtning på $((9.852,50 \text{ kr.} \times 0,8) + (43.143,40 \text{ kr.} \times 0,6) : 47.447,53 \text{ kr.} \times 100)$ eller 71,17 %. Beregnet med den nye vægtning af Århus Elite var belåningsværdien 16,61 %.

Den 9. oktober 2008 foretog banken tvangssalg af aktierne i klagerens depot med et samlet provenu på 51.636 kr.

Af sagen fremgår, at banken inden tvangssalget forsøgte at kontakte klageren telefonisk på dennes bopæl, men ikke kom i kontakt med klageren, der var bortrejst. I stedet talte bankens medarbejder med klagerens far, der senere orienterede klageren om, at der havde været en telefonisk henvendelse, men at han ikke vidste fra hvem.

Ved brev af 14. oktober 2008 rettede klageren henvendelse til bankens compliance afdeling med krav om, at hans aktiedepot blev genoprettet.

Ved brev af 6. november 2008 oplyste banken, at baggrunden for tvangssalget var, at sikkerheden for kreditten var faldet til under 85 %, hvorfor man kunne tvangssælge uden varsel i henhold til kreditaftalen. Den forudgående telefoniske henvendelse havde været en ekstra service. Baggrunden for brevet af 30. september 2008 var, at sikkerheden da var under 100 %, men stadig over 85 %, hvorfor klageren i en sådan situation havde fået en tidsfrist til at indbetale.

Parternes påstande.

Klageren har den 29. januar 2009 indbragt sagen for Ankenævnet. Ankenævnet forstår klagerens påstand således, at han ønsker E*TRADE Bank pålagt at genetablere hans depot, ligesom banken skal betale erstatning.

E*TRADE Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at han på baggrund af brevet af 30. september 2008 indbetalte 2.000 kr. på sin konto den 6. oktober 2008, hvilket var et større beløb, end banken havde anmodet om.

Angivelsen i brevet af 30. september 2008 af en sikkerhed på 97,22 % var i forhold til brevets dato forkert, da beregningen var sket den foregående dag. Det beløb, som banken burde have afkrævet ham, skulle have været 3.241,24 kr. Var dette sket, ville han sandsynligvis have indbetalt 4.000 kr. eller måske 5.000 kr. En indbetaling af 4.000 kr. ville have betydet, at sikkerheden ikke blot den 6. men også den 7. oktober 2008 ville have været over 85 %. Dette ville have givet en yderligere dag at reagere på, hvorved han bemærke, at tid var altafgørende i den givne situation.

Banken gjorde sig ikke umage med at finde frem til ham for inden tvangssalget. Under samtalen med hans far kunne banken have anmodet om et telefonnummer eller oplyst, at det var meget vigtigt. Bankens forgæves forsøg på at komme i kontakt med ham var ikke en ekstraordinær service, men den service, som man kan forvente af en bank og i øvrigt i overensstemmelse med tidligere kommunikation fra bankens side.

Bl.a. under hensyn til omstændighederne, som ikke antydede en misligholdelse fra hans side, burde banken have undladt at tvangssælge.

Der er ikke tale om en redelig handling fra bankens side, idet der ikke er givet rimeligt varsel.

Efter hans indbetaling den 6. oktober 2008 med 2.000 kr. var sikkerheden over 85 % nemlig 86,45 %. Ønskede banken herefter at agere, måtte det forudsætte en ny henvendelse til ham.

Han stiller spørgsmålstegn ved, om banken har tilstrækkelig hjemmel i låneaftalen til ændringen af vægtningen. En ændring af vægtningen fra 60 % til 0 % er ikke en ændring af "principperne for beregning af belåningsværdien".

Han blev først gennem bankens brev af 12. november 2008 bekendt med, at vægtningen af Århus Elite aktierne var reduceret til 0 %.

Banken har anført, at den ikke yder rådgivning, men udelukkende ordredførelse. Det er derfor misvisende, når det anføres, at tvangssalget skete for at minimere risiko samt yderligere tab for ham. Handler banken i kundens interesse på denne måde, yder banken således rådgivning.

Af aftalens bestemmelser om tvangsrealisation fremgår det, at banken kan sælge værdipapirer, indtil der er retableret en samlet belåningsværdi for aktiverne på minimum 100. Banken skal således ikke sælge mere end nødvendigt.

E*TRADE Bank har anført, at beregningen af overtrækket på 1.348,75 kr. i brevet af 30. september 2008 er sket på grundlag af lukkekursen den 29. september 2008. Klageren blev i brevet bl.a. gjort opmærksom på, at såfremt der forekom yderligere kursfald, forbeholdt banken sig i henhold til kontrakten ret til at tvangsrealisere uden varsel. Dette fremgår tillige af kreditaftalen.

Kursen på de aktier, der lå i klagerens depot, fortsatte efter den 30. september 2008 med at falde.

På baggrund af det enorme kursfald, der fandt sted i begyndelsen af oktober 2008, traf banken beslutning om med virkning fra 9. oktober 2008 at ændre vægtningen af værdipapirer i aktiedepoter. Ændringen afspejlede markedsforholdene på det pågældende tidspunkt.

Selv hvis banken ikke havde foretaget en ændring af vægtfordelingen, men anvendt gammel vægtning på Århus Elite aktien, ville belåningsværdien af klagerens depot være under 85 %, nemlig 71,17 %. Banken var således også berettiget til efter den gamle vægtning at foretage tvangsrealisation, da sikkerheden for lånet var faldet til under 85 %.

85 % er sat på grundlag af årelang erfaring for, hvornår det er nødvendigt at gribe ind for at undgå eller begrænse et tab hovedsageligt af hensyn til kunden selv. Udviklingen i aktieporteføljer kan ændre sig meget hurtigt, og det ville være forbundet med større vanskeligheder, hvis banken skulle foretage individuelle skøn af risikoen ved porteføljen. Der henvises i denne forbindelse til Ankenævnets afgørelse i sag 405/2008, som også angår E*TRADE Bank.

I et systematisk faldende marked foretager banken tvangssalgene hurtigt muligt for at minimere risikoen samt yderligere tab for kunden, da papirerne kan fortsætte med at falde.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Af aftalen om klagerens aktiekredit hos E*TRADE Bank fremgår, at værdipapirerne i klagerens depot lå til sikkerhed for klagerens forpligtelser over for banken. Depotets belåningsværdi blev løbende beregnet bl.a. på baggrund af en vægtning af værdipapirerne i depotet. Det fremgår udtrykkeligt, at banken "forbeholdt sig ret til at ændre principperne for beregningen af belåningsværdien uden forudgående varsel".

Ankenævnet finder, at banken således havde hjemmel til at foretage en ændring af vægtningen af de papirer, der indgik i klagerens depot, ligesom en ændring kunne ske uden forudgående varsel.

Det fremgår af aftalen, at såfremt belåningsværdien var mindre eller lig med 100 % af den samlede kreditudnyttelse, var klageren forpligtet til inden for en fastsat frist at bringe belåningsværdien op over 100 %. Det fremgår endvidere af låneaftalen, at det, såfremt belåningsværdien var 85 % eller mindre af klagerens kreditudnyttelse, betragtes som misligholdelse af aftalen uanset tidligere fra E*TRADE fremsendte varsler, og at banken var berettiget til uden forudgående varsel at ophæve aftalen og tvangsrealisere de stillede sikkerheder uden yderligere varsel.

I bankens brev af 30. september 2008 anmodede banken klageren om at indbetale et beløb, således at belåningsværdien kom over 100. Banken anførte endvidere, at såfremt der kom yderligere kursfald eller negative kursændringer, forbeholdt man sig ret til at tvangsrealisere papirerne uden varsel.

Ankenævnet finder, at banken har været berettiget til at anvende lukkekursen for den 29. september 2008 som grundlag for en beregning af overtrækket på 1.348,75 kr., der blev meddelt klageren i brevet af 30. september 2008.

Da banken den 9. oktober 2008 foretog tvangssalg af alle aktierne i klagerens depot, var belåningsværdien af depotet under 85 %, og klageren efter aftalen i en misligholdelsessituation. Dette var tilfældet, uanset om banken havde foretaget en ændring af vægtningen som sket den 9. oktober 2008.

Det har derfor ikke betydning, at banken samtidig foretog en ændring af vægtningen af Århus Elite.

Ved tvangssalget af aktierne i klagerens depot fyldestgjorde banken sig for det krav, som var sikret ved håndpantet i aktierne. Dette skete imidlertid uden at iagttage reglen i retsplejelovens § 538 a, stk. 2, hvorefter pantthaver, inden der tages skridt til fyldestgørelse, med en uges varsel skriftligt skal opfordre pantsætter til at opfylde kravet. Det bemærkes herved, at der ikke er grundlag for at antage, at omgående salg var nødvendig for, at banken kunne undgå eller begrænse sit tab i forbindelse med

aftalen. Det er i den forbindelse uden betydning, at E*TRADE efter aftalen kunne gennemføre tvangsrealisationen uden varsel, idet reglen i § 538 a, stk. 2, ikke kan fraviges ved aftale, jf. bestemmelsens sidste punktum.

Banken var herefter ikke berettiget til at tvangsrealisere klagerens papirer.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Såfremt klageren inden otte uger fra denne afgørelse fremsætter anmodning herom, skal E*TRADE inden fire uger mod klagerens betaling af 51.636 kr. overføre de den 9. oktober 2008 tvangsrealiserede aktier til et depot bestemt af klageren.

Klagegebyret tilbagebetales klageren.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

96/2009 Krav om erstatning for tab ved investering i værdipapirer herunder investeringsbeviser i Jyske Invest.

Sagsnummer: 96/2009
Dato: 24. marts 2010
Ankenævn: John Mosegaard, Jesper Claus Christensen, Karin Duerlund, Troels Hauer
Holmberg, Karin Ladegaard
Klageemne: **Værdipapirer, køb, salg, rådgivning**
Rådgivning, investering
Ledetekst: Krav om erstatning for tab ved investering i værdipapirer herunder investeringsbeviser i Jyske Invest.
Indklagede: Jyske Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører klagerens krav om erstatning for tab ved investering i forskellige værdipapirer herunder investeringsbeviser i Jyske Invest.

Sagens omstændigheder.

Klageren, som er født i 1959, har været kunde i Jyske Bank siden 1995.

I perioden fra december 2005 til oktober 2007 købte og solgte klageren 17 forskellige aktier. Værdien af hendes værdipapirportefølje udgjorde i perioden mellem ca. 2.400.000 kr. og ca. 1.900.000 kr.

Den 10. december 2007 var klageren og hendes mand til møde i banken, hvor hun fik lavet en investeringsprofil.

Banken har under sagens forberedelse for Ankenævnet fremlagt et uunderskrevet resumé af samtalen den 10. december 2007 samt et brev til klageren af samme dato.

Af resuméet fremgår blandt andet, **at** klageren havde en investeringshorisont på mere end 10 år, **at** hun har en god basisviden om investering, **at** hun moderat ønskede at involvere sig i den løbende pleje af investeringen, og **at** hun ønskede at investere 2.950.000 kr. ud af en formue på 3.000.000 kr. Under overskriften "Holdning til risiko" fremgår, **at** hun havde en moderat holdning til risiko, **at** hun kunne acceptere et negativt afkast på 20 % på et enkelt år, **at** hun ville fastholde risikoen, hvis værdien af hendes investering et enkelt år faldt mere end forventet, og **at** hun var lidt eller ikke afhængig af de penge, hun ønskede at investere. Klageren har under sagens forberedelse anført, at hun på dette tidspunkt kun tilkendegav at kunne acceptere et negativt afkast på 10 % på et enkelt år. Nederst på resuméet af samtalen er over dato- og underskriftsfeltet anført:

"Vær opmærksom på, at selv om De har oplyst banken om, hvor stort et negativt afkast De kan acceptere, tager banken ikke ansvar for, at et eventuelt negativt afkast under uheldige omstændigheder kan blive større "

Af brevet af 10. december 2007 fremgår:

"

Dine svar fremgår af det vedlagte resumé af vores samtale og peger på, at din risikoprofil er det, vi kalder dynamisk.

Den dynamiske risikoprofil

Der er to væsentlige forhold for den risikoprofil, som jeg anbefaler.

Det første er investeringshorisonten.

Det andet er din holdning til risiko og dermed tab.

Løbende opfølgning

Dine behov passer lige nu til den dynamiske profil, men det er min erfaring, at ønsker og behov ændrer sig med tiden. Derfor er det vigtigt, at vi løbende følger op på din investeringsplan.

Anbefaling

Med udgangspunkt i dit ønske om at involvere dig i de store linjer i sammensætningen af dine investeringer vil jeg anbefale dig en Jyske Investeringspartner aftale.

Rådgivning

Nogle handler vil passe bedre til din investeringsprofil end andre. Når jeg fremover rådgiver dig, vil jeg vurdere den enkelte handel i forhold til den afdækkede investeringsprofil.

"

Samme dag underskrev klageren en aftale om Jyske Investeringspartner, hvoraf fremgår:

"

Aftalen omfatter

- Alle investeringer sker efter din godkendelse og for din regning og risiko.
- Godkendelsen kan være enten skriftlig eller mundtlig, og bliver kun bekræftet ved en fondsnota sendt som brev.

Indhold i Jyske Investeringspartner

Med denne rådgivningsaftale får du sparring og dialog om investering, der kan være med til at støtte dig i dine beslutninger om investeringer.

Aftalen omfatter:

- En grundig gennemgang af dine ønsker, forventninger og mål, som ender ud i en Investeringsplan der indeholder; din investeringsprofil, strategi samt en anbefaling til investering.
- En personlig investeringsrådgiver, som yder dig rådgivning ud fra din investeringsprofil og -strategi.
- Support fra en afløser, hvis din personlige investeringsrådgiver er fraværende.

Betaling for aftalen

Prisen pr. aftale er pt. 0,2 % af formueværdien årligt. Minimum 7.000,00 kr. pr. aftale.

Din pris pr. aftale er en fast årlig pris på 0,00 kr. Aftalen om favør er gældende indtil 01.01.2009.

Formidlingsprovision

- Jyske Bank modtager formidlingsprovision fra Jyske Invest.

Skat, ansvar og risiko - fortsat

- Du er også opmærksom på, at du kan risikere at investeringerne kan medføre tab, og at historiske afkast ikke kan benyttes til at danne forventning om fremtidige afkast.

"

Banken har under sagens forberedelse for Ankenævnet fremlagt faktaark vedrørende Jyske Banks syv forskellige risikoprofiler herunder den til klageren anbefalede "dynamisk profil". Det fremgår, at udgangspunktet for porteføljesammensætningen for denne profil er 54 % i etablerede aktiemarkeder, 6 % i nye aktiemarkeder, 30 % i danske obligationer og 10 % i højrenteobligationer. Desuden fremgår følgende:

"Deklaration

- Øverst ser du, hvordan vi anbefaler at fordele aktiverne. Til den dynamiske profil anbefaler vi en nogenlunde ligelig fordeling mellem aktier og obligationer for at sprede risikoen.
- I perioder kan vores aktuelle anbefaling være lidt anderledes, hvis vi vurderer, at det kan give et bedre resultat.

"

Ultimo 2007 bestod klagerens værdipapirportefølje 100 % af enkeltaktier og havde en værdi på ca. 1.900.000 kr.

Den 11. januar 2008 købte klageren på anbefaling af bankens investeringsrådgiver R

investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer for ca. 300.000 kr., Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier for ca. 200.000 kr. og Jyske Invest Nye Obligationsmarkeder Valuta for ca. 350.000 kr. Hun havde herefter investeret for ca. 2.750.000 kr. i værdipapirer. Andelen af investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer udgjorde ca. 11 %, Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier ca. 7 % og Jyske Invest Nye Obligationsmarkeder Valuta ca. 13 % af porteføljens samlede værdi. Klageren modtog ikke noget skriftligt materiale i forbindelse med investeringen. Banken har i forbindelse med sagens forberedelse for Ankenævnet fremlagt brochurer vedrørende de tre typer af investeringsbeviser.

Den 8. april 2008 købte klageren yderligere Jyske Invest Nye Obligationsmarkeder Valuta investeringsbeviser for ca. 25.000 kr. Klageren har anført, at dette skyldtes, at udbyttet fra de tidligere købte investeringsbeviser automatisk blev geninvesteret.

Banken har anført, at klageren den 25. juli 2008 var logget ind i sin netbank og da kunne se, at kursen på investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer var angivet til 80

Klageren har anført, at banken på et møde den 26. september 2008 for første gang orienterede klageren om den negative kursudvikling på hendes værdipapirer. Hendes årligt accepterede negative afkast blev da ændret til 20 %.

Banken har anført, at klageren i november 2008 udtrykte utilfredshed med sin investering og da blev anbefalet et salg af værdipapirerne.

Ved brev af 1. december 2008 til banken opgjorde klageren værdien af sine værdipapirer til ca. 1.300.000 kr. og krævede sit tab erstattet på baggrund af bankens dårlige rådgivning.

Ved brev af 9. januar 2009 afviste banken klagen.

Af brochuren vedrørende investeringsbeviserne Jyske Invest Nye Obligationsmarkeder Valuta fremgår, at der "findes da også væsentlige kræfter i og omkring de nye obligationsmarkeder, der kan påvirke afkastet negativt", samt at papiret henvender sig til investorer, som "er parate til at påtage sig en stor risiko".

Af brochuren vedrørende investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier fremgår, at "afdelingen har betydelig fleksibilitet og kan blandt andet benytte gearing og investere i finansielle instrumenter, så som swaps og futures."

Af brochuren vedrørende investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer fremgår, at den "samlede investering kan få et bedre forhold mellem afkast og risiko - du bliver med andre ord bedre sikret mod tab."

Finanstilsynet har i en offentliggjort afgørelse af 8. juli 2009 overfor Hedgeforeningen Jyske Invest påtalt, at foreningen handlede i strid med redelig forretningsskik og god praksis jf. § 18 i lov om investeringsforeninger, specialforeninger m.v. da foreningen udarbejdede salgsbrochuren om Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer, "fordi brochuren ikke udgør en balanceret beskrivelse af produktets egenskaber og de risici, der er forbundet med investeringen".

Finanstilsynet har i anden offentliggjort afgørelse af 24. november 2009 overfor Jyske Bank påtalt, at banken "i forbindelse med salg af andele i Jyske Invest Hedge Markedsneutrale - Obligationer ikke generelt har taget skridt til at rette op på, at salgsbrochuren fra Investeringsforeningen Jyske Invest Hedge Markedsneutrale - Obligationer ikke udgør en afbalanceret beskrivelse af produktets egenskaber og de risici, der er forbundet med investeringen." Det fremgår desuden, at "Finanstilsynet skal i den forbindelse understrege, at tilsynet ikke hermed har taget stilling til, hvorvidt rådgivningen af den enkelte kunde har levet op til bekendtgørelsens krav."

Parternes påstande.

Klageren har den 4. februar 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Jyske Bank tilpligtes at erstatte hendes tab på tre forskellige Jyske Invest investeringsbeviser opgjort til 333.157,50 kr. samt hendes tab på aktier opgjort til 655.014,78 kr.

Jyske Bank har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært afvisning.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at Jyske Bank ikke rådgav i overensstemmelse med hendes investeringsprofil. R overtalte hende over tre omgange til at købe værdipapirer i Jyske Invest, hvilket hun ikke havde forudsætningerne for at bedømme. Hun kender intet til sammensatte produkter. Forud for købet havde R sagt, at papirerne passede til hendes risikoprofil, da risikoen var minimal og mindre end ved investering i aktier. Hun fik ikke udleveret noget materiale om investeringsbeviserne.

Banken burde efter mødet den 10. december 2007 have holdt øje med værdipapirerne og kontaktet hende, da hendes tab nåede 10 %, så det kunne være blevet begrænset hertil.

Banken burde efter mødet den 26. september 2008, hvor hendes accepterede tabsgrænse blev hævet til 20 %, have kontaktet hende, da tabet oversteg denne grænse.

Banken er derfor ansvarlig for den del af tabet, som overstiger de to grænser frem til den 2. februar 2009, hvorefter hun selv har fulgt kurserne.

Hendes tabsgrænser var aftalt med banken. Dette fremgår også af brevet af 10. december 2007, som banken beklæjligt ikke hidtil har kunnet finde.

Banken har ikke som påstået på noget tidspunkt anbefalet et salg af Jyske Invest investeringsbeviserne.

Hvis hun har været logget ind på sider i netbanken, hvor kursen på investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer var angivet til 80, er det ikke et forhold, som hun har bidt mærke i. Hun ville da have diskuteret det med sin mand, som hun altid ville gøre, hvis hun bemærkede problemer.

Uanset om hun har set på depotet den 25. juli 2008 eller ej, burde banken aldrig have anbefalet hende investeringsbeviser i hedgeforeninger, som hun ikke har forstand på. Af afgørelsen i denne sag bør det fremgå, hvorvidt MiFID-reglerne beskytter kunderne.

Jyske Bank har anført, at de foreslåede investeringer alle ligger indenfor klagerens investeringsprofil, og at MiFID-reglerne er overholdt.

Klageren fandt ikke danske obligationer interessante. R anbefalede derfor alternativt investeringsbeviserne fra Jyske Invest, som historisk set havde en lavere risiko end aktier.

Klageren bærer risikoen for, at investeringerne ikke har udviklet sig som ønsket.

Klageren kunne selv have skaffet sig offentligt tilgængeligt materiale om Jyske Invest værdipapirerne eller spurgt R herom, hvis hun havde ønsket dette.

Indtil november 2008 anbefalede banken ikke klageren at sælge ud af værdipapirerne, dels fordi markedet forventedes at vende igen, og dels fordi hun havde en investeringshorisont på mere end 10 år og havde angivet, at hun i tilfælde af større fald på et år end forventet ville fastholde risikoen. Banken har ikke pådraget sig et ansvar som følge af manglende anbefaling til klageren om salg af værdipapirer. Da klageren i november 2008 udtrykte utilfredshed med investeringerne, anbefalede R at sælge, hvilket hun da ikke ønskede.

Banken har ikke ved aftale forpligtet sig til at overvåge udviklingen i klagerens værdipapirer eller garanteret, at klagerens tab ikke kan blive større end den angivne procentsats. Det bemærkes, at brevet af 10. december 2007 ikke er en egentlig aftale, men en plan for klagerens fremtidige investeringer.

Klageren var i hvert fald efter sit log på siderne i netbanken den 25. juli 2008 bekendt med, at købet af investeringsbeviserne var forbundet med en risiko. Hvis hun efter dette tidspunkt ikke ønskede at opretholde sin investering med risiko for at lide tab, burde hun have afhændet papirerne. Ved at have beholdt papirerne har klageren ikke overholdt sin forpligtelse til at begrænse sit tab. Det vil være helt urimeligt, hvis klageren efter den 25. juli 2008 har kunnet spekulere i kursudviklingen for bankens regning og risiko.

En efterprøvning af uenigheden om den af klageren angivne acceptable tabsprocent samt om, hvorvidt R i november 2008 afgav en salgsanbefaling til klager, kræver bevisførelse, som ikke kan finde sted for Ankenævnet.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Ankenævnet bemærker, at nævnets kompetence alene omfatter formueretlige tvister, dvs. civilretlige krav.

Reglerne om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel ("MiFID-reglerne") er et offentligretligt regelsæt, som er under tilsyn af Finanstilsynet. Reglerne kan imidlertid efter omstændighederne få betydning for fastlæggelsen af det erstatningsretlige ansvarsgrundlag i en sag ved Ankenævnet.

Af reglerne om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel følger ikke en pligt for et pengeinstitut til at overvåge udviklingen i en kundes beholdning af værdipapirer og ej heller en pligt til at anbefale en kunde salg af værdipapirer ved bestemte tabsgrænser.

Af det fremlagte uunderskrevne resumé af samtalen den 10. december 2007 fremgår under overskriften "Holdning til risiko", at klageren kunne acceptere et negativt afkast årligt på 20 %. Det fremgår endvidere, at banken ikke tager ansvar for, at et eventuelt negativt afkast under uheldige omstændigheder kan blive større.

Ankenævnet finder det på den baggrund og det i øvrigt fremkomne ikke godtgjort, at det påhvilede Jyske Bank at søge at begrænse klagerens tab til en bestemt tabsprocent, eller at kontakte hende ved en given negativ udvikling i investeringerne.

Af reglerne om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel fremgår, at investeringsrådgivning bl.a. forstås som en personlig anbefaling til en kunde om køb af et bestemt finansielt instrument, som tager udgangspunkt i personens egne forhold.

Af reglerne om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel følger en pligt for pengeinstituttet til, når det som værdipapirhandler udøver investeringsrådgivning, at indhente relevante oplysninger og herefter anbefale kunden værdipapirhandler, som egner sig til den pågældende. Pengeinstituttet skal herunder sørge for, at kunden har nødvendig erfaring og kendskab til at forstå de involverede risici ved den

anbefalede værdipapirhandel.

Den 10. december 2007 afholdt Jyske Bank et investeringsmøde med klageren og fastlagde hendes investeringsprofil. Det fremgår af resuméet fra samtalen, at klageren ønskede at investere 2 950.000 kr. Ankenævnet finder, at det følger af både brevet af 10. december 2007 og af aftalen om Jyske Investeringspartner af samme dato, at banken ved fremtidig rådgivning skulle anbefale investeringer i forhold til klagerens investeringsprofil, medmindre konkrete investeringer efter særskilt aftale fraveg investeringsprofilen. Jyske Bank har ikke gjort gældende, at den aftalte investeringsprofil var fraveget efter aftale vedrørende de konkrete investeringer.

Ankenævnet lægger til grund, at R den 11. januar 2008 anbefalede klageren køb af investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer, Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier og Jyske Invest Nye Obligationsmarkeder Valuta. Klagerens portefølje bestod forinden køb af disse investeringsbeviser af 100 % aktier.

Af bankens faktaark for klagerens dynamiske investeringsprofil fremgår, at udgangspunktet for den anbefalede porteføljesammensætning er 54 % i etablerede aktiemarkeder, 6 % i nye aktiemarkeder, 30 % i danske obligationer og 10 % i højrente obligationer.

Ankenævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at bankens anbefaling den 11. januar 2008 om køb af investeringsbeviserne Jyske Invest Nye Obligationsmarkeder Valuta, som herefter udgjorde ca. 13 % af klagerens portefølje, kan anses for erstatningspådragende ved at være i strid med udgangspunktet om ca. 10 % højrente obligationer for klagerens investeringsprofil. Det samme gælder den udvidelse, der fandt sted ved geninvesteringen den 8. april 2008 hvorefter andelen udgjorde ca. 14 % af klagerens portefølje. Klageren findes i øvrigt ved ikke at have reageret på geninvesteringen den 8. april 2008 på et tidligere tidspunkt end sket at have fortabt eventuelle indsigelser om, at hun ikke ønskede geninvesteringen foretaget.

Ankenævnet finder, at bankens anbefaling den 11. januar 2008 om køb af investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer og Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier, som herefter udgjorde henholdsvis ca. 11 og 7 % af klagerens portefølje, strider mod udgangspunktet om ca. 30 % danske obligationer for klagerens investeringsprofil, idet de anbefalede investeringsbeviser vurderes at adskille sig væsentligt herfra. Ankenævnet bemærker, at når der begrebsmæssigt sondres mellem kategorierne "højrenteobligationer" og "danske obligationer" må "danske obligationer" forstås som almindelige danske stats- og realkreditobligationer for at skabe den fornødne risikobalance for en investeringsprofil af klagerens karakter.

Ankenævnet finder det ikke godtgjort, at banken forinden anbefalingen om køb af investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer og Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier havde givet klageren en anbefaling om køb af danske stats- og realkreditobligationer, eller at klageren efter fyldestgørende rådgivning ønskede at foretage investeringer, som ikke stemte overens med den fastlagte investeringsprofil. Ankenævnet bemærker, at banken i så tilfælde burde have sikret sig dokumentation for klagerens beslutning eventuelt ved, at klagerens profil var blevet opdateret og fastlagt på ny, således at der var overensstemmelse mellem profilen og bankens anbefalinger. Dette synes også at fremgå af bankens brev af 10. december 2007 om "Løbende opfølgning".

Ankenævnet finder heller ikke, at banken har godtgjort at have informeret klageren på en tydelig måde om risici forbundet med køb af investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer og Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier herunder den særlige risiko, som er en følge af gearingen af produkterne. Det er heller ikke godtgjort, at klageren måtte forventes at have det fornødne kendskab.

På baggrund af ovenstående finder Ankenævnet, at banken begik ansvarspådragende fejl ved sin rådgivning den 11. januar 2008 af klageren forud for dennes beslutning om køb af investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer og Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier. Klagerens påstand tages derfor til følge som nedenfor bestemt.

Det forhold, at klageren ifølge banken den 25. juli 2008 var logget ind på sider i sin netbank og derved kunne være blevet opmærksom på et betydeligt fald i kursen på investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer, udgør ikke et tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at klageren har overtaget kursrisikoen efter dette tidspunkt, når henses til omstændighederne ved bankens rådgivning i forbindelse med klagerens køb af papirerne. Det findes endvidere ikke godtgjort, at banken i november 2008 anbefalede klageren at sælge papirerne.

Ankenævnet bemærker, at det ikke kan bebrejdes banken, at den ikke forudså det generelle fald på aktiemarkedet, som indtraf i slutningen af 2007 og fortsatte ind i 2008, og som for klageren medførte et tab på de øvrige investeringer.

Som følge heraf træffes følgende

afgørelse:

Jyske Bank skal inden fire uger tilbyde klageren kurtagefrit at tilbagekøbe hendes investeringsbeviser i Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer og Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Aktier til købskurserne den 11. januar 2008.
Klagegebyret tilbagebetales klageren.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

181/2009 Indefrysning af garantindskud, som ikke var hævet inden to uger efter udløbet af en opsigelsesperiode på tre måneder.

Sagsnummer: 181/2009
Dato: 19. januar 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Peter Stig Hansen, Troels Hauer Holmberg, Ole Jørgensen, Jørn Ravn
Klageemne: **Garantbeviser, opsigelse**
Ledetekst: Indefrysning af garantindskud, som ikke var hævet inden to uger efter udløbet af en opsigelsesperiode på tre måneder.
Indklagede: Løkken Sparebank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører Løkken Sparekasses indefrysning af garantindskud, som klagerne havde undladt at hæve inden to uger efter udløbet af en opsigelsesperiode på tre måneder.

Sagens omstændigheder.

Klagerne M og H, der er ægtefæller, havde i 2008 hver et garantindskud på 250.000 kr., i alt 500.000 kr., i Løkken Sparekasse. Ifølge klagerne skete tegningen af garantindskuddene i 2006. Klagerne har fremlagt kopi af en kvittering af 5. september 2006 for M's tegning af et garantindskud på 75.000 kr. Af kvitteringen fremgår bl.a.:

"

Ovennævnte er indtrådt som garant i Løkken Sparekasse i henhold til Løkken Sparekasses til enhver tid gældende vedtægter.

Garantikapitalen hæfter for Løkken Sparekasses forpligtelser.

Indbetalt garantikapital kan ikke kræves indløst, men udbetales alene efter anmodning, såfremt Løkken Sparekasse samtykker.

"

Af Løkken Sparekasses vedtægter gældende fra den 21. marts 2007 fremgår bl.a.:

"

§ 3.

Stk. 2 Ingen garanter er forpligtet til at lade sin garantikapital indløse helt eller delvis, og ingen har krav herpå. Sparekassen er kun berettiget til at indløse garantikapitalen, såfremt antallet af garantstemmer ikke derved bringes under 1.000, garantikapitalen ikke under 1 mio. kroner og egenkapitalen ikke under kravet i Lov om finansiel virksomhed § 124.

"

Ved e-mail af 28. april 2008 opsigte klagerne deres garantindskud. Der var på daværende tidspunkt et opsigelsesvarsel på 3 måneder for udbetaling af garantindskud. Ved e-mail af 30. april 2008 meddelte sparekassen, at garantindskuddene var opsagt pr. den 30. juli 2008.

Ved e-mail af 15. september 2008 anmodede klagerne om at få garantindskuddene overført til deres flexkonto i sparekassen. Ved e-mail af samme dato meddelte sparekassen, at man ikke kunne se, at garantindskuddene var opsagt.

Som følge af, at klagerne havde undladt at hæve garantindskuddene inden 14 dage efter udløbet af opsigelsesperioden, var beløbene overgået til igen at være garantindskud med en opsigelsesfrist på 3 måneder.

Ved e-mail af 16. september 2008 bekræftede sparekassen, at garantindskuddene var opsagt pr. den 15. december 2008.

På baggrund af bl.a. en henstilling fra Lokale Pengeinstitutter til foreningens garantsparekasser besluttede bestyrelsen i Løkken Sparekasse den 3. november 2008, at ingen garanter indtil videre

kunne få deres garantindskud udbetalt.

På baggrund af en henstilling fra Det Private Beredskab til alle garantsparekasser fastholdt bestyrelsen i Løkken Sparekasse den 10. november 2008 sin beslutning om et midlertidigt stop for udbetaling af garantindskud.

Suspensionen blev opretholdt til den 3. februar 2009, hvor sparekassen udbetalte i alt 850.000 kr. til fem garanter. Den 4. februar 2008 lukkede sparekassen igen for udbetaling af garantindskud.

Den 11. februar 2009 meddelte Løkken Sparekasse Finanstilsynet, at sparekassen ikke opfyldte solvenskravet i lov om finansiel virksomhed § 124.

Den 27. februar 2009 indgav klagerne en klage over Løkken Sparekasse til Ankenævnet.

Ifølge Årsrapport 2008 for Løkken Sparekasse underskrevet den 19. marts 2009 af sparekassens ledelse og bestyrelse udviste regnskabsåret 2008 et underskud på ca. 406 mio. kr. og en egenkapital på 0 kr.

Den 25. marts 2009 blev sparekassens aktiver og passiver overdraget til Løkken Sparebank A/S, som er et datterselskab af Finansiell Stabilitet A/S, og som har til formål at afvikle sparekassens aktiviteter. Garantikapitalen, som på overdragelsestidspunktet udgjorde 170 mio. kr., forblev i Løkken Sparekasse.

Den 26. marts 2009 blev Løkken Sparekasses tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed inddraget af Finanstilsynet. Sparekassen blev efterfølgende omdannet til en forening, LS Løkken.

Løkken Sparebank har i forbindelse med sagen fremlagt eksempler på garantbeviser, kvittering og forskelligt informationsmateriale mv. om garantindskud i Løkken Sparekasse, herunder et informationsbrev, der blev udsendt af Løkken Sparekasse i november 2006. Det fremgår, at grænsen for garantindskud blev forhøjet til 250.000 kr. pr. kunde, og at der med virkning fra den 1. januar 2007 blev indført 3 måneders opsigelse ved hævning af garantikapital.

Parternes påstande.

Klagerne har nedlagt påstand om, at Løkken Sparebank skal betale 500.000 kr.

Løkken Sparebank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klagerne har anført, at de på grund af sommerferie, flytning og jobskifte ikke fulgte op på placeringen af garantmidlerne umiddelbart efter udløbet af opsigelsesperioden.

Sparekassens bekræftelse af opsigelsen ved e-mailen af 30. april 2008 var uden betingelser eller forbehold. De havde derfor ikke grund til at tro andet, end at garantmidlerne ville blive udbetalt.

De kendte ikke til sparekassens 14-dages frist for udbetaling af opsagte garantindskud før ved henvendelsen i september 2008.

Fristen fremgår ikke af noget skriftligt materiale i sparekassen. De blev heller ikke mundtlig informeret om fristen, hverken i forbindelse med tegningen af garantindskuddene eller opsigelsen i april 2008.

En undersøgelse blandt medlemmerne i foreningen Garantløkken, der er en forening for garanter i Løkken Sparekasse, viser, at ingen har hørt om den hævdede 14-dages regel.

De protesterede kraftigt over, at sparekassen afslog at udbetale garantmidlerne som lovet, men fik at vide, at der ikke var noget at gøre.

Sparekassen burde have oplyst om muligheden for at klage over sparekassen og om muligheden for at hæve mod dekort. Sparekassen fremhævede i stedet, at pengene var anbragt til en god rente.

På baggrund af sparekassens vedholdende forsikringer om solide forhold undlod de yderligere undersøgelser af deres retsstilling.

Løkken Sparebank har anført, at sparekassen som udgangspunkt altid – som oftest mundtligt – har oplyst garanterne om 14-dages fristen og retsvirkningen heraf, hvilken oplysning som oftest tillige er oplyst ved tegningen af garantikapitalen.

Det af klagerne anførte om undersøgelsen gennemført af foreningen Garantløkken kan ikke lægges til grund i nærværende sag, idet undersøgelsen må anses for et partsindlæg udarbejdet af personer med samme interesser i sagen.

Klagerne synes at have accepteret 14-dages fristen, hvilket understøttes af klagernes manglende reaktion på sparekassens e-mails af 15. og 16. september 2008. Den manglende reaktion medfører endvidere retsfortabende passivitet.

Klagerne krav om indløsning (tilbagebetaling) af garantindskud kan ikke gøres gældende mod Løkken Sparebank A/S, idet garantikapitalen ikke er omfattet af overdragelsen af Løkken Sparekasses aktiviteter til Løkken Sparebank A/S. Dette gælder uanset, om det lægges til grund, at sparekassen var forpligtet til at indløse den opsagte garantikapital, idet tilbagebetalingskravet ikke herved får status som et simpelt krav omfattet af overdragelsen.

Der er ikke tale om et erstatningskrav eller tilbagebetalingskrav som følge af en ugyldig eller på anden

måde tilsidesat tegning af garantikapital.

Formålet med garantikapital er netop, at kapitalen i en insolvenssituation medgår til dækning af sparekassens almindelige forpligtelser (simple krav). Garanterne er således efterstillet sparekassens simple kreditorer. Hvis et tilbagebetalingskrav på gyldigt tegnet garantikapital i en insolvenssituation gives status af simpelt krav, forrykkes kreditorernes stilling i strid med konkursordenen i konkurslovens kapitel 10 til skade for de simple kreditorer.

Lov om finansiell stabilitet dækker alene simple kreditorers krav mod pengeinstitutter. Ved simple kreditorer forstås ifølge lovens § 1, stk. 2 indskydere (af lånekapital) og kreditorer, hvis fordringer ikke er omfattet af §§ 132 og 136 i lov om finansiell stabilitet. Hvis klagerne måtte få medhold, er tilbagebetalingskravet ikke omfattet og dækket af lov om finansiell stabilitet, idet klagerne (garanterne) ikke er simple kreditorer efter loven.

Subsidiært gøres det gældende, at klagerne som garanter ikke havde et retskrav på indløsning af deres garantindskud, jf. vedtægternes § 3 stk. 2. Sparekassen var berettiget men ikke forpligtet til at indløse garantindskud, hvis betingelserne i øvrigt var opfyldt.

Sparekassen var til enhver tid berettiget til at suspendere indløsning af garantindskud, hvis man fandt det nødvendigt. Suspensionen skete i forhold til samtlige garanter.

Sparekassens frie ret til at administrere indløsning af garantindskud, herunder at suspendere indløsning skal ses i lyset af garantindskuddenes særlige karakter og formål, herunder at sikre sparekassens opfyldelse af solvenskravet i lov om finansiell virksomhed § 124 og derved skabe sikkerhed og grundlag for opfyldelse af sparekassens almindelige indlån og øvrige simple kreditorer.

Sparekassens information i november 2006 om forlængelse af varslet til tre måneder indeholder ikke et løfte om ubetinget ret til indløsning af garantindskud men alene information om sparekassens praksis vedrørende indløsning, hvilken praksis sparekassen til enhver tid var berettiget til at ændre.

Det er tvivlsomt, om sparekassen den 3. februar 2008 var berettiget til at indløse garantindskud på 850.000 kr., jf. solvenskravet. Klagerne kan imidlertid ikke påberåbe sig en eventuel fejlagtig udbetaling til støtte for et tilbagebetalingskrav.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Det følger af vedtægterne for Løkken Sparekasse § 3, stk. 2, bl.a., at ingen garant har krav på at få sin garantikapital indløst.

Ankenævnet finder, at det var foreneligt med sparekassens vedtægter, at sparekassen i november 2006 traf beslutning om indførelse af en opsigelsesfrist på 3 måneder ved hævnning af garantikapital og i november 2008 besluttede at suspendere udbetaling af garantikapital indtil videre.

Den 28. april 2008 opsigte klagerne deres garantiindskud med 3 måneders varsel til den 30. juli 2008. Den 15. september 2008 anmodede klagerne om at få garantiindskuddene udbetalt.

Ankenævnet finder, at Løkken Sparekasse har været uberettiget til ensidigt at beslutte, at beløbene efter den af sparekassen fastsatte frist på 14 dage på ny skulle anses som garantikapital.

Som følge af det anførte, skal klagerne stilles, som om beløbene indestod på en almindelig indlånskonto i sparekassen fra den 1. august 2008.

Da beløbene herefter ikke længere kan anses at udgøre en del af sparekassens garantikapital, skal Løkken Sparebank betale de opsigte beløb til klagerne.

Som følge heraf træffes følgende

afgørelse:

Løkken Sparebank skal inden 4 uger til klagerne betale i alt 500.000 kr. med tillæg af den for Løkken Sparebank sædvanlige indlånsrente fra den 1. august 2008.

Klagegebyret tilbagebetales klagerne.

Pengeinstitutankenævnet

216/2009 Indefrysning af opsagt garantindskud.

Sagsnummer: 216/2009
Dato: 19. januar 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Peter Stig Hansen, Troels Hauer Holmberg, Ole Jørgensen, Jørn Ravn
Klageemne: **Garantbeviser, opsigelse**
Ledetekst: Indefrysning af opsagt garantindskud.
Indklagede: Løkken Sparebank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører Løkken Sparekasses indefrysning af opsagt garantindskud.

Sagens omstændigheder.

Klageren havde i 2008 et garantindskud på 103.000 kr. i den daværende Løkken Sparekasse.

Af Løkken Sparekasses vedtægter gældende fra den 21. marts 2007 fremgår bl.a.:

"

§ 3.

Stk. 2 Ingen garant er forpligtet til at lade sin garantikapital indløse helt eller delvis, og ingen har krav herpå. Sparekassen er kun berettiget til at indløse garantikapitalen, såfremt antallet af garantstemmer ikke derved bringes under 1.000, garantikapitalen ikke under 1 mio. kroner og egenkapitalen ikke under kravet i Lov om finansiel virksomhed § 124.

"

Klageren har oplyst, at han den 29. september 2008 opsigte garantindskuddet til udbetaling den 29. december 2008. Løkken Sparebank har oplyst, at opsigelsen vedrørte garantindskud på 98.000 kr.

På baggrund af bl.a. en henstilling fra Lokale Pengeinstitutter til foreningens garantsparekasser besluttede bestyrelsen i Løkken Sparekasse den 3. november 2008, at ingen garant indtil videre kunne få deres garantindskud udbetalt.

På baggrund af en henstilling fra Det Private Beredskab til alle garantsparekasser fastholdt bestyrelsen i Løkken Sparekasse den 10. november 2008 sin beslutning om et midlertidigt stop for udbetaling af garantindskud.

Suspensionen blev opretholdt til den 3. februar 2009, hvor sparekassen udbetalte i alt 850.000 kr. til fem garant. Den 4. februar 2008 lukkede sparekassen igen for udbetaling af garantindskud.

Den 11. februar 2009 meddelte Løkken Sparekasse Finanstilsynet, at sparekassen ikke opfyldte solvenskravet i lov om finansiel virksomhed § 124.

Den 5. marts 2009 indgav klageren en klage over Løkken Sparekasse til Ankenævnet.

Ifølge Årsrapport 2008 for Løkken Sparekasse underskrevet den 19. marts 2009 af sparekassens ledelse og bestyrelse udviste regnskabsåret 2008 et underskud på ca. 406 mio. kr. og en egenkapital på 0 kr.

Den 25. marts 2009 blev sparekassens aktiver og passiver overdraget til Løkken Sparebank A/S, som er et datterselskab af Finansiell Stabilitet A/S, og som har til formål at afvikle sparekassens aktiviteter. Garantikapitalen, som på overdragelsestidspunktet udgjorde 170 mio. kr., forblev i Løkken Sparekasse.

Den 26. marts 2009 blev Løkken Sparekasses tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed inddraget af Finanstilsynet. Sparekassen blev efterfølgende omdannet til en forening, LS Løkken.

Løkken Sparebank har i forbindelse med sagen fremlagt et informationsbrev, der blev udsendt af Løkken Sparekasse i november 2006. Det fremgår, at grænsen for garantindskud blev forhøjet til 250.000 kr. pr. kunde, og at der med virkning fra den 1. januar 2007 blev indført 3 måneders opsigelse ved hævnning af garantikapital.

Parternes påstande.

Klageren har nedlagt påstand om, at Løkken Sparebank skal betale 103.000 kr.

Løkken Sparebank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at han ønskede at få garantindskuddet udbetalt med øjeblikkelig virkning. Sparekassen oplyste imidlertid, at der var rigeligt med penge, og at garantindskuddet ikke var i fare. På den baggrund valgte han at opsigte garantindskuddet som normalt med tre måneders varsel.

Løkken Sparebank har anført, at klagerens krav om indløsning (tilbagebetaling) af garantindskud ikke kan gøres gældende mod Løkken Sparebank A/S, idet garantikapitalen ikke er omfattet af overdragelsen af Løkken Sparekasses aktiviteter til Løkken Sparebank A/S. Dette gælder uanset, om det lægges til grund, at sparekassen var forpligtet til at indløse den opsagte garantikapital, idet tilbagebetalingskravet ikke herved får status som et simpelt krav omfattet af overdragelsen.

Der er ikke tale om et erstatningskrav eller tilbagebetalingskrav som følge af en ugyldig eller på anden måde tilsidesat tegning af garantikapital.

Formålet med garantikapital er netop, at kapitalen i en insolvenssituation medgår til dækning af sparekassens almindelige forpligtelser (simple krav). Garanterne er således efterstillet sparekassens simple kreditorer. Hvis et tilbagebetalingskrav på gyldigt tegnet garantikapital i en insolvenssituation gives status af simpelt krav, forrykkes kreditorernes stilling i strid med konkursordenen i konkurslovens kapitel 10 til skade for de simple kreditorer.

Lov om finansiell stabilitet dækker alene simple kreditorers krav mod pengeinstitutter. Ved simple kreditorer forstås ifølge lovens § 1, stk. 2 indskydere (af lånekapital) og kreditorer, hvis fordringer ikke er omfattet af §§ 132 og 136 i lov om finansiell stabilitet. Hvis klageren måtte få medhold, er tilbagebetalingskravet ikke omfattet og dækket af lov om finansiell stabilitet, idet klageren (garanterne) ikke er simpel kreditor efter loven.

Subsidiært gøres det gældende, at klageren som garant ikke havde et retskrav på indløsning af sit garantindskud, jf. vedtægternes § 3 stk. 2. Sparekassen var berettiget men ikke forpligtet til at indløse garantindskud, hvis betingelserne i øvrigt var opfyldt.

Sparekassen var til enhver tid berettiget til at suspendere indløsning af garantindskud, hvis man fandt det nødvendigt. Suspensionen skete i forhold til samtlige garanter.

Sparekassens frie ret til at administrere indløsning af garantindskud, herunder at suspendere indløsning skal ses i lyset af garantindskuddenes særlige karakter og formål, herunder at sikre sparekassens opfyldelse af solvenskravet i lov om finansiell virksomhed § 124 og derved skabe sikkerhed og grundlag for opfyldelse af sparekassens almindelige indlån og øvrige simple kreditorer.

Sparekassens information i november 2006 om forlængelse af varslet til tre måneder indeholder ikke et løfte om ubetinget ret til indløsning af garantindskud men alene information om sparekassens praksis vedrørende indløsning, hvilken praksis sparekassen til enhver tid var berettiget til at ændre. I den konkrete sag er det uoplyst, hvornår klageren blev garant.

Det er tvivlsomt, om sparekassen den 3. februar 2008 var berettiget til at indløse garantindskud på 850.000 kr., jf. solvenskravet. Klageren kan imidlertid ikke påberåbe sig en eventuel fejlagtig udbetaling til støtte for et tilbagebetalingskrav.

Klageren har alene opsagt garantikapital for 98.000 kr. Et eventuelt tilbagebetalingskrav må under alle omstændigheder være maksimeret til dette beløb.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Det følger af vedtægterne for Løkken Sparekasse § 3, stk. 2, bl.a., at ingen garant har krav på at få sin garantikapital indløst.

Ankenævnet finder, at det var foreneligt med sparekassens vedtægter, at sparekassen i november 2006 traf beslutning om indførelse af en opsigelsesfrist på 3 måneder ved hævnning af garantikapital og den 3. november 2008 besluttede at suspendere udbetaling af garantikapital.

Det bemærkes i den forbindelse, at Løkken Sparekasses meddelelse til garanter af november 2006 ikke kan anses som et tilsagn om udbetaling af garantikapital efter en opsigelsesfrist på 3 måneder, uanset om vedtægternes bestemmelser, herunder § 3, stk. 2, var opfyldt.

Garantikapital indgår i en sparekasses kernekapital. Klagerens krav om indløsning (tilbagebetaling) af garantikapital er således et simpelt krav, som ikke er omfattet af den statslige garantiordning, jf. § 1 i lov om finansiell stabilitet. Kravet kan ikke gøres gældende mod Løkken Sparebank, idet garantikapitalen ikke er omfattet af overdragelsen af Løkken Sparekasses aktiviteter til Løkken Sparebank. Dette gælder, uanset om sparekassen har accepteret klagerens opsigelse af garantikapital.

Spørgsmålet er herefter, om kravet kan rettes mod Løkken Sparebank, fordi Løkken Sparekasse har handlet ansvarspådragende navnlig som følgende af manglende udbetaling af det opsagte beløb.

Som nævnt må beslutningen om at indføre en 3 måneders opsigelsesfrist og om at suspendere udbetaling af garantikapital anses for at være i overensstemmelse med § 3, stk. 2, i sparekassens vedtægter.

Det forhold, at garantikapital, der er blevet opsagt med 3 måneders varsel til en dato efter den 2. november 2008, ikke er blevet udbetalt, kan derfor ikke medføre, at sparekassen har pådraget sig erstatningsansvar over for klageren.

Som følge heraf træffes følgende

afgørelse:

Klagen tages ikke til følge.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

307/2009 Spørgsmål om dansk og tysk fortrydelsesret ved lånefinansieret investering samt kursen ved salg af værdipapir til pengeinstitutttet (selvindtræde).

Sagsnummer: 307/2009
 Dato: 9. november 2010
 Ankenævn: Vibeke Rønne, Troels Hauer Holmberg, Bent Olufsen, Erik Sevaldsen og Karin Sønderbæk.
 Klageemne: **Afvisning, øvrige spørgsmål**
Dørsalgsloven
Værdipapirer, gearet/ lånefinansieret investering
Værdipapirer, afregningskurs
 Ledetekst: Spørgsmål om dansk og tysk fortrydelsesret ved lånefinansieret investering samt kursen ved salg af værdipapir til pengeinstitutttet (selvindtræde).
 Indklagede: Jyske Bank
 Øvrige oplysninger:
 Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører, om Jyske Bank i forbindelse med en lånefinansieret investering har rådgivet fyldestgørende herunder om en eventuel dansk eller tysk fortrydelsesret, samt om bankens køb af værdipapirer fra klageren ved selvindtræde skete til en for lav kurs.

Sagens omstændigheder.

Klageren, som er tysk statsborger og bosiddende i Tyskland, er kunde i Jyske Bank.

Banken har under sagens forberedelse oversat en del af sagens materiale fra tysk til dansk eller fremlagt en dansk udgave af et givent tysk dokument. I det følgende er citerede passager enten uddrag fra bankens danske udgave - eller en orienterende oversættelse fra banken - af det pågældende tyske dokument.

Klageren har anført, at han via et tidsskrift blev opmærksom på en reklame fra Jyske Bank om kreditfinansieret investering med en lav andel af egenkapital. I en brochure fra banken blev der lovet høje afkast uden risiko. Af en ældre udgave af brochuren fremgår:

"

Maksimér afkastet, minimér risikoen

Deres portefølje vil blive opbygget på Asset Allocationprincipperne, som handler om at sprede sine investeringer for at maksimere afkastet og minimere risikoen. Det er meget individuelt, hvor stor en risiko den enkelte investor er villig til at løbe. Det tager rådgiveren naturligvis med i betragtning, når investeringerne til Deres portefølje foreslås.

Investlån

En investering for den risikovillige investor, hvor Deres indskud kan belånes op til fire gange. Det giver mulighed for at opnå et afkast, der er højere end gennemsnittet. Der optages et lån i en eller flere lavt forrentede valutaer, hvorefter lånebeløbet sammen med Deres eget indskud placeres i højere forrentede investeringer. Det er således kursudviklingen i valutaerne og værdipapirerne samt udsving i rentesatserne, der afgør, hvor meget De tjener eller taber på investeringen.

"

Banken har oplyst, at klageren kontaktede banken grundet interesse for en "Lombardkredit". Banken sendte et brev af 27. januar 2006, hvoraf fremgår:

"

Jyske Bank Private Banking "Lombardkredit" (investlån)

-

Ønsker du et højere afkast af dine investeringer?

Så kunne en "Lombardkredit" måske være interessant for dig.

"Lombardkredit" giver mulighed for en optimering af din investering idet den åbner op for muligheden for at opnå høje afkast. Dog stiger risikoen også med afkastchancerne.

Jeg vedlægger et forslag til en investeringsstrategi, der bl.a. forklarer konceptet for en "Lombardkredit".

I det nævnte forslag ligger afkastet på **13,84% p.a.** af den investerede kapital. Afkastet kan blive højere eller lavere alt afhængig af udviklingen i en række faktorer. Se venligst de vedlagte beregninger.

Er du interesseret i denne investeringsmulighed og har du yderligere spørgsmål, eller går dine forestillinger om investering i en anden retning, står jeg til enhver tid til rådighed.

"

Af det med brevet vedlagte bilag fremgår:

"

Afbalancering af højere afkast med højere risiko

Jyske Banks Investlån er et avanceret investeringsværktøj, der henvender sig til investorer, der er økonomisk i stand til og indstillet på at løbe en risiko mod til gengæld at opnå store afkast.

Alle tal er angivet i EUR

			Netto
Dit indskud	25.000	Forventet afkast 6,64% p.a.	Total 1.660,00
Lånte midler	50.000	Forventet afkast 6,64% p.a.	Total 3.577,82
Bruttoafkast			5.237,82

Investlån	50.000	Vægt. lånerenter 3,04% p.a.	Total 1.521,88
Nettoafkast af dit indskud			3.715,94

Vægtet gennemsnit **13,84% p.a.**

Mere præcise oplysninger findes på næste side.

Investeringsprincipperne

Sammensætningen af investeringen forberedes omhyggeligt og beror på Jyske Banks overordnede principper om formuemanagement (Asset Allocation). Denne teori viser, at det langsigtede afkast ved denne investeringsform overstiger afkastet ved en tilfældig valgt værdipapirsammensætning.

Hvilke risici må forventes?

Afkastet af en investering afhænger af en række risikofaktorer. Den måske vigtigste faktor er risikoen for faldende værdipapirkurser, da disse er følsomme over for udsving på kort sigt. Andre faktorer er udsving i valutakurserne samt en eventuel ændring i renten i løbet af investeringsperioden. Hvis værdien af investeringen falder så meget, at det ikke er muligt at tilbagebetale lånet, vil du straks blive underrettet og anmodet om at stille yderligere sikkerhed. Såfremt dette ikke er muligt for dig, forbeholder Jyske Bank sig ret til at foretage fuld eller delvis realisering af investeringen.

"

Banken har oplyst, at klageren med baggrund i sin interesse for en investeringskredit blev inviteret til et seminar i Berlin den 1. februar 2006.

Den 17. februar 2006 udfyldte klageren en formular for oprettelse af en konto i banken og en "kundeprofil", hvoraf fremgår:

"

x Jeg/vi har kendskab til de finansielle markeder

3. Generelt er jeg/vi villig/-e til at løbe en risiko, der kan betegnes som

x Ved endnu ikke. Ønsker at drøfte spørgsmålet med en rådgiver.

Jeg/vi har følgende kommentarer/præferencer i forbindelse med min/vores investering:
"Lombardkredit" (investlån) aktier, højrenteobligationer og evt. optioner

"

Den 3. april 2006 underskrev klageren en aftale om en "Lombardkredit" med en kreditramme på 100.000 EUR. Af aftalen fremgår:

"

Sikkerhed

Jeg meddeler herved Jyske Bank pant i de aktiver, der til enhver tid måtte findes i mit depot.

Fyldestgørelse

Banken har ret til at realisere de stillede sikkerheder, hvis disse forringes eller trues.

A. GRØN belåningsværdi er den værdi, aktiverne minimum skal have ved stiftelse af Investlånet eller

B. GUL belåningsværdi er den værdi, der udløser skærpet opmærksomhed, hvis den overstiges af lånets kursværdi. Skærpet opmærksomhed forpligter debitor til, efter påkrav fra banken med 8 dages varsel, at indbetale det manglende beløb, eller stille yderligere sikkerhed godkendt af banken, således at sikkerhedsmarginen bringes tilbage til GRØN belåningsværdi.

Værneting/Lovvalg

Ved eventuelle retssager finder dansk lovgivning anvendelse.

"

Samme dag underskrev klageren også en erklæring om kendskab til sin fortrydelsesret, som ifølge banken fulgte af de dagældende tyske regler. Af erklæringen fremgår:

"

Kendskab til oplysninger om fortrydelsesret

Låntager kan over for banken inden for en uge skriftligt tilbagekalde sin viljeserklæring i forbindelse med indgåelse af låneaftalen.

Fortrydelsesfristen løber fra udleveringen af denne skrivelse til låntager. Rettidig afsendelse af annulleringen er nok for at overholde fortrydelsesfristen.

Rettidig erklæring af annulleringen medfører at låneaftalen samt aftalen om køb af investeringsandele er ugyldige. Jeg har taget oplysningerne om fortrydelsesret til efterretning.

"

Banken har oplyst, at kreditten blev etableret i schweizerfranc (CHF). Udover "Lombardkreditten" indskød klageren selv 25.000 EUR til brug for investeringerne.

Den 30. juli 2007 aftalte klageren og banken en forhøjelse af "Lombardkreditten" med 35.000 EUR til i alt 135.000 EUR. Klageren underskrev igen en erklæring om kendskab til sin fortrydelsesret, som ifølge banken fulgte af de dagældende tyske regler.

Banken har anført at have sendt en mail til klageren den 30. september 2007 med information om nye regler for investorbeskyttelse ved værdipapirhandel vedlagt bankens generelle forretningsbetingelser gældende fra november 2007. Klageren bestrider modtagelsen heraf. Af betingelserne fremgår:

"

9. Fortrydelsesret

I henhold til § 17 i Lov om Forbrugeraftaler kan De annullere en aftale om finansiel rådgivning inden for 14 dage, hvis aftalen

- er et resultat af såkaldt fjernsalg, dvs. en aftale, som De har indgået uden, at De har været i kontakt med Deres rådgiver over fx telefon, e-mail eller via Jyske Netbank
- ikke er indgået i banken, men fx på Deres kontor.

I så tilfælde kan De fortryde aftalen inden for 14 dage. For så vidt angår personlige pensionsordninger, så som vores IRA-konti, er fortrydelsesperioden 30 dage, dog kun så længe indskuddet ikke er investeret.

Jyske Bank tilbyder Dem ret til at fortryde de fleste aftaler, uanset om de er indgået efter et møde med Deres rådgiver i banken eller andetsteds. Der gælder dog visse undtagelser. Se nedenfor.

9.3. Betaling, hvis De ønsker at fortryde aftalen

Hvis De ønsker at udøve Deres fortrydelsesret, skal De returnere, hvad De har modtaget. Banken tilbagebetaler Dem det indbetalte beløb med fradrag af administrationsgebyr og etableringsomkostninger til banken samt øvrige relevante omkostninger.

9.5. Undtagelser til fortrydelsesretten

Fortrydelsesretten gælder ikke for:

- Værdipapirer eller finansielle serviceydelser, hvis kursen afhænger af udviklingen på de finansielle markeder, som Jyske Bank ikke kan kontrollere

Der gælder fx ingen fortrydelsesret for aftaler vedrørende:

- Aktier, obligationer og andre værdipapirer
- Valutaer
- Investeringsforeningsandele
- Futures og optioner
- Renter
- Rente- og valutaswaps

"

Banken har oplyst, at klageren i januar 2008 indskød 5.000 EUR til nedbringelse af CHF-lånet, som tillige blev yderligere nedbragt i marts 2008.

Den 22. august 2008 fik klageren telefonisk fastlagt sin investeringsprofil af banken. Af et fremlagt brev af s.d. fremgår, at klagerens svar i samtalen fremgår af et vedlagt resumé, og at han kan læse mere om sin profil-type i et vedlagt faktaark.

Af et fremlagt resumé vedrørende samtalen fremgår, **at** klageren tilkendegav at have indgående viden om investering, **at** han ønskede indflydelse på alle investeringsbeslutninger, **at** investeringshorisonten var over 10 år, **at** klageren kunne acceptere et afkastudsving på minus 30 % på et enkelt år, **at** han ikke ville realisere et negativt afkast, men fastholde risikoen, og **at** hans holdning til risiko var: risikovillig. Nederst på resuméet er over dato- og klagerens underskriftsfelt anført:

"Vær opmærksom på, at selv om du har oplyst banken om, hvor stort et negativt afkast du kan acceptere, tager banken ikke ansvar for at et eventuelt negativt afkast under uheldige omstændigheder kan blive større."

Af det fremlagte faktaark for klagerens profil-type fremgår:

"

Jyske Bank Private Bankings Growth profil har høj risiko. Midlerne investeres i forskellige aktivklasser som aktier, obligationer, valuta og investeringsforeningsafdelinger eller andre finansielle instrumenter afhængig af de respektive belåningsværdier.

Investeringsstrategi

Deres eget indskud belånes gennem Jyske Bank, hvorved Deres chancer for et attraktivt afkast øges. Målet er at drage fordel af forskellen mellem den rente, De betaler på lånet, og afkastet på investeringen.

Lånestrategi – frihed til at vælge

Hvis De ønsker at følge bankens lånestrategi, skal risiko spille en mindre rolle for Dem, og De skal være indstillet på hyppig kontakt med Deres rådgiver.

Ønsker De at belåne Deres investering og følge en af vores modelporteføljer, tager vi udgangspunkt i denne portefølje og belåner/gearer investeringen, så den er i overensstemmelse med risikoprofilen *vækst*.

De har også friheden til selv at sammensætte Deres investering, men De skal i givet fald være opmærksom på, at De selv har ansvaret for, at risikoen på Deres portefølje stadig matcher Deres risikoprofil *vækst*.

Afkast og risiko

Hvis De følger vores modelportefølje inden for lånestrategien, kan det føre til høje afkast på kort sigt, men De skal også acceptere, at der kan forekomme betydelige negative udsving. Det kræver større opmærksomhed at sælge en lånestrategi, så De skal være forberedt på – sammen med Deres rådgiver – at holde Dem opdateret med udviklingen.

Basisvaluta

Investeringen sammensættes under hensyntagen til Deres basisvaluta. De kan vælge mellem modelportefølje i EUR eller USD. Hvis Deres basisvaluta er DKK, SEK eller GBP, anbefaler vi, at De følger vores modelportefølje i EUR.

[Nederst på siden med mindre skrifttype:]

Værdien og afkastet af en investering kan falde såvel som stige, og De kan ikke være sikker på at få hele Deres oprindelige investering tilbage. Aktier kan i højere grad end obligationer – og emerging markets i højere grad end traditionelle markeder – være udsat for betydelige udsving som følge af forholdene på de finansielle markeder. Hvis en investering er denomineret i en anden valuta end Deres basisvaluta, kan kursændringer påvirke værdien eller afkastet negativt.

"

Banken har anført, at i oktober 2008 blev de værdipapirer, som lå til sikkerhed for klagerens lån, efter aftale med klageren realiseret på grund af en negativ udvikling i investeringerne. I forbindelse hermed blev klagerens "Fage Dairy Industries" obligationer på nominelt 10 000 EUR solgt den 27. oktober 2008 til banken til kurs 37,00. Af fondsnotaen fremgår:

"

Denne ordre blev afregnet som markedshandel kl. 15:53:54.

Handelssted Jyske Bank A/S

Transaktionen blev foretaget med Jyske Bank som modpart.

"

Klageren har anført, at handlen blev afregnet til en ufordelagtig kurs. Af et af klageren fremlagt print fra en tysk internetside fremgår vedrørende obligationerne:

"

Höchstkurs	55,00
Tiefstkurs	35,00

"

Banken har anført, at obligationerne blev handlet OTC (over the counter). Banken har fremlagt bankens ordreudførelsespolitik, hvoraf fremgår:

"

2.1.1 ...

For ordrer i værdipapirer, hvor der ikke er løbende handel på OMX eller hvis der ikke stilles noget bud/udbud, kan vi fastsætte en kurs. Dette gøres under hensyn til:

" Udbud og efterspørgsel

" Det senest handlede kursniveau

" Kurspåvirkende begivenheder

" Kursen på tilsvarende værdipapirer og/eller finansielle instrumenter

" Tilgængelige oplysninger om værdipapiret

2.1.2 Særlige forhold for værdipapirer, der IKKE handles på OMX i Danmark eller Sverige

Kursen på disse værdipapirer fastsættes ud fra de kurser, som det pågældende værdipapir handles til på dettes primære børs på handelstidspunktet, eller ud fra kriterierne afsnit 2.1.1, hvis værdipapirer ikke er optaget til handel på et reguleret marked, eller hvis værdipapiret primært handles udenfor et reguleret marked (OTC).

"

Banken har anført, at obligationerne samme dag blev videresolgt til kurs 38, og har under sagens forberedelse fremlagt en fondsnota til dokumentation herfor.

Banken har oplyst, at den 25. november 2008 blev klagerens "Lombardkredit" indfriet. Den tilbageværende egenkapital på ca. 650 EUR blev overført til klagerens indlånskonto den 16. januar 2009 i henhold til klagerens anmodning herom af den 14. s.m.

Parternes påstande.

Klageren har den 19. marts 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Jyske Bank tilpligtes at betale erstatning på 29.348,74 EUR svarende til hans tab på investeringerne.

Jyske Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har bl.a. anført, at alle investeringerne blev anbefalet af banken.

Banken lovede i sit materiale høje afkast uden risiko.

Han blev hverken skriftligt eller mundtligt orienteret om risici ved investeringerne og slet ikke om, at hele hans eget indskud kunne tabes. Ved bankens utilstrækkelige risikooplysning i august 2008 havde han allerede lidt betydelige tab.

Han har højst accepteret et tab på 30 %.

Banken ydede mangelfuld investeringsrådgivning.

Låneaftalen og aftalen om oprettelse af kontoen i banken blev sendt til ham med posten og returneret i underskrevet stand. Han blev ikke informeret om fortrydelsesretten i henhold til § 312 d i Bürgerliches Gesetzbuch. Han kan derfor annullere de indgåede aftaler samt anse deraf følgende investeringshandler som ugyldige, således at han har krav på at få sit kapitalindskud igen.

Han har ikke modtaget e-mailen med information om den danske fortrydelsesret, hvorfor han har ret til at hæve aftalerne.

Banken vil underlægge aftalerne dansk ret, men har ved låneoptagelserne informeret fejlagtigt om den tyske fortrydelsesret, som da var på 2 uger.

Salget af Fage Dairy Industries obligationerne skete til en ufordelagtig kurs. I henhold til det fremlagte materiale var det muligt at opnå kurs på 55 på det pågældende tidspunkt.

Det må formodes, at banken selv har overtaget værdipapirerne og derved øget sin indtjening. Dette forhold gør sig også gældende i forbindelse med de øvrige værdipapirsalg, da det ikke er tydeligt, om tredjemand eller banken har købt papirerne.

Jyske Bank har bl.a. anført, at banken ikke har handlet ansvarspådragende i forbindelse med rådgivningen af klageren og investeringen af klagerens midler.

Klageren er i lånedokumenterne, i resuméet, i oplysningsmaterialet, i faktaarket samt i breve blevet gjort opmærksom på, at investering er forbundet med risiko for tab, og at han kunne risikere at miste sit indskud.

Klageren er fyldestgørende blevet oplyst om den risiko, som var forbundet med de pågældende investeringer.

Klageren har selv oplyst, at han havde indgående kendskab til investeringer og måtte derfor være bekendt med, at investeringer er forbundet med risiko for tab, og at investor i værste fald kan risikere at miste sit indskud.

I forbindelse med værdipapirernes kursfald var banken i løbende kontakt med klageren, som var bekendt med udviklingen og kunne disponere på baggrund af denne viden herunder lukke investeringsengagementet.

Det fremgår af resuméet fra samtalen i august 2008, at banken ikke påtager sig ansvar for, at et eventuelt tab under uheldige omstændigheder kan blive større end 30 %.

Klageren er blevet gjort opmærksom på sin fortrydelsesret og har kvitteret for at have modtaget oplysning herom.

Klageren er i e-mail af 30. september 2007 blevet gjort opmærksom på den 14-dages fortrydelsesret, der gælder i henhold til forbrugeraftaleloven.

Klageren har udvist retsfortabende passivitet ved ikke på et langt tidligere tidspunkt at have søgt at gøre fortrydelsesretten gældende.

Banken har ikke handlet ansvarspådragende i forbindelse med afhændelse af investeringen i Fage Dairy Industries, der er sket til den bedst opnåelige kurs i henhold til reglerne om best execution. Der fremgik følgende af punkt 2.1.2. "Særlige forhold for værdipapirer, der IKKE handles på OMX i Danmark eller Sverige" i Jyske Banks ordreudførelsespolitik fra november 2007, der var den gældende ordreudførelsespolitik på tidspunktet for salget af 7,50 % Fage Dairy Industries virksomheds - obligationerne: "Kursen på disse værdipapirer fastsættes ud fra de kurser, som det pågældende værdipapir handles til på dettes primære børs på handelstidspunktet, eller ud fra kriterier i afsnit 2.1.1., hvis værdipapiret ikke er optaget til handel på et reguleret marked, eller hvis værdipapiret primært handles udenfor et reguleret marked (OTC)." Banken har oplyst, at den samme dag videresolgte virksomhedsobligationerne til Deutsche Bank, Frankfurt, til kurs 38, det vil sige til et kurspoint højere end til den kurs banken købte obligationerne af klageren.

Klageren har ikke dokumenteret sin påstand om afregning til en ufordelagtig kurs.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Det fremgår af artikel 3, stk. 1 i "Konvention om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser", at en aftale er underkastet den lov, som parterne har vedtaget.

Det fremgår af aftalen af 3. april 2006 om en "Lombardkredit", at dansk lovgivning finder anvendelse på retsforholdet.

Det fremgår af § 17, stk. 2, nr. 3 i lov om visse forbrugeraftaler (lov nr. 451 af 9. juni 2004), at der ikke gælder fortrydelsesret for aftaler om værdipapirer eller finansielle serviceydelser, hvis

værdipapirets eller tjenesteydelsens pris afhænger af udsving på kapitalmarkedet, som leverandøren ikke har nogen indflydelse på, og som kan forekomme i fortrydelsesperioden.

Klageren har derfor ikke fortrydelsesret vedrørende de foretagne investeringer efter dansk ret.

Ankenævnet finder det ikke godtgjort, at Jyske Bank begik ansvarspådragende fejl ved sin rådgivning af klageren i forbindelse med hans optagelse af "Lombardkredit" og investeringerne. Det bemærkes, at klageren hverken kunne være uvidende om den risiko, der er forbundet med investering i værdipapirer, eller om den yderligere risiko, en lånefinansiering af investeringen indebærer.

Ankenævnet finder det ikke godtgjort, at Jyske Bank handlede ansvarspådragende ved købet af klagerens Fage Dairy Industries obligationer til kurs 37. Ankenævnet bemærker herved, at de pågældende obligationer ikke blev handlet på OMX i Danmark og Sverige. Handlen var derfor omfattet af punkt 2.1.2 i Jyske Banks ordreudførelsespolitik fra november 2007. Ankenævnet finder ikke grundlag for at antage, at handlen skete i strid med disse retningslinjer, eller at Jyske Bank på andet grundlag har pådraget sig ansvar ved køb af de nævnte obligationer.

Ankenævnet finder herefter, at klagen bedømt efter dansk ret ikke kan tages til følge.

Ankenævnet bemærker, at det fremgår af artikel 5 i "Konvention om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser", at en forbruger under nærmere angivne omstændigheder uanset et foretaget lovvalg ikke kan berøves beskyttelse, som følger af ufravigelige regler i bopælslandet.

Det følger af Ankenævnets vedtægter, at nævnet "kan afvise sager, som på grund af deres principielle juridiske karakter, usikkerheden om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnet til behandling i Ankenævnet."

Ankenævnet finder, at spørgsmålet om, hvorvidt klageren eventuelt kan støtte ret på tyske forbrugerretlige regler ikke er egnet til afgørelse i nævnet, hvorfor sagen afvises.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Ankenævnet kan ikke behandle klagen.

Klagegebyret tilbagebetales klageren.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

317/2009 Rådgivning ved indgåelse af formueplejeaftaler med middel risikovillighed samt bankens investering af frie midler i ScandiNotes II Senior 2012, III Mezzanine 2015 og Kalvebod PLC S1 2013 obligationer i henhold til formueplejeaftalerne.

Sagsnummer: 317/2009
 Dato: 2. juli 2010
 Ankenævn: Vibeke Rønne, Hans Daugaard, Troels Hauer Holmberg, Peter Stig Hansen, Erik Sevaldsen
 Klageemne: **Rådgivning, investering**
Værdipapirer, formuestyring
 Ledetekst: Rådgivning ved indgåelse af formueplejeaftaler med middel risikovillighed samt bankens investering af frie midler i ScandiNotes II Senior 2012, III Mezzanine 2015 og Kalvebod PLC S1 2013 obligationer i henhold til formueplejeaftalerne.
 Indklagede: DiBa Bank
 Øvrige oplysninger:
 Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører, om DiBa Bank har pådraget sig et erstatningsansvar i forbindelse med klagernes indgåelse af formueplejeaftaler med banken eller ved bankens investering af klagernes frie midler i ScandiNotes II Senior 2012, III Mezzanine 2015 og Kalvebod PLC S1 2013 obligationer.

Sagens omstændigheder.

Klagerne M og H, der er ægtefæller, og som er født i henholdsvis 1927 og 1937, er kunder i DiBa Bank.

Klagerne har anført, at de på et møde i banken den 10. januar 2006 fik udleveret en investeringsmatrix. Af denne fremgår:

"Investeringsmatrix for frie midler, privatkunder

	Kort investeringshorisont 0 - 5 år	Lang investeringshorisont over 5 år
<u>Lav risiko</u>	90% BI Korte Danske Obl. 10% BI Virksomhedsobligationer	75% BI Korte Danske Obl. 15% BI Virksomhedsobligationer 10% Højrentelande
<u>Middel risiko</u>	65% BI Korte Danske Obl. 10% BI Virksomhedsobligationer 10% BI Højrentelande 15% Valueinvest global aktier	50% BI Korte Danske Obl. 10% BI Virksomhedsobligationer 10% BI Højrentelande 15% Valueinvest global aktier 15% CWW globale aktier
<u>Høj risiko</u>	40% BI Korte Danske Obl. 10% BI Virksomhedsobligationer 10% BI Højrentelande 20% Valueinvest global aktier 20% CWW globale aktier	30% BI Korte Danske Obl. 10% BI Virksomhedsobligationer 10% BI Højrentelande 25% Valueinvest global aktier 25% CWW globale aktier

Denne investeringsfordeling er et udtryk for bankens holdning til investering af frie midler (ikke pensionsmidler) for privatkunder pr. dags dato. De foreslåede investeringer og sammensætningen heraf vil kunne ændre sig fra dag til dag og banken kontakter ikke automatisk kunden med henblik på en omlægning efter en ændring af fordelingen.

Banken har indgået økonomisk samarbejdsaftale med alle de nævnte investeringsforeninger.

Den 19. januar 2006 indgik begge klagerne aftaler med banken om formuepleje af deres respektive frie midler. Af aftalerne fremgår:

"

Bemyndigelse

.. Banken er således bemyndiget til løbende at disponere over og omlægge depotet samt foretage geninvestering af indestående på kontoen.

Aftalens formål

Med henblik på størst muligt afkast af opsparingen forvalter banken, dog under hensyntagen til den valgte investeringsstrategi - efter bedste skøn - de aktiver, der er placeret i ovennævnte depot og ovennævnte konto i overensstemmelse med betingelserne i denne aftale.

Banken alene træffer afgørelse om, på hvilke tidspunkter og i hvilke papirer, der skal investeres indenfor den valgte investeringsstrategi.

Ansvar

Al investering er forbundet med mulighed for både gevinst og tab. Kunden erklærer ved sin underskrift på denne aftale at være bekendt med, at investering i værdipapirer indebærer risiko for tab, der bl.a. kan opstå i forbindelse med ændringer i værdipapirerne, i valutakurser eller i udsteders situation. Omfanget af denne risiko afhænger bl.a. af de aftalte retningslinjer for investeringerne. Bankens påtager sig intet ansvar for utilfredsstillende resultat, herunder negativt resultat i forbindelse med den løbende forvaltning.

Banken bestræber sig på at forvalte kapitalen i overensstemmelse med denne aftale bedst muligt. Kunden er indforstået med ikke at gøre banken erstatningsansvarlig for noget fejlskøn eller tab, undtagen i tilfælde af grov uagtsomhed eller bevidste misligheder fra bankens side.

Investeringshorisont

Tidshorisonten for de aftalte investeringer er [for M: "0-5 år"] [for H: "over 5 år"], svarende til en [for M: "kort"] [for H: "lang"] investeringshorisont.

Risikoprofil

Middel risiko:

Kunden ønsker et højere afkast end afkastet for den toneangivende danske obligationsrente set over den samlede investeringshorisont. Afkastet kan i perioder udvise store udsving i både negativ og positiv retning i forhold til det afkast kunden forventer. Kundens absolutte afkast kan i enkelte år være forbundet med tab, men set over den samlede investeringshorisont er der mulighed for et positivt afkast, der overstiger den toneangivende danske obligationsrente.

Definitioner

Obligationsbaserede investeringer: Omfatter danske statsobligationer, realkreditobligationer, erhvervsobligationer, virksomhedsobligationer, obligationsbaserede investeringsforeninger i danske og udenlandske obligationer samt andre investeringsprodukter, hvor det underliggende aktiv er obligationslignende.

Investeringsfordeling

Banken anbefaler følgende overordnede investeringsfordeling:

Risikoprofil	0-5 års investeringshorisont	Over 5 års investeringshorisont
Lav	Aktier: 0-20%	Aktier: 0-30%
	Obligationer: 80-100%	Obligationer: 70-100%
Middel	Aktier: 0-30%	Aktier: 0-50%
	Obligationer: 70-100%	Obligationer: 50-100%
Høj	Aktier: 0-50%	Aktier: 0-75%
	Obligationer: 50-100%	Obligationer: 25-100%

Aktier skal i ovennævnte matrix opfattes som aktiebaserede investeringer, og obligationer skal opfattes som obligationsbaserede investeringer.

[For M:

"Kundens valg af investeringshorisont og risikoprofil giver følgende standard-investeringsfordeling: Aktier: 0-30%
Obligationer: 70-100%"]

[For H:

"Kundens valg af investeringshorisont og risikoprofil giver følgende standard-investeringsfordeling: Aktier: 0-50%
Obligationer: 50-100%"]

Midlernes fordeling samt valg af værdipapirer foretages ud fra bankens aktuelle markedsvurdering og den af kunden valgte risikoprofil og investeringshorisont. Den aktuelle fordeling mellem aktier og obligationer kan til enhver tid oplyses af banken.

Kunden er indforstået med, at den procentuelle fordeling på grund af markedssvingninger i perioder kan afvige. I sådan tilfælde vil banken indenfor et passende tidsrum sikre, at depotets sammensætning tilpasses den planlagte fordeling.

Meddelelser

Banken giver ved hvert køb, salg eller nytegnning af værdipapirer meddelelse til kunden om de enkelte handler ved fremsendelse af nota eller via Webbank.

Oplysninger, som banken vurderer skal tilgå kunden, vil straks blive udsendt. Herudover vil kunden hvert kvartal modtage en oversigt over beholdningens sammensætning. Banken udsender endvidere en generel markedsorientering mindst to gange årligt. Bankens månedlige markedscommentar er tilgængelig på www.diba.dk og kan også modtages i fast abonnement via e-mail.

Ophør

Kunden kan uden varsel skriftligt tilbagekalde aftalen, dog er kunden forpligtet til at respektere uafviklede transaktioner.

Banken har indgået økonomisk samarbejdsaftale med alle anvendte investeringsforeninger.

Banken har oplyst, at den herefter investerede M's og H's midler i bl.a. ScandiNotes II Senior 2012, III Mezzanine 2015 og Kalvebod PLC S1 2013 obligationer.

Ved brev af 9. september 2008 til banken anførte klagerne, at bankens investering i ScandiNotes og Kalvebod obligationerne var mere risikabel end aftalt i formueplejeaftalen. Klagerne anmodede banken om at erstatte tabet ved investeringerne.

Ved brev af 10. september 2008 orienterede banken M om, at Kalvebod obligationerne i hans formueplej depot ville blive nedskrevet med 12 % som følge af forhold vedrørende Roskilde Bank.

Ved brev af 11. september 2008 sendte banken i henhold til telefonisk aftale M en oversigt om de låntagende banker, der stod bag ScandiNotes og Kalvebod obligationerne.

Ved brev af 7. oktober 2008 afviste banken at erstatte klagerne tab på ScandiNotes og Kalvebod obligationerne, da banken anså investeringerne for at være foretaget i overensstemmelse med formueplejeaftalen. Banken oplyste, at af depotets kursværdi pr. 20. august 2008 var ca. 35 % af M's midler investeret i virksomhedsobligationer fordelt med ca. 10 % af midlerne i ScandiNotes II Senior obligationer og ca. 25 % i Kalvebod obligationer. Tabet på Kalvebod obligationerne udgjorde ca. 3,5 % af depotets værdi. Af H's midler var ca. 36 % investeret i virksomhedsobligationer fordelt med ca. 18 % af midlerne i henholdsvis ScandiNotes II Senior obligationer og ca. 18 % i ScandiNotes III Mezzanine obligationer. Der var ikke varslet tab på ScandiNotes obligationerne.

Ved brev af 15. oktober 2008 præciserede klagerne klagen overfor banken og anførte, at de i forbindelse med indgåelsen af formueplejeaftalerne ikke havde modtaget rådgivning om, hvilke obligationer banken kunne investere deres midler i.

Ved brev af 29. oktober 2008 fastholdt banken sin afvisning af at yde klagerne erstatning.

Ved brev af 13. november 2008 fra Værdipapircentralen modtog M information om, at der ville ske en nedskrivning af hovedstolen på Kalvebod obligationerne med ca. 11,8 % som følge af forhold vedrørende Roskilde Bank.

Ved brev af 18. maj 2009 modtog H information fra udstederen af ScandiNotes III Mezzanine om, at obligationerne ved udløb forventedes at blive udtrukket til 45,77 % af hovedstolen som følge af forhold vedrørende Roskilde Bank, ebh Bank samt to islandske banker.

Ved brev af 29. juni 2009 modtog H information fra udstederen af ScandiNotes III Mezzanine om, at obligationerne ved udløb forventedes udtrukket til 0 % efter nedskrivning som følge af forhold vedrørende Fionia Bank. Både H og M modtog s.d. information fra udstederen af ScandiNotes II Senior om, at obligationerne ved udløb forventedes at blive udtrukket til 97,57 % af hovedstolen som følge af forhold vedrørende Fionia Bank.

Parternes påstande.

Klagerne har den 23. marts 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at DiBa Bank tilpligtes at erstatte dem tabet ved investeringerne i ScandiNotes og Kalvebod obligationerne herunder ved at tilbagekøbe deres beholdninger til de oprindelige anskaffelsespriser med vedhængende renter og godtgøre samtlige handelsomkostninger.

DiBa Bank har principalt nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært afvisning.

Parternes argumenter.

Klagerne har bl.a. anført, at banken hverken i forbindelse med indgåelsen af aftalerne om formuepleje eller senere ydede tilstrækkelig rådgivning.

Af den udleverede investeringsmatrix fremgår, at bankens daværende holdning til privatkunders investering af frie midler kun omfattede 10 % virksomhedsobligationer ved en middel risikoprofil. De

indgik formueplejeaftalerne på dette grundlag. På mødet blev det ikke oplyst, at investeringen i virksomhedsobligationer ville blive meget større og i form af ansvarlig lånekapital, hvilket heller ikke fremgår af aftalerne.

Af den anbefalede investeringsfordeling i formueplejeaftalerne fremgår, at aktieandelen øges ved højere risikoprofil og længere investeringshorisont, hvilket indikerer, at andelen af obligationer skal udgøre sikre investeringer. På trods af at de flere gange fremhævede, at deres udgangspunkt var så sikre værdipapirer som muligt bortset fra aktier, hvor der altid vil være en større risiko, investerede banken i ansvarlig lånekapital, som risikomæssigt nærmere har karakter af aktier end obligationer. Banken burde i 2006 have rådgivet dem og nævnt ordet "ansvarlig lånekapital". De var fuldstændig overbeviste om, at bankens investeringer i henhold til aftalerne ville blive foretaget i gode og sikre obligationer.

Kort efter indgåelsen af aftalerne investerede banken henholdsvis 45 % af M's midler og 30 % af H's midler i ansvarlig lånekapital i form af ScandiNotes og Kalvebod obligationer, hvilket er mere risikabelt end almindelige virksomhedsobligationer.

Banken har disponeret i strid med det aftalte herunder formueplejeaftalerne og den udleverede investeringsmatrix.

Banken har ikke foretaget en tilstrækkelig risikospredning ved investeringerne, hvilket har påført dem store tab. Måske har banken herved opnået en højere indtjening i form af formidlingsprovision eller lignende.

I september 2007 var der i pressen en artikel om 18 banker, som Finanstilsynet havde i søgelyset. Det er nærliggende at tro, at nogle af disse banker var låntagere bag ScandiNotes og Kalvebod obligationerne. Alligevel valgte banken i juni 2008 at sælge gode Danmarks Skibskreditfond obligationer og købe dårlige ScandiNotes II Senior obligationer. Det skete på et tidspunkt, hvor banken vidste, at der var noget under opsejling.

Hen over sommeren i 2008 kunne man i pressen flere gange læse om problemer i Roskilde Bank. De vidste ikke, at dette havde relation til deres værdipapirer, da de ikke var blevet rådgivet eller oplyst herom. Da de gennem pressen fik kendskab hertil, kontaktede de banken den 3. september 2008. Banken afgav først oplysninger, da skaden var sket.

Banken forsøgte at sælge obligationerne i tide.

Investering i komplekse produkter såsom ScandiNotes og Kalvebod må ikke sælges af banken uden rådgivning, hvilket også fremgår af de nye "MiFID-regler". De havde aldrig indgået aftalerne om formuepleje, hvis de havde forstået indholdet og konsekvenserne heraf.

De takkede reelt kun nej tak til ét mødetilbud om formueplejen, hvilket var begrundet i H's sygdomsforløb.

Banken beder dem gøre det umulige - nemlig at de skulle have tilkendegivet, at de ikke forstod indholdet og konsekvenserne af aftalerne, hvilket de jo netop ikke var klar over.

Banken er erstatningsansvarlig for deres tab ved investering i ScandiNotes og Kalvebod obligationerne.

Det fremgår af brevet af 13. november 2008 fra Værdipapircentralen, at Kalvebod obligationerne er nedskrevet, og tabet er dermed realiseret.

Klagen og forståelsen af sagens forhold er blevet til med familiens hjælp, som har sat sig grundigt ind i tingene.

DiBa Bank har til støtte for frifindelsespåstanden bl.a. anført, at formueplejeaftalerne gav banken fuldmagt - og en forpligtelse - til at handle værdipapirer på klagernes vegne indenfor den valgte investeringsstrategi

Klagerne valgte en middel risikoprofil.

Det fremgår bl.a. af formueplejeaftalerne, at "kunden ønsker et højere afkast end afkastet for den toneangivende danske obligationsrente set over den samlede investeringshorisont" og at "afkastet kan i perioder udvise store udsving i både negativ og positiv retning".

Der er i aftalerne advaret om, at "middel risiko" ikke er det samme som "ingen risiko".

Når klagerne nu anfører, at de ønskede "sikre værdipapirer", kan det undre, at de ikke valgte den lave risikoprofil.

Klagerne skulle ikke rådgives om de enkelte investeringer, som banken foretog i henhold til formueplejeaftalerne.

Banken kunne i henhold til de indgåede formueplejeaftaler investere klagernes midler i bl.a. virksomhedsobligationer, hvilket fremgår af definitionen på obligationsbaserede investeringer.

Klagernes opdeling af virksomhedsobligationer i "almindelige" og i "ansvarlig lånekapital" er ikke korrekt. Virksomhedsobligationer dækker "en forrentet fordring med en fastsat løbetid hos en virksomhed".

Det bestrides, at investeringerne i ScandiNotes og Kalvebod risikomæssigt nærmere har karakter af aktier end obligationer, idet obligationerne er forrentede fordringer på en lang række banker med en maksimal løbetid.

Banken har rådgivet i overensstemmelse med gældende regler og investeret i henhold til de indgåede aftaler herunder foretaget en tilstrækkelig risikospredning ved investeringen af klagernes midler.

Af aftalerne fremgår en aftalt ansvarsfraskrivelse for banken.

Investeringerne blev foretaget ud fra et ønske om at skaffe klagerne den højest mulige rente indenfor de aftalte rammer. Banken har ikke haft nogen større fordel herved end ved investering i andre værdipapirer.

Inden klagerne indgik formueplejeaftalerne, ydede banken fyldestgørende rådgivning. Det kan undre, at klagerne, som nu har sat sig grundigt ind i tingene, i mere end to år ikke tilkendegav, at de ikke forstod aftalerne. Hvis klagerne havde ønske om yderligere rådgivning, kunne de have deltaget i de tilbudte opfølgingsmøder og stillet spørgsmål til formueplejeaftalerne.

Der er ikke i investeringsmatrixen som anført af klagerne angivet "10 % virksomhedsobligationer", men derimod "10 % BankInvest virksomhedsobligationer". Matrixen er et hjælpeværktøj beregnet for kunder, hvis formue er for begrænset til en formueplejeaftale. De opstillede investeringsforslag er til brug for en "køb-og-behold" strategi.

Klagerne har ikke realiseret noget tab. Nedskrivning på en obligation kan ikke anses for et realiseret tab, førend den pågældende obligation er udløbet.

Investeringerne i henhold til formueplejeaftalerne er tilrettelagt ud fra de aftalte investeringshorisonter. Klageren kan ikke gå ind midt i investeringsperioden og påberåbe sig et "tab".

Til støtte for afvisningspåstanden har banken anført, at en afklaring af sagens forhold kræver afhøring af vidner, hvilket ikke kan ske for Ankenævnet.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Af formueplejeaftalerne, som klagerne indgik med DiBa Bank i januar 2006, fremgår bl.a., at: "Al investering er forbundet med mulighed for både gevinst og tab. Kunden erklærer ved sin underskrift på denne aftale at være bekendt med, at investering i værdipapirer indebærer risiko for tab, der bl.a. kan opstå i forbindelse med ændringer i værdipapirerne, i valutakurser eller i udsteders situation. Omfanget af denne risiko afhænger bl.a. af de aftalte retningslinjer for investeringerne. . . Middel risiko: Kunden ønsker et højere afkast end afkastet for den toneangivende danske obligationsrente set over den samlede investeringshorisont. Afkastet kan i perioder udvise store udsving i både negativ og positiv retning i forhold til det afkast kunden forventer."

Det anføres i aftalen, at banken indenfor angivne rammer kan investere klagernes midler i obligationsbaserede investeringer, hvilket: "Omfatter danske statsobligationer, realkreditobligationer, erhvervsobligationer, virksomhedsobligationer, obligationsbaserede investeringsforeninger i danske og udenlandske obligationer samt andre investeringsprodukter, hvor det underliggende aktiv er obligationslignende."

Ankenævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at bankens rådgivning af klageren ved indgåelse af aftalen var behæftet med fejl eller forsummelser.

Ankenævnet finder, at det i henhold til aftalerne påhvilede banken ved en passende risikospredning til stadighed at forvalte klagernes midler i overensstemmelse med en middel risikovillighed og de i aftalen i øvrigt angivne rammer, som ikke udelukkede investeringer i ScandiNotes og Kalvebod obligationer.

Ankenævnet finder det ikke godtgjort, at investeringen af klagernes midler i ScandiNotes og Kalvebod obligationer er i strid med formueplejeaftalerne.

Der er ikke hermed taget stilling til, om bankens investeringer i øvrigt på vegne af klagerne - herunder om de skiftende sammensætninger af porteføljen - har været i overensstemmelse med de rammer, som er en følge af formueplejeaftalerne og klagernes risikovillighed. Herved bemærkes, at Ankenævnet ikke påtager sig at foretage en revisionsmæssig gennemgang af de under en formueplejeaftale foretagne investeringer med henblik på at konstatere eventuelle investeringer i strid med aftalen.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Klagen tages ikke til følge.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

472/2009 Spørgsmål om forlængelse af valutakassekredit.

Sagsnummer: 472/2009
Dato: 1. februar 2010
Ankenævn: Kari Sørensen, Carsten Holdum, Niels Bolt Jørgensen, Bent Olufsen og Astrid Thomas.
Klageemne: Udlån, udlandslån/valutalån
Ledetekst: Spørgsmål om forlængelse af valutakassekredit.
Indklagede: Jyske Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne klage vedrører klagerens valutakassekreditter i Jyske Bank, som banken primo 2009 meddelte ikke længere ville kunne forlænges udover 1. september 2009.

Sagens omstændigheder.

Jyske Bank har igennem en årrække ydet klageren to valutakassekreditter, som løbende er blevet fornyet

Den 27. december 2007 underskrev klageren og dennes ægtefælle kreditaftale om en valutakassekredit på modværdien af 4.840.000 DKK. Under punktet "afvikling" er det anført, at kreditten er afdragsfri og gældende indtil 1. februar 2009. Næste aftaledato var fastsat til 1. februar 2009.

Den 18. marts 2008 underskrev klageren kreditaftale om en valutakassekredit med et maksimum på 187.000 CHF, ligeledes gældende indtil 1. februar 2009, ligesom næste aftaledato var fastsat til 1. februar 2009.

Af sagen fremgår, at der for begge kreditter blev stillet særskilt sikkerhed.

Ved genforhandlingen af de to valutakassekreditter i januar og februar 2009 meddelte Jyske Bank klageren, at banken ikke længere ønskede at yde valutakassekreditter til private, dog således, at de to kreditter kunne forlænges frem til 1. september 2009.

Ved brev dateret 24. februar 2008 (rettelig 2009) rettede klageren henvendelse til bankens direktion og gjorde indsigelse mod, at han pr. 1. september 2009 ikke kunne forvente valutakassekreditterne forlænget som hidtil.

Banken meddelte ved brev af 13. marts 2009, at man generelt havde besluttet ikke længere at tilbyde valutakassekreditter til private.

Den 17. marts og 23. marts 2009 underskrev klageren og dennes ægtefælle kreditaftale om forlængelse af valutakassekreditten på 4.840.000 DKK. Under "afvikling" er anført, at "kreditten indfries pr. 01.09.2009, medmindre der træffes ny aftale om afvikling".

Ved brev af 2. april 2009 meddelte Jyske Bank klageren og dennes ægtefælle, at banken pr. 1. september 2009 ikke havde mulighed for at forlænge valutakassekreditterne. Der ville være mulighed for at finansiere en indfrielse via boliglån i DKK.

Parternes påstande.

Klageren har den 5. maj 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Jyske Bank tilpligtes at betale erstatning, alternativt forpligtes til fortsat at tilbyde ham valutakassekreditter som hidtil. Han ønsker desuden en undskyldning fra banken.

Jyske Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at han i mere end 15 år har haft valutakassekreditter i banken. Kreditterne er løbende blevet forlænget.

I forbindelse med forlængelser har han spurgt, om der var en reel risiko for, at banken kunne finde at på at stoppe bevillingen. Hver gang har han fået samme svar, nemlig at så længe han overholdt sine forpligtelser, var der ingen problemer; så var det en ren ekspeditionssag.

Bankens tilkendegivelse af, at kreditterne nu ikke længere kan forlænges er en tilsidesættelse af aftalen med ham, da han har fået en berettiget forventning om, at kreditterne ville kunne fortsætte uændret, så længe han overholder sine forpligtelser.

I forbindelse med forlængelserne af kreditterne var der ikke tale om en reel genforhandling, men en proforma genforhandling. Dette har de pågældende medarbejdere gjort i god tro, da det var det, som var gældende, indtil banken ledelse ændrede politik vedrørende produktet.

Banken kan til enhver tid fastsætte de produkter, som banken udbyder, men når banken så dramatisk ændrer kurs, skal den sikre sig, at det ikke påfører kunderne et direkte tab.

Banken bør erstatte hans tab, som han har opgjort til 175.000 kr., samt ekstra renteomkostninger i tre år ca. 375.000 kr.; hertil kommer omkostninger ved etablering af alternativ finansiering.

Alternativt bør banken forpligtes til fortsat at yde ham kreditterne på uændrede vilkår. At banken vælger at lukke for tilgangen til det omhandlede produkt, har han ikke indsigelser imod.

Banken forsøger i direkte strid med sandheden at løbe fra mundtlige løfter afgivet af flere lokale medarbejdere. Banken kan ikke med tilbagevirkende kraft trække sådanne løfter tilbage.

De seneste forlængelser af valutakassekreditterne underskrev han "med pistolen for panden". Han havde ikke noget valg, idet han kunne skrive under eller imødesete retsforfølgning fra banken. Han underskrev under kraftige protester.

Han bestrider, at bankens beregninger om udgifterne ved alternativ finansiering er korrekte.

Jyske Bank har anført, at banken ikke har forpligtet sig til at tilbyde forlængelse af klagerens valutakassekreditter, så længe klageren måtte ønske dette.

Klageren er blevet lovet, at man ville se positivt på hans valutakassekreditter, så længe han overholdt sine forpligtelser. Banken har aldrig lovet, at han kunne forlænge sine kreditter, så længe han måtte ønske dette.

Klageren har fået et rimeligt varsel på seks måneder for ophør af kreditterne.

Det fremgår udtrykkeligt af de underskrevne kontrakter, at valutakassekrediten er en tidsbegrænset kredit, som forfalder til betaling på de angivne tidspunkter.

Klageren har mulighed for at optage et kreditforeningslån op til 80 % af værdien af sin bolig med årlige omkostninger på ca. 3,35 %, som er i niveau med de årlige omkostninger for en valutakassekredit i CHF.

Klagerens påstand om en undskyldning angår ikke en formueretlig tvist.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Det fremgår af de af klageren underskrevne valutakassekreditkontrakter, at de er gældende indtil den 1. februar 2009 og derved er tidsbegrænsede.

Det er ikke godtgjort, at Jyske Bank har givet klageren tilsagn om, at han så længe en kreditvurdering af ham var positiv, ville kunne få forlænget sine valutakassekreditter, når han ønskede det.

I forbindelse med genforhandlingen af kreditterne ved deres udløb den 1. februar 2009 gjorde banken klageren opmærksom på, at han ikke kunne forvente kreditterne forlænget udover 1. september 2009. Ankenævnet finder, at banken herved gav klageren et passende varsel til at opnå alternativ finansiering ved kreditternes udløb. Endvidere tilbød banken klageren alternativ finansiering i DKK.

Klagerens påstand om en undskyldning angår ikke en formueretlig tvist og kan derfor ikke behandles af Ankenævnet.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Klagen tages ikke til følge.

Pengeinstitutankenævnet

505/2009 Spørgsmål om beregning af rente ved indskud bundet i 12 måneder.

Sagsnummer: 505/2009
Dato: 1. februar 2010
Ankenævn: Kari Sørensen, Carsten Holdum, Niels Bolt Jørgensen, Bent Olufsen og Astrid Thomas.
Klageemne: **Rente, indlån**
Ledetekst: Spørgsmål om beregning af rente ved indskud bundet i 12 måneder.
Indklagede: FIH Erhvervsbank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne klage vedrører FIH Erhvervsbanks renteberegning af et indskud med en bindingsperiode på 12 måneder.

Sagens omstændigheder.

Den 24. april 2008 indskød klageren og dennes ægtefælle hver 250.000 kr. på en såkaldt PRO 12-aftaleindlånskonto i FIH Erhvervsbank. Renten i bindingsperioden var fast med 5,6 %.

Ved bindingsperiodens udløb den 23. april 2009 blev begge ægtefællers konti tilskrevet 13.973,59 kr. i rente.

Klageren rettede henvendelse til banken om renteberegningen, idet han anførte, at hver konto burde være tilskrevet 14.000 kr. i rente, svarende til 5,6 % p.a. af 250.000 kr.

I et svar af 28. april 2009 oplyste banken, at renten for 2008 var beregnet på grundlag af 366 dage, da 2008 var skudår. Renten pr. dag i 2008 var 38,25 kr. i 252 dage eller i alt 9.639,35 kr. For 2009 var renten beregnet på grundlag af 365 dage, og renten var pr. dag 38,36 kr. i 113 dage, svarende til 4.334,24 kr.

Af bankens almindelige betingelser fremgår:

"

Renter generelt

FIH foretager daglig beregning af renter for hver enkelt konto baseret på antallet af kalenderdage.

De oplyste rentesatser er nominelle rentesatser pr. år. Rentesatserne fremgår af FIH's hjemmeside.

Kunden opnår rente fra og med den dato, pengene indgår på kontoen. Renter af beløb modtaget uden for åbningstiden vil blive beregnet fra førstkommande bankdag. Kunden opnår rente til og med dagen før, beløbet hæves fra kontoen.

.."

Af bankens hjemmeside fremgår:

"Rentekonvention:

På FIH PRO konti beregner banken rente hver dag. Vi anvender rentekonventionen "faktisk/faktisk", hvilket betyder, at du får tilskrevet rente for det faktiske antal dage i året, som du har dine penge placeret hos FIH Netbank PRO"

Parternes påstande.

Klageren har den 13. maj 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at FIH Erhvervsbank tilpligtes at betale ham og hans ægtefælle hver 26,41 kr.

FIH Erhvervsbank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at banken beregner renten for de to konti fra to perioder, nemlig rentedagene i 2008 og rentedagene i 2009. Dette er ikke korrekt, idet beregningen for 2008 anvender 366 rentedage, uanset at indskuddene ikke omfattede februar 2008, hvor den ekstra rentedag indgår.

Der blev aftalt en rente på 5,6 % p.a. for en periode på 12 måneder.

FIH Erhvervsbank har anført, at banken har foretaget en korrekt renteberegning. For 2008 er rentedagene beregnet på grundlag af 366 rentedage, da året var skudår, mens beregningen for 2009 er på grundlag af 365 rentedage.

Af bankens hjemmeside og almindelige forretningsbetingelser fremgår, at banken dagligt beregner

rente baseret på antallet af kalenderdage. Banken anvender derfor den såkaldte faktisk/faktisk rentekonvention, hvorefter der tilskrives renter for det faktiske antal dage i det år, hvor pengene er placeret på kontoen.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Ankenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte FIH Erhvervsbanks renteberegning af klagerens og dennes ægtefælles konti. Renteberegningen er i overensstemmelse med bankens rentevilkår for beregning af rente, hvor rentekonventionen "faktisk/faktisk" anvendes.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Klagen tages ikke til følge.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

659/2009 Rådgivning ved geninvestering i ScandiNotes II Senior 2012, IV Mezzanine og V Junior 2015 obligationer, der tidligere var indkøbt til klagerens kapitalpensionsdepot af banken i henhold til en formueplejeaftale.

Sagsnummer: 659/2009
Dato: 2. juli 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Hans Daugaard, Troels Hauer Holmberg, Peter Stig Hansen, Erik Sevaldsen
Klageemne: **Værdipapirer, køb, salg, rådgivning**
Ledetekst: Rådgivning ved geninvestering i ScandiNotes II Senior 2012, IV Mezzanine og V Junior 2015 obligationer, der tidligere var indkøbt til klagerens kapitalpensionsdepot af banken i henhold til en formueplejeaftale.
Indklagede: DiBa Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører DiBa Banks rådgivning af klageren i forbindelse med ophør af en formueplejeaftale tilknyttet klagerens kapitalpensionsmidler, der var investeret i bl.a. ScandiNotes IISenior 2012, IVMezzanine og VJunior 2015 obligationer.

Sagens omstændigheder.

Klageren, der er født i 1939, er kunde i DiBa Bank.

Den 14. marts 2005 indgik klageren en formueplejeaftale med banken til afløsning af en tidligere aftale om formuepleje vedrørende hendes kapitalpension. Klageren valgte en middel risikovillighed, og aftalen forpligtede banken til at investere klagerens midler i bl.a. individuelle danske obligationer/obligationsbaserede investeringsforeninger, udenlandske obligationer i investeringsforeninger, aktieindekserede obligationer og danske samt nordiske aktier. Midlerne skulle som hovedregel placeres med en lille overvægt i obligationer. Banken har oplyst, at den i henhold til aftalen bl.a. indkøbte tre typer ScandiNotes obligationer til klagerens depot.

Den 13. december 2007 indgik klageren en ny formueplejeaftale med banken til afløsning af aftalen fra 2005. Af aftalen fremgår:

"

Investeringsprofil

DiBa Banks rådgivning sker i overensstemmelse med min investeringsprofilaf tale, hvoraf min risikovillighed fremgår.

(1-3 = lav risiko, 4-7 = mellem risiko, 8-10 = høj risiko)

Risikovillighed: 3

Formålet med denne investering er: Kapitalpension, med en tidshorisont på 1 år.

Investeringsstrategi

På baggrund af modtagne oplysninger, herunder gældende Investeringsprofil, er der udarbejdet en investeringssammensætning.

Denne investeringssammensætning anvendes til PENSIONS MIDLER (3034). Risikotal 3-4, moderat lav risikovillighed. Ønsker et forholdsvis sikkert og jævnt afkast og vil kun løbe begrænset risiko og accepterer kun mindre udsving i formuen.

"

Klageren har oplyst, at hun i forbindelse med et møde i banken den 19. juni 2008 - et ½ år før hun fyldte 70 år - valgte at ophæve sin kapitalpension og opsigte formueplejeaftalen.

Den 2. juli 2008 solgte klageren i forbindelse med ophævelsen af kapitalpensionen det tilknyttede depots beholdning af ScandiNotes II Senior obligationer for ca. 137.000 kr., ScandiNotes IV Mezzanine obligationer for ca. 36.000 kr. og ScandiNotes V Junior for ca. 42.000 kr. Klageren genkøbte samtidigt obligationerne til et frit depot. Banken har anført, at klageren forinden var blevet rådgivet om den til obligationerne tilknyttede risiko, hvilket klageren bestrider. I bankens brev af 3. juli 2009 til Ankenævnet er anført bl.a.:

"

Da kapitalpensionen ophæves, køber klager som nævnt af egen frie vilje ScandiNotes obligationerne

over i eget åbent depot.

Finanskonsulenten, der har talt med klager i forbindelse med ophævelsen af kapitalpensionen forklarer hændelsesforløbet således:

"[Klageren] ønskede at realisere sin kapitalpension og det blev ved samme lejlighed drøftet, hvorvidt hun ønskede at sælge det hele eller om hun ønskede at bibeholde papirerne. Det var [klagerens] eget valg at bibeholde obligationerne og sælge aktierne.

Ved samme lejlighed har hun også fået rådgivning om, at der her var tale om ansvarlig indskudskapital, hvilket hun også bekræfter. Jeg har dog i sagens natur ikke sagt til hende, at hun havde en risiko på kr. 40.000 kr. – eller hvad beløbet bliver ved nøjagtig beregning.

Hun ønskede at minimere sin risiko, men ville stadig gerne beholde obligationerne. Dog har jeg ved lejligheden også præciseret, at obligationerne aldrig er mere sikker end instituttet som udgiver, hvilket jeg slet ikke er i tvivl om".

"

Ved mail af 3. maj 2009 anmodede klageren banken om at erstatte et tab på ca. 40.000 kr. ved investeringen i ScandiNotes V Junior.

Ved mail af 15. juni 2009 afviste banken klagen.

Ved mail af 16. juni 2009 fastholdt klageren sin klage og udvidede den til også at omfatte ScandiNotes II Senior og IV Mezzanine obligationerne.

Ved mail af 17. juni 2009 fastholdt banken sin afvisning af klagen.

Banken har oplyst, at der pr. 3. juli 2009 er konstateret nedskrivninger på både ScandiNotes II Senior, IV Mezzanine og V Junior obligationerne.

Parternes påstande.

Klageren har den 22. juni 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at DiBa Bank tilpligtes at tilbagekøbe hendes ScandiNotes obligationer til anskaffelseskursen den 2. juli 2008.

DiBa Bank har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært afvisning.

Parternes argumenter.

Klageren har bl.a. anført, at hun valgte at ophæve sin kapitalpension et ½ år, før hun fyldte 70 år, da aktiekursernes fald skræmte hende.

Hun gjorde banken opmærksom på, at hun var meget lidt risikovillig.

Banken oplyste om ScandiNotes obligationerne kun, at de var udstedt af banker. På denne baggrund - og henset til, at der var tale om obligationer, som tidligere af banken i henhold til formueplejeaftalen var indkøbt til hendes kapitalpensionsdepot med en risikovillighed på 3 - anså hun en investering i ScandiNotes obligationer for ret sikker, hvorfor hun genkøbte værdipapirerne til sit frie depot.

Hun erindrer ikke, at hun skulle være blevet oplyst om, at der "var tale om ansvarlig indskudskapital", som påstået af banken. Måske blev denne information ikke afgivet af banken, eller også gav udsagnet ikke nogen selvstændig betydning for hende i relation til risikoens størrelse herunder, at dette betød høj risiko.

Ved ophævelse af kapitalpensionen og realisation af værdipapirer var det hensigten at nedbringe risikoen ved porteføljen og kun fastholde obligationerne, som hun - også henset til det beskedne afkast - anså for lige så sikre som realkreditobligationer.

Bankens rådgiver var bekendt med hendes hensigt og ønsker, hvorfor hun burde være blevet rådgivet i overensstemmelse hermed.

Der foreligger ikke divergerende forklaringer om hændelsesforløbet, omend dette sikkert er oplevet forskelligt afhængigt af, om man er bankrådgiver eller forbruger.

DiBa Bank har til støtte for frifindelsespåstanden bl.a. anført, at formueplejeaftalerne gav banken fuldmagt - og en forpligtelse - til at handle værdipapirer på klagerens vegne indenfor den valgte investeringsstrategi.

Banken har investeret midlerne i overensstemmelse med formueplejeaftalerne.

Klageren blev i forbindelse med genkøbet af ScandiNotes obligationerne rådgivet om, at der "her var tale om ansvarlig indskudskapital" og at "obligationerne aldrig er mere sikker end instituttet som udgiver". Klageren ønskede, at rådgiveren skulle bekræfte, at investering i ScandiNotes obligationer var uden risiko, hvilket blev tydeligt afvist. Rådgiveren foreslog klageren at indsætte sine midler på en konto, hvilket hun ikke ønskede.

Banken afviser, at risikoen på ScandiNotes obligationer svarer til risikoen på aktier.

På investeringstidspunktet anså markedet investering i ScandiNotes obligationer for at indebære en lav risiko.

Investering i realkreditobligationer kan heller ikke anses for værende fuldstændig uden risiko.

Til støtte for afvisningspåstanden har banken anført, at en afklaring af sagens forhold kræver afhøring af parter og vidner, hvilket ikke kan ske for Ankenævnet.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Ifølge klagerens gengivelse af forløbet i forbindelse med ophævelse af kapitalpensionen blev hun orienteret om, at ScandiNotes var udstedt af banker. På baggrund heraf burde klageren indse, at disse obligationer var forbundet med en vis risiko, og at de ikke kunne sammenlignes med almindelige stats- og realkreditobligationer. På baggrund heraf finder Ankenævnet det ikke godtgjort, at DiBa Bank har handlet ansvarspådragende for så vidt angår ScandiNotes Senior obligationerne.

Vedrørende ScandiNotes Junior og Mezzanine obligationerne bemærker Ankenævnet, at det i overensstemmelse med redegørelsen fra banken vedrørende rådgivningsforløbet lægges til grund, at banken ikke rådgav klageren om den særlige risiko, som er forbundet med disse ScandiNotes obligationer.

Denne særlige risiko udspringer af, at den samlede mængde af ScandiNotes obligationer er rangordnet i to, tre eller fire kategorier. Dette indebærer at tab, der opstår som følge af manglende betalingsevne hos et af de låntagende pengeinstitutter, i første række skal bæres af indehavere af Junior obligationerne. Værdien af eventuelle Mezzanine obligationer påvirkes, hvis det samlede tab ikke alene kan bæres af Junior obligationerne. Værdien af Senior og eventuelt Super Senior obligationer påvirkes, hvis det samlede tab ikke alene kan bæres af Junior og eventuelle Mezzanine og Senior obligationer.

Ankenævnet finder, at banken begik en ansvarspådragende fejl ved at undlade at rådgive klageren om denne særlige risiko forud for hendes beslutning om at genkøbe ScandiNotes Mezzanine og Junior obligationer, som banken i henhold til formueplejeaftalen havde investeret en del af klagerens midler i under kapitalpensionen.

Der er ikke grundlag for, at banken skal dække noget rentetab, eller at klageren skal refundere eventuel modtaget rente af obligationerne, idet forrentningen af disse papirer ikke skønnes at afvige væsentligt fra den forrentning, klageren ellers kunne have opnået.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Såfremt klageren inden 8 uger fra denne afgørelse fremsætter anmodning herom, skal DiBa Bank inden 4 uger af klageren genkøbe ScandiNotes IVMezzanine og VJunior 2015 obligationer. Genkøbet skal ske til den kurs, til hvilken klageren den 2. juli 2008 erhvervede obligationerne, og kursværdien skal beregnes af den oprindelige nominelle værdi, hvis denne måtte være blevet nedskrevet.

Klagegebyret tilbagebetales klageren.

Pengeinstitutankenævnet

858/2009 Rådgivning i forbindelse med indgåelse af renteswapaftaler. Omkostninger ved udtræden.

Sagsnummer: 858/2009
Dato: 22. december 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Hans Daugaard, Peter Stig Hansen, Troels Hauer Holmberg, Niels Bolt Jørgensen
Klageemne: **Rente, øvrige spørgsmål**
Ledetekst: Rådgivning i forbindelse med indgåelse af renteswapaftaler. Omkostninger ved udtræden.
Indklagede: Nordjyske Bank
Øvrige oplysninger: **OPB**
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører klagerens indsigelse om mangelfuld rådgivning i forbindelse med, at de i december 2007 indgik to renteswapaftaler med Nordjyske Bank, samt spørgsmål vedrørende klagerens udtræden af aftalerne i forbindelse med en omprioritering af klagerens faste ejendom i begyndelsen af 2009.

Sagens omstændigheder.

I 2007 havde klagerne en boligkredit med et maksimum på 5 mio. kr. i Nordjyske Bank. Kreditten finansierede klagerens opførelse af en fast ejendom. Klagerens hidtidige bolig var sat til salg.

Ved brev af 26. november 2007 tilbød banken at videreføre kreditten, hvorved klagerne kunne spare omkostninger på ca. 45.000 kr. i forhold til at optage et realkreditlån. Som "supplement" tilbød banken en renteswap med en hovedstol på 5 mio. kr. og en løbetid på 10 år. Klagerne skulle i så fald betale en fast rente på 4,96% og modtage en variabel rente på for tiden 4,84%. I øvrigt fremgår bl.a.:

"

Skema vedlægges. Nederst kan I se beregnet rentefølsomhed ved swapforretningen, d.v.s. ændring i markedsværdi ved stigning i faste renter på 1%. På den måde har I – omkostningsfrit, opnået samme effekt som ved låneomlægning med samme løbetid (10 år).

"

Af det vedlagte skema fremgår bl.a.:

"

Beregnet følsomhed

	DKK
Ændring af markedsværdi ved stigning i faste renter på 1% point	372.427 7,4%

Rente- og valutaswaps er forbundet med risiko for tab som følge af udsving i både renter og valutakurser. Beregninger er overslag på grundlag af årlige renter og ydelser, og ikke tilbud, idet renter og valutakurser ændrer sig.

"

Af en ligeledes vedlagt beskrivelse af rente- og valutaswap fremgår bl.a.:

"

Renteswap

En renteswap er en aftale mellem to parter om udveksling af rentebetalinger i en given periode. Der er tale om et fast renteben og et variabelt renteben i samme valuta.

Rentebeløbene beregnes på baggrund af en fiktiv hovedstol, og aftalen løber i en aftalt årrække f.eks. 5 år.

Anvendelse

Swaps kan f.eks. anvendes til styring af dine lån. Forventer man eksempelvis, at renten stiger, kan man vælge at indgå en renteswap, hvor man betaler en fast rente og modtager en variabel rente. På den måde har man – omkostningsfrit – opnået samme effekt som ved en låneomlægning

Pris

Swaps prisfastsættes som renten på det faste ben. Det variable ben er typisk en officiel rentesats som f.eks. 3 måneders CIBOR for DKK.

"

Den 27. december 2007 underskrev klagerne og banken to renteswapaftaler, henholdsvis en 3 årig aftale med en hovedstol på 2 mio. kr. og en fast rentesats på 4,97 % samt en 10 årig aftale med en hovedstol på 3 mio. kr. og en fast rentesats på 4,99 %.

I november 2008 blev klagerens gamle ejendom solgt med overtagelse den 1. januar 2009. Det blev i den forbindelse drøftet at omlægge boligkrediten i banken til et realkreditlån i klagerens nyopførte ejendom.

Ved e-mail af 11. december 2008 til klagerne anførte banken bl.a.:

"

Omlægningen er presserende, fordi I fremover har brug for så få udgifter som muligt. Derfor SKAL gælden flyttes over i et afdragsfrit X1 lån, hvor I med det nuværende renteniveau kan spare ca. 1,50 % i forhold til nuværende finansiering i banken.

"

Ved e-mail af 14. december 2008 til banken anførte klagerne bl.a.:

"

Jeg tror ikke at [vi] forstår når du angiver vi kan spare ca. 1,5 % i f.t. vores renteswap aftale – det vil jo sige at med en gennemsnitlig rente på 4,98 % på de to aftaler, at vi kan komme ned på ca. 3,5 % på et F1 / X1 lån?

"

Ved e-mail af 15. december 2008 anførte banken bl.a.:

"

Nej, jeg kan se, at I har misforstået formelen vedr. renteswappen. Jeres rentesats i banken er p.t. ca. den variable rente på prioritetskrediten (7,84 %) + swappen (4,98 % fast) minus cibor 3 (5,35 %) = 7,47 %. Der er således 3 renteben i konstruktionen. Med en forventet X1 rente p.t. på 5,25 % + bidrag 0,50 % vil I p.t. kunne spare omkring 1,50 %.

"

Ifølge bankens adviseringer af 22. december 2008 vedrørende renteswapaftalerne var den variable rente, som banken skulle betale, 4,9217 % eller lidt lavere end de faste rentesatser på henholdsvis 4,99 % og 4,97 %, som klagerne skulle betale. Klagerens kvartalsmæssige renteudgift var herefter på i alt ca. 500 kr.

Banken har under sagen oplyst, at klagerens to swapforretninger pr. den 22. december 2008 havde en negativ markedsværdi på 367.351 kr.

Efter det oplyste optog klagerne i begyndelsen af 2009 et rentetilpasningslån (F1) i EURO i Realkredit Danmark.

Ifølge bankens adviseringer pr. den 20. marts 2009 vedrørende renteswapaftalerne var den variable rente faldet til 3,205 %. Klagerens kvartalsmæssige renteudgift var herefter på i alt ca. 23.000 kr.

Ved e-mail af 25. marts 2009 til klagerne anførte banken bl.a.:

"

Med hensyn til den fremtidige finansiering skal I være opmærksom på, at I stadig har de 2 renteswapaftaler løbende i banken. Kr. 2.000.000 udløber 20.03.2011, mens kr. 3.000.000 udløber den 20.3.2018. Da I indgik aftalerne og den store boligkredit i banken var renteforholdene ca. følgende:

Var. rente bank	6,50
fast rente swap	4,98
Cibor 3	4,85
"Netto rente"	6,83

I dag har I så en ca. rente man kan beregne på følgende måde:

Var. rente Realkredit DK	3,25	incl. bidrag (du kan selv se den nøjagtige rente/bidrag på din låneafregning fra RDKD)
Fast renteswap	4,98	
Cibor 3	3,20	
"Netto rente"	5,03	

I har således i dag en pæn lavere rente netto i forhold til det tidspunkt vi indgik aftalerne. Dengang var der jo udsigt til store rentestigninger og det er jo kun ca. et halvt år siden, at F1 renten i dkr. var spået til at lande på omkring 7,0 % ved årsskiftet (nu er den så mere end halveret og det er godt).

Renteswapaftalerne har en kursfølsomhed, der gør, at det ikke kan betale sig at købe jer ud af

aftalerne p.t. Derfor betaler I nu hvert kvartal et beløb af 5,0 mio., som svarer til 4,98 minus cibor 3 og det er pr. næste kvartal 22.06.2009 gjort op således, at I skal betale kr. 23.200 (udover terminen til RKDK) Renterne på swapaftalerne er fradragsberettigede.

"

Klagerne var uforstående overfor, at renteswapaftalerne fortsatte, og indgav den 10. juni 2009 en klage til banken. Det lykkedes ikke at opnå enighed mellem parterne.

Banken har under sagen oplyst, at realkreditlånetilbuddet forelå den 15. januar 2009. På daværende tidspunkt havde swapaftalerne en negativ markedsværdi på 424.000 kr. Banken har videre anført, at markedsværdien primært påvirkes af ændringer i den faste rente (swaprenten). Jo større renteændring og jo længere restløbetid desto større ændring i værdien. Hvis kunden betaler fast rente og modtager variabel rente, vil et rentefald betyde, at markedsværdien påvirkes negativt og omvendt.

Parternes påstande.

Den 28. juli 2009 har klagerne indbragt sagen for Ankenævnet. Ankenævnet har forstået klagernes påstand således, at Nordjyske Bank skal opgøre renteswapaftalerne pr. tidspunktet for hjemtagelsen af realkreditlånet uden omkostninger for dem.

Nordjyske Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klagerne har anført, at bankens rådgivning i forbindelse med indgåelsen af renteswapaftalerne var mangelfuld.

Der var tale om et kompliceret produkt.

De blev ikke rådgivet fyldestgørende om de risici, der var forbundet med produktet.

Da renteswapaftalerne blev indgået var der tegn på stigende renter, og banken fokuserede i sin rådgivning på, hvor meget de kunne spare. Banken oplyste intet om konsekvenserne ved et eventuelt rentefald, herunder såkaldt negativ markedsværdi. Navnlig på baggrund af aftalernes relativt lange løbetid burde banken have rådgivet om forholdene vedrørende udviklingen i begge retninger.

Banken rådede dem til renteswapaftalerne, med henblik på at undgå, at deres renteudgifter skulle løbe løbsk. På daværende tidspunkt var det generelle renteniveau på knap 8 %. De blev ikke præsenteret for nogen "udtrædelsesvilkår" – hverken skriftligt eller mundtligt.

Aftalerne skulle fungere som et sikkerhedsnet indtil den gamle ejendom blev solgt, og boligkreditte i banken skulle omlægges til et realkreditlån. De underskrev dokumenterne vedrørende realkreditlånet i december 2008 og sendte samtidig et revideret budget. Det var deres klare opfattelse, at renteswapaftalerne herefter ville blive opgjort. Ifølge banken ville omkostningerne herved være i størrelsesordenen 500 kr. - 1.000 kr. plus nogle gebyrer. De er derfor uforstående overfor, at banken nu oplyser, at omkostningerne ville beløbe sig til 424.000 kr.

Efter hjemtagelsen af realkreditlånet skulle alt ifølge banken være "tilbage ved det gamle". Dette viste sig imidlertid ikke at være tilfældet, idet de nu både skulle betale renter på det nyoptagne realkreditlån og samtidig, jf. renteswapaftalerne, betale renter af en 5 mio. kr. stor gæld i banken, som netop skulle indfries med realkreditlånet. Banken har på intet tidspunkt informeret dem om, at gælden, jf. renteswapaftalerne, fortsat ville bestå efter indfrielse af boligkreditte.

Nordjyske Bank har anført, at man ikke har ydet dårlig eller mangelfuld rådgivning i forbindelse med klagernes renteswapaftaler. Ved indgåelsen af aftalerne fik klagerne udleveret en beskrivelse af swapaftaler, herunder en følsomhedsberegning.

På baggrund af et langvarigt kundeforhold havde banken et indgående kendskab til klagernes finansielle situation, erfaring og evne til at forstå risiciene ved de indgåede forretninger. Banken vurderede, at produktet var både egnet og relevant for klagerne.

Swapaftaler er baseret på en fiktiv hovedstol, og forpligtelsen i henhold til en swapaftale består så længe denne ikke er afviklet. Muligheden for gevinst modsvares af en risiko for tab, hvis man ønsker at opheve aftalerne før udløb.

Formålet med renteswapaftalerne var at reducere klagernes renterisiko. Aftalen på 2 mio. kr. svarede til provenuet, som klagerne forventede ved salget af deres gamle ejendom, og blev derfor etableret med en løbetid på 3 år. Aftalen på 3 mio. kr. svarede til restgælden, som klagerne forventede i deres nyopførte ejendom, og aftalen blev derfor etableret med udløb efter 10 år. Den samlede gæld kunne imidlertid ikke nedbringes som forventet på grund af negativ udvikling i boligmarkedet. Efter salget af den gamle ejendom var gælden således uændret ca. 5 mio. kr. Ved omlægningen af gælden til et realkreditlån opnåede klagerne et lavere samlet renteniveau end udgangspunktet i december 2007, jf. e-mailene af henholdsvis 11. og 15. december 2009.

Klagerne gæld udgør uændret 5 mio. kr. og modsvarer de indgåede renteswapaftaler.

Det er indres ikke, at klagerne skulle have fremsat ønske om at få renteswap aftalerne opgjort.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Tre medlemmer – Vibeke Rønne, Hans Daugaard og Troels Hauer Holmberg - udtaler:

Som det fremgår af Nordjyske Banks brev af 26. november 2007 blev renteswapaftalen indgået på bankens initiativ. I brevet informerede banken klagerne om den foreslåede finansieringsmodel, herunder om at der kunne opnås en besparelse på ca. 45.000 kr. i omkostninger i forhold til omlægning til et kreditforeningslån, og at klagerne med renteswapaftalen omkostningsfrit kunne opnå samme effekt som ved en låneomlægning til kreditforeningslån med samme løbetid. I brevet redegjorde banken for den beregnede rentefølsomhed ved swapforretningen ved en stigning i den faste rente på 1 %, mens banken ikke rådgav klagerne om betydningen af et rentefald.

På denne baggrund finder vi, at Nordjyske Bank ikke på tilstrækkelig tydelig måde rådgav klagerne om, dels at renteswapaftalerne alene reducerede renterisikoen på boligkredit, da swapaftalernes variable ben ikke fulgte renten på boligkredit, dels at det var forbundet med særlige vilkår at udtræde af renteswapaftalerne før disses udløb, hvilket reelt betød, at boligkredit var uopsigelig i henholdsvis 3 år og 10 år. Nordjyske Bank er derfor erstatningsansvarlig for klagernes tab ved renteswapaftalen.

Vi finder, at klagerne skal stilles, som om de i december 2007 i stedet for de indgåede aftaler havde optaget et 30-årigt fast forrentet lån med 10 års indledende afdragsfrihed som i begyndelsen af 2009 var blevet konverteret til et rentetilpasningslån (F1) i Euro i Realkredit Danmark.

To medlemmer – Peter Stig Hansen og Niels Bolt Jørgensen – udtaler:

Med de to renteswapaftaler fik klagerne konverteret en variabel rente til fast rente i henholdsvis 3 og 10 år i overensstemmelse med den forventede tidsramme for udviklingen i deres gæld.

Hermed havde de afdækket risikoen for stigende rente, bortset fra, at der ikke var tilstrækkelig symmetri mellem renteutviklingen på banklånet og det variable ben i swapaftalerne. Denne symmetri blev forbedret, da banklånet blev afløst af realkreditlånet, hvilket betød en nedsættelse af klagernes samlede rentebetaling.

Da renteswapaftalerne, uanset produktets komplekse karakter, herefter havde den ønskede virkning finder vi ikke noget grundlag for at frigøre klagerne for deres forpligtelse til at opfylde aftalerne efter deres indhold.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf træffes følgende

afgørelse:

Hvis klagerne inden otte uger fra datoen for denne afgørelse anmoder om det, skal Nordjyske Bank inden fire uger stille klagerne som om de i december 2007 i stedet for de indgåede aftaler havde optaget et 30-årigt fast forrentet lån med 10 års indledende afdragsfrihed som i begyndelsen af 2009 var blevet konverteret til et rentetilpasningslån (F1) i Euro i Realkredit Danmark.

Klagegebyret tilbagebetales klagerne.

Pengeinstitutankenævnet

930/2009 Gearet investering i PLUS Råvarer 2013.

Sagsnummer: 930/2009
Dato: 9. november 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Troels Hauer Holmberg, Bent Olufsen, Erik Sevaldsen og Karin Sønderbæk
Klageemne: **Værdipapirer, gearet/ lånefinansieret investering**
Ledetekst: Gearet investering i PLUS Råvarer 2013.
Indklagede: Amagerbanken
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører Amagerbankens rådgivning i forbindelse med klagerens gearede investering i obligationen Plus Råvarer 2013.

Sagens omstændigheder.

Klageren var kunde i Amagerbanken.

I 2006 solgte klageren sin lejlighed og opnåede i den forbindelse et kontantprovenu på ca. 1.500.000 kr. Efter at have holdt et møde med Amagerbanken den 19. januar 2006 investerede hun størstedelen af provenuet i en række værdipapirer, så hun havde en fordeling mellem aktie- og obligationsbaserede investeringsforeninger på ca. 30/70.

Efter investeringerne havde hun 118.686,46 kr. tilbage på sin bankbog. Hun havde hos banken fået fastlagt en investeringsprofil, hvor det fremgik, at hun ikke havde erfaring med strukturerede produkter, og at hendes risikovillighed var mellem risiko.

I starten af marts 2006 sendte Amagerbanken et brev til en række kunder, herunder klageren, om investering i obligationen Plus Råvarer 2013. Af brevet fremgår:

"Nyt PLUS produkt – en god investeringsmulighed

Amagerbanken har netop nu et tilbud, som kan have din interesse.

Vi lancerer i samarbejde med BankInvest produktet PLUS Råvarer 2013, hvor afkastet skabes via investering i råvaremarkedet.

Der investeres i følgende råvarer:

- Energi – f.eks. olie, naturgas og blyfri benzin
- Industrimetaller – f.eks. aluminium, kobber, nikkel og zink
- Ædelmetaller – f.eks. sølv, platin og palladium

Forventninger og tegningsperiode

Produktet er konstrueret på en sådan måde, at det leverer et attraktivt afkast, når råvarepriserne stiger, forbliver stabile eller ikke falder markant. Det forventes at produktet kan give et samlet afkast på op til 90 %, og ved lånefinansieret investering op til 180 %, frem til 2013.

Tegningen løber i perioden 8. marts til og med 4. april 2006. Du køber PLUS-produktet til kurs 105 og er garanteret en minimum indfrielseskurs på 100 uanset, hvordan råvaremarkedet udvikler sig i løbet af de 7 år.

Forøg dit afkast

Den historisk lave rente giver gode muligheder for at øge sine afkastmuligheder betydeligt. Vi kan derfor også tilbyde en attraktiv lånepakke, hvor du har mulighed for at låne til din PLUS-investering.

Sådan gør du

Hvis du vil høre nærmere om dine muligheder, så indsend vedlagte svarkort – porto er betalt. Du er naturligvis også velkommen til at kontakte mig på telefon ..."

Klageren mødtes herefter med sin investeringsrådgiver hos Amagerbanken, hvor muligheden for investering i Plus Råvarer 2013 blev drøftet. Ifølge banken blev klageren orienteret om, at obligationen var bygget op med en sikkerhedsobligation, der havde den højeste opnåelige kreditrating (AAA), og optioner spredt på ca. 15 forskellige råvareindeks.

På mødet gennemgik investeringsrådgiveren et excelark med klageren, der belyste risici og afkastmuligheder ved en investering af henholdsvis 25.000 kr. og en gearet investering på 150.000 kr.

(hvor egenfinansieringen var 25.000 kr.)

Af excelarket fremgår:

"

Forudsætninger

DU KAN TASTE

I DE GRØNNE

FELTER

Alternativ 1

Alternativ 2

Låneoplysninger

Kundens beløb til investering

I DKK

I DKK

kr. 25 000,00

kr. 25.000,00

Forslag til lånebeløb

kr. 125.000,00

Samlet beløb til investering

kr. 25.000,00

kr. 150.000,00

Købt "Antal styk" af produkt

238

1.429

Gearing

-

5,00

Skattesats

Kundens negative kapitalindkomst beskattes med

33%

Kundens positive kapitalindkomst beskattes med

59%

Produktoplysninger

Deltagelsesgrad (ligger fast)

100,0%

Købskurs (udstedelseskurs)

105

Min. Indløsningskurs

100

Løbetid i antal hele år

7

Afkastudfald i forhold til 100 kr.

nom. investeret

Maksimal indfrielseskurs ved 0

kr. 200,00

triggerevents*

Indfrielseskurs ved 1 triggerevents

kr. 166,67

Indfrielseskurs ved 2 triggerevents

kr. 133,33

Minimumsindfrielseskurs, 3 eller flere triggerevents

kr. 100,00

Diverse oplysninger

Før skat

Efter skat

Renten på indskud (p.a.)

0,00%

0,00%

Renten på lånet (p.a.)

4,50%

3,02%

*) Fastlægges endeligt på pricing-dagen

Alternativ 1

Alternativ 2

Slutkurs på

obligationen

Afkast i DKK

Afkast i %

Afkast i DKK

Afkast i %

200,00kr.

9.273,81

37,10%

kr. 28.214,34

112,86%

166,67kr.

6.019,84

24,08%

kr. 8.690,53

34,76%

133,33kr.

2.765,87

11,06%

kr. (10.833,28)

-43,33%

100,00kr.

(797,62)

-3,19%

kr. (33.676,74)

-134,71%

"

Den 21. marts 2006 meddelte klageren, at hun ønskede at investere i Plus Råvarer 2013. Den 3. april 2006 underskrev hun en kreditaftale, hvorefter hun optog et lån, så hun sammen med et kontantbeløb på 25.000 kr. kunne investere i alt 150.000 kr. i obligationen.

Af tillæg til kreditaftale fremgår:

"Kunden har oplyst:

- at kunden ønsker at foretage en investering for delvist lånte midler, således at det optagne lån sammen med kundens kontante midler kr. 25.000,00, samlet finansierer en investering på kr. 150.000,00,
- at kundens investeringshorisont er mindst 7 år,
- at kunden er indforstået med risikoen for tab i forbindelse med lånefinansieret investering. Kopi af regneark, som viser risikoen, er udleveret til kunden.
- At kunden økonomisk har råd til at bære et tab, og at kunden sammen med Amagerbanken har drøftet kundens mulighed for at bære de eventuelle tab, som er forbundet med investeringen, herunder at kunden har økonomisk mulighed for at betale en eventuel restgæld, hvis værdipapirerne ved

aftalens ophør ikke kan sælges til en kurs, som overstiger gælden "

Prospektet for Plus Råvarer 2013 på www.plusinvest.dk består af et resumé, et registreringsdokument og en værdipapirnote på i alt 57 sider

Af værdipapirnoten fremgår:

"

Kreditrisiko

Obligationsejerne kan alene gøre krav gældende mod de aktiver, der er pantsat til sikkerhed for den enkelte obligationsserie. Obligationerne udstedes således uden personlig hæftelse for Selskabet. Selskabets evne til rettidigt at indfri Obligationerne til den aftalte kurs afhænger derfor af, om Selskabet rettidigt modtager betaling på de aktiver (Sikkerhedsaktiver), der ligger til sikkerhed for obligationerne.

Selskabets betaling af Minimumskursen for Obligationerne er således betinget af fulde betalinger på Sikkerhedsobligationerne. Den fulde betaling på Sikkerhedsobligationerne afhænger af risici knyttet til de obligationer og andre aktiver⁶, der ligger til sikkerhed for Sikkerhedsobligationerne, samt risici knyttet til de af Sikkerhedsobligationernes udsteder udstedte Credit Default Swaps på en referenceportefølje som beskrevet i Registreringsdokumentet afsnit "Sikkerhedsaktiver". Således vil et eventuelt tab på Sikkerhedsobligationerne medføre et tilsvarende tab på Obligationerne (når der bortses fra en eventuel gevinst på Derivatet), som det fremgår af følgende afsnit.

Tab af hovedstol på Sikkerhedsobligationer

Eventuelt tab, der måtte opstå som følge af tab på Referenceporteføljen ud over Subordination Amount, modregnes i hovedstolen på de udestående Sikkerhedsobligationer (Credit Linked Notes). Subordination Amount fastsættes af rating bureauet og forventes at være ca. 6,3 %.

Hvis den tabsrisiko, der eksisterer i form af risikoen for konkurs, akkord, betalingsmisligholdelse mv. skulle opstå for en eller flere af virksomhederne i Referenceporteføljen, vil det ofte ikke være det fulde beløb, der er tabt, idet der i opgørelsen af tabet modregnes en eventuel markedsværdi af krav på den pågældende virksomhed.

Referenceporteføljen består af ca. 100 referenceobligationer; hovedsageligt erhvervsobligationer med god kreditvurdering (investment grade). Dog kan op til 20 % af referenceporteføljen udgøres af emerging markets statsobligationer som eksempelvis Brasilien og Rusland. Den gennemsnitlige rating af virksomhederne og statsobligationerne forventes at være tæt på Baa2 på det tidspunkt, hvor Sikkerhedsobligationerne udstedes, hvilket er samme dag som Obligationerne udstedes.

⁶ AAA-ratede obligationer eller kontant indskud. Disse aktiver ligger til primær sikkerhed for Credit Default Swap'en, således at eventuelt tab på denne dækkes af de nævnte aktiver, hvilket betyder, at Sikkerhedsobligationerne i et sådant tilfælde vil blive indfriet til mindre end kurs pari.

⁷ Obligationer udstedt af stater, hvor renten er højere end i Vesteuropa og USA. Det vil sige primært lande i Latinamerika, Østeuropa, Asien og Afrika."

Den 25. maj 2009 sendte Amagerbanken et brev til klageren, hvor banken orienterede om obligationen. Af brevet fremgår:

"Orientering om PLUS Råvarer 2013 og PLUS Råvarer Super 2013

En række virksomhedskonkurser påvirker PLUS Råvarer 2013 og PLUS Råvarer Super 2013 negativt, og det kan i værste fald betyde tab af hovedstolssikringen og dermed tab for investorerne.

Den globale finansielle krise har, som omtalt i medierne det seneste år, ført til konkurser i såvel amerikanske som europæiske virksomheder. Det har ramt brancher som den finansielle sektor og bilindustrien, hvor velrenommerede virksomheder som Lehman Brothers, Washington Mutual, Freddie Mac og Fannie Mae har været tvunget til at kaste håndklædet i ringen, fordi de ikke har kunnet betale renter og afdrag på deres obligationsgæld. Det rammer investorerne direkte på pengepungen.

De værste forudsigelser og sandsynlighedsberegninger om økonomisk afmatning og konkurser er blevet overhalet af virkeligheden. Disse forudsigelser og sandsynlighedsberegninger er blevet brugt, når kreditratingbureauer, kapitalforvaltere og arrangører af obligationsudstedelser har underkastet obligationsinvesteringer såkaldte stresstest. Formålet med disse stresstest har blandt været at teste, i hvilken grad obligationsudstedelserne er robuste nok til at kunne modstå selv de vanskeligste perioder historisk set. En robusthed som arrangøren og udstederen af obligationen har lagt vægt på. Når selv virksomheder med meget høj kreditrating (AAA) er ramt, vidner det om situationens alvor.

En række af de konkursramte virksomheders obligationer indgår i sikkerhedsobligationerne bag PLUS Råvarer 2013 og PLUS Råvarer Super 2013, hvor der nu er risiko for tab af hovedstolssikringen og dermed risiko for tab af store dele af investeringen, såfremt yderligere 2-3 virksomheder går konkurs.

BI Asset Management Fondsmæglerselskab A/S, der har arrangeret PLUS Råvarer 2013 og PLUS

Råvarer Super 2013, ser med dyb alvor på situationen og gør alt, hvad der er muligt for at undgå, at hovedstolssikringen går tabt.

Har du spørgsmål til indholdet af dette brev, der du velkommen til at kontakte bankens investeringsområde på telefon ..."

Den 8. juni 2009 sendte Amagerbanken endnu et brev til klageren, hvoraf fremgår:

"Under henvisning til vort tidligere brev af 25. maj 2009 må vi desværre konstatere, at der er kommet endnu en betalingsstandsning i den underliggende portefølje i Plus Råvarer 2014 og Plus Råvarer Super 2013.

Den 1. juni 2009 meddelte General Motors, at de går i betalingsstandsning, og da General Motors indgår i porteføljen under de to Plus Råvarer obligationer, påvirker dette den tilbageværende sikkerhedsbuffer i negativ retning.

Du kan læse en mere udførlig beskrivelse af konsekvenserne af ovenstående betalingsstandsning i vedlagte Nyhedsbrev fra Plus Invest. "

Den 9. august 2009 henvendte klageren sig til banken og krævede, at banken tilbagekøbte hendes Plus obligationer.

Dette blev afvist af Amagerbanken.

Efterfølgende har banken sendt et nyhedsbrev fra Plus Invest til klageren. Af nyhedsbrevet fremgår, at der er observeret i alt 6 konkurser blandt de virksomheder, der udgør referenceporteføljen for den sikkerhedsobligation, der skulle sikre minimumsindfrielseskursen på Plus Råvarer 2013. Det forventes, at én yderligere konkurs vil medføre tab på sikkerhedsobligationen, og derved betyde, at Plus Råvarer 2013 ikke vil blive indfriet til kurs 100 ved udløb.

Parternes påstande.

Klageren har den 18. august 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Amagerbanken tilpligtes at friholde hende for de udgifter hun har haft i forbindelse med hendes lånefinansierede investering i PLUS obligationer.

Amagerbanken har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at hun blev kontaktet af Amagerbanken og opfordret til at investere i Plus Råvarer 2013. Banken fortalte, at man mindst ville få kurs 100 tilbage i 2013, og at investeringen var sikker. Obligationerne blev benævnt "garantiobligationer".

Hun har altid været en ultra konservativ økonomisk kunde.

Hun ville aldrig have lånt penge og lagt sine egne penge i en sådan investering, hvis bankens rådgivere ikke havde oversolgt og misrådgivet hende.

Amagerbanken har anført, at klageren i forbindelse med investeringen blev informeret om karakteristika ved obligationen, herunder at obligationen er bygget op med en sikkerhedsobligation og et antal råvare-optioner.

Amagerbankens rådgiver oplyste klageren om, at obligationen løber indtil 2013, hvorefter den indfries til minimum kurs 100 afhængig af udviklingen på råvaremarkedet.

Rådgiveren erindrer desuden at have oplyst klageren om betydningen af obligationens "Trigger Niveauer", herunder at der er fastsat tre Trigger Niveauer for hver enkelt råvare, og at Trigger Niveauet er en grænse for, hvor meget kursen må falde på hver enkelt råvare, før der indtræder en såkaldt "Trigger Event". Hvis der ved obligationens udløb ikke indtræder nogen Trigger Events, er der en forventet indfrielseskurs på 200, ved 1 udløst Trigger Event er der en forventet indfrielseskurs på 166,67, ved 2 udløste Trigger Events en forventet indfrielseskurs på kurs 133,33, og ved 3 eller flere udløste Trigger Events er en forventet indfrielseskurs på minimum 100.

Amagerbanken vedstår at have vurderet, at investeringen var egnet til klageren. Dette skyldes dels, at PLUS Råvarer 2013 var sikret ved investering i AAA-rated sikkerhedsobligation, som er den højeste opnåelige kreditrating, og dels at produktet stemte overens med klagerens risikovillighed på 5 og investeringshorisont på 7 år for pågældende produkt.

Klagerens investering er i overensstemmelse med hendes risikoprofil, der er mellem og hendes investeringshorisont på 7 år.

Klageren var bekendt med risici og afkastmuligheder ved at geare sin investering og har på et oplyst grundlag truffet beslutning om at investere i obligationen.

Klageren har ikke lidt noget tab ved sin investering i obligationen.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Ankenævnet finder det ikke godtgjort, at Amagerbanken har påtaget sig en selvstændig garanti for, at Plus Råvarer 2013 ved udløb indfries til kurs 100.

Ankenævnet finder, at i tilfælde hvor Amagerbanken har anbefalet en gearet investering, har banken en særlig forpligtelse til at sikre sig, at investor er opmærksom på de tabsrisici, der er forbundet med investeringen. Det anvendte excelark har ikke været fyldestgørende, idet det ikke indeholder afkasteksempler, hvor obligationerne ikke bliver indfriet til mindst kurs 100 ved udløb.

Det fremgår af klagerens investeringsprofil, at hun ikke havde kendskab til strukturerede produkter. Hendes eneste viden om obligationernes særlige karakter, var derfor bankens rådgivning og det materiale, som hun fik fra banken, herunder det excelark, der viser afkastmulighederne i forbindelse med henholdsvis en egen-finansieret og en gearet investering i Plus Råvarer 2013. Det nævnte excelark viser imidlertid ikke, at der er en risiko for, at de underliggende sikkerhedsobligationer ikke indfries til kurs 100, og at minimumsindfrielseskursen på Plus obligationerne derfor ikke er sikker.

Som følge heraf finder Ankenævnet, at banken har begået en ansvarspådragende fejl, og at banken skal stille klageren således, at værdipapirerne indfries til kurs 100 ved udløb.

Der er ikke grundlag for, at Amagerbanken skal godtgøre klageren renteudgifterne på det lån, som klageren har optaget som delvis finansiering af investeringen.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Såfremt klageren inden otte uger fra udløbet af Plus Råvarer 2013 fremsætter anmodning herom, skal Amagerbanken dække forskellen mellem obligationernes indfrielseskurs og kurs 100, såfremt indfrielseskursen er under 100.

Klagegebyret tilbagebetales klageren.

Pengeinstitutankenævnet

964/2009 Spørgsmål om ansvar for forsinket kurssikring af låneindfrielse.

Sagsnummer: 964/2009
Dato: 5. oktober 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Jesper Claus Christensen, Karin Duerlund, Troels Hauer Holmberg, Bent Olufsen
Klageemne: Realkreditbelåning, ekspeditionstid
Realkreditbelåning, kurssikring
Ledetekst: Spørgsmål om ansvar for forsinket kurssikring af låneindfrielse.
Indklagede: Skælskør Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører, om Skælskør Bank overfor klagerne har pådraget sig et ansvar for forsinket kurssikring af et lån, der skulle indfries i forbindelse med klagernes salg af en fast ejendom.

Sagens omstændigheder.

Klagerne i denne sag er det tidligere par M og H, som ophævede samlivet i 2009. Klagerne var kunder i Skælskør Bank, hvor de var tilknyttet medarbejderen A. På baggrund af samlivsophævelsen blev klagerne på bankens anbefaling tilknyttet hver sin medarbejder, således at H forblev tilknyttet A, mens M blev tilknyttet medarbejderen B.

Klagerne solgte deres fælles faste ejendom med overtagelse den 1. september 2009. Ejendommen var behæftet med et Totalkreditlån på 2.664.000 kr., der skulle indfries i forbindelse med salget.

Banken har oplyst, at A den 9. juni 2009 orienterede om salget, og at man den 17. juni modtog salgspapirerne fra den medvirkende ejendomsmægler.

Den 18. juni 2009 blev der afholdt et møde mellem H og A om H's mulige køb af et rækkehus. I forbindelse med mødet underskrev H en "blank" kurssikringsaftale om indfrielse af Totalkreditlånet, idet hverken handelsdato, valørdato eller afregningskurs var anført.

Banken har anført, at H blev informeret om, at indfrielsen tidligst kunne kurssikres den 25. juni 2009, hvor købers fortrydelsesfrist udløb. Endvidere skulle kurssikringsaftalen underskrives af M. Det blev aftalt, at H skulle kontakte M herom. Klagerne har bestridt, at H påtog sig at afklare spørgsmålet om kurssikring med M, ligesom klagerne generelt ikke kan genkende bankens fremstilling.

I slutningen af juni 2009 henvendte M sig til banken vedrørende nogle transaktioner med hans betalingskort. Da B afholdt ferie blev henvendelsen besvaret af A. M og A's e-mailkorrespondance i dagene 25. - 30. juni 2009 er fremlagt under sagen.

Den 7. juli 2009 blev der afholdt et møde mellem H og B, idet A afholdt ferie. I forlængelse af mødet sendte B en e-mail til M om udviklingen i kursen på obligationerne vedrørende Totalkreditlånet. Den aktuelle kurs var 97,80, hvilket var en stigning i forhold til, at ejendomsmægleren regnede med indfrielse til kurs 96,15, og en vejledende kurs på 95,55, som tidligere var blevet indhentet af A.

Den 8. juli 2009 underskrev M kurskontrakten, hvorefter indfrielsen blev kurssikret til kurs 97,69.

Ved e-mail af 23. juli 2009 rejste klagerne krav om erstatning for tabet som følge af, at kurssikringen af indfrielsen var blevet forsinket. Tabet blev anslået til 40.000 - 50.000 kr. Banken afviste at have pådraget sig et ansvar i forbindelse med kurssikringen.

Parternes påstande.

Den 28. august 2009 har klagerne indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Skælskør Bank skal betale erstatning.

Skælskør Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klagerne har anført, at H på mødet den 18. juni 2009, der drejede sig om hendes køb af et rækkehus efter samlivsophævelsen, ikke påtog sig ansvaret for at indhente M's stillingtagen til spørgsmålet om kurssikring af indfrielsen.

På baggrund af samlivsophævelsen kunne banken heller ikke regne med, at de var på talefod.

Årsagen til at M ikke blev kontaktet om kurssikringsspørgsmålet var tilsyneladende svigt i kommunikationen mellem medarbejderne A og B på grund af sommerferie, jf. M's e-mailkorrespondance med A i perioden 25. - 30. juni 2009, hvor B havde ferie, og H's møde med B den 7. juli 2009, hvor A havde ferie.

Under e-mailkorrespondancen mellem M og A i slutningen af juni 2009 havde A anledning til at følge op på spørgsmålet om kurssikring.

Det var på bankens anbefaling, at de var blevet tilknyttet hver sin medarbejder.

Baggrunden for B's e-mail af 7. juli 2009 til M var, at H under mødet med B samme dag spurgte til B's drøftelser med M vedrørende spørgsmålet om kurssikring.

Skælskør Bank har anført, at der ikke blev begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med bankens rådgivning af klagerne. Klagerne blev behørigt oplyst om muligheden for at kurssikre indfrielsen af lånet.

På mødet den 18. juni 2009 oplyste H, at hun selv ville drøfte spørgsmålet om kurssikring med M. Hvis medarbejderen havde fornemmet, at H var afvisende i forhold til at kommunikere med M, ville man have foranlediget, at M blev kontaktet.

Efter mødet tog A kontakt til bankens finansafdeling, der oplyste, at kurssikring med forfald den 15. september 2009 var til kurs 95,55.

A informerede telefonisk H om den aktuelle kurs. Det blev samtidig fremhævet, at der ikke var indgået bindende aftale om kurssikring, idet også M skulle tiltræde aftalen, og at kurssikring tidligst kunne ske efter den 25. juni 2009. Afslutningsvis bekræftede H, at hun ville drøfte kurssikringen med M. Det var A's opfattelse, at H forstod vigtigheden af, at også M tog stilling til kurssikringen og aktivt tiltrådte aftalen, idet han også var ejer af den pågældende ejendom.

På baggrund af aftalen med H afventede banken klagerens tilbagemelding. Banken fulgte op på sagen den 7. juli 2009, hvor man henset til at kursen var stigende anbefalede kurssikring.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Tre medlemmer – Vibeke Rønne, Troels Hauer Holmberg og Bent Olufsen – udtaler: Efter det oplyste om mødet mellem klageren H og Skælskør Bank den 18. juni 2009 må det lægges til grund, at H var klar over muligheden for at kurssikre indfrielsen af det eksisterende lån i forbindelse med hendes og M's ejendomssalg, og at H var klar over, at M's underskrift på kurskontrakten var nødvendig for en bindende fastkursaftale.

Henset til forløbet af mødet den 18. juni 2009 finder vi, at det ikke er ansvarspådragende, at Skælskør Bank ikke i forbindelse med mødet med H rettede henvendelse til M.

Uanset om H på mødet den 18. juni 2009 havde påtaget sig at kontakte M om kurssikring, finder vi, at banken burde have rettet henvendelse til ham, da han i slutningen af juni 2009 ikke selv havde kontaktet banken. M underskrev kurskontrakten dagen efter, at banken den 7. juli 2009 kontaktede ham om spørgsmålet. Vi finder på denne baggrund, at klagerne bør stilles som om kurssikringsaftalen var indgået den 1. juli 2009.

To medlemmer – Jesper Claus Christensen og Karin Duerlund – udtaler:

Som sagen er oplyst lægger vi til grund, at det på mødet den 18. juni blev aftalt, at H ville drøfte og afklare med M om klagerne i fællesskab ønskede at kurssikre. Skælskør Bank kunne efter vores opfattelse gå ud fra, at H i det indbyrdes forhold mellem klagerne havde den fornødne berettigelse til at påtage sig denne opgave. Vi lægger i denne forbindelse blandt andet vægt på de oplysninger, der er kommet frem i sagen om klagerens indbyrdes kommunikation og fælles handlinger, på det forhold at klagerne i relation til kurssikringen kun kunne disponere i forening, og at H havde en afgørende interesse i at leve op til den på mødet indgåede aftale, hvis hun selv ønskede kurssikring. Vi mener derfor ikke, at Skælskør Bank efter mødet den 18. juni havde pligt til at kontakte M om kurssikringen uanset den forløbne tid, og stemmer derfor for at klagen ikke tages til følge.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Såfremt klagerne inden 4 uger anmoder om det, skal klagerne stilles som om kurssikringsaftalen blev indgået den 1. juli 2009.

Klagegebyret tilbagebetales klagerne.

Pengeinstitutankenævnet

972/2009 Investering i ScandiNotes III Mezzanine obligationer i henhold til formueplejeaftale.

Sagsnummer: 972/2009
Dato: 29. september 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Jesper Claus Christensen, Karin Duerlund, Troels Hauer Holmberg, Bent Olufsen
Klageemne: **Værdipapirer, formuestyring**
Ledetekst: Investering i ScandiNotes III Mezzanine obligationer i henhold til formueplejeaftale.
Indklagede: DiBa Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne klage vedrører, om DiBa Bank har pådraget sig et erstatningsansvar over for klagerne i forbindelse med bankens investering i ScandiNotes III Mezzanine obligationer i henhold til formueplejeaftaler.

Sagens omstændigheder.

Klagerne er kunder i DiBa Bank, som har oplyst, at kunderne i oktober 2000 indgik en aftale om formuepleje af deres frie midler med banken. Aftalen blev den 13. april 2005 afløst af en ny aftale, hvoraf fremgår:

"

Bemyndigelse

Banken er således bemyndiget til løbende at disponere over og omlægge depotet samt foretage geninvestering af indestående på kontoen.

..

Aftalens formål

Med henblik på størst muligt afkast af opsparingen forvalter banken, dog under hensyntagen til den valgte investeringsstrategi - efter bedste skøn - de aktiver, der er placeret i ovennævnte depot og ovennævnte konto i overensstemmelse med betingelserne i denne aftale.

Banken alene træffer afgørelse om, på hvilke tidspunkter og i hvilke papirer, der skal investeres indenfor den valgte investeringsstrategi. ...

Ansvar

Al investering er forbundet med mulighed for både gevinst og tab. Kunden erklærer ved sin underskrift på denne aftale at være bekendt med, at investering i værdipapirer indebærer risiko for tab, der bl.a. kan opstå i forbindelse med ændringer i værdipapirerne, i valutakurser eller i udsteders situation. Omfanget af denne risiko afhænger bl.a. af de aftalte retningslinier for investeringerne. Bankens påtager sig intet ansvar for utilfredsstillende resultat, herunder negativt resultat i forbindelse med den løbende forvaltning.

Banken bestræber sig på at forvalte kapitalen i overensstemmelse med denne aftale bedst muligt. Kunden er indforstået med ikke at gøre banken erstatningsansvarlig for noget fejlskøn eller tab, undtagen i tilfælde af grov uagtsomhed eller bevidste misligheder fra bankens side.

Investeringshorisont

Tidshorisonten for de aftalte investeringer er over 5 år, svarende til en lang investeringshorisont.

Risikoprofil

Middel risiko:

Kunden ønsker et højere afkast end afkastet for den toneangivende danske obligationsrente set over den samlede investeringshorisont. Afkastet kan i perioder udvise store udsving i både negativ og positiv retning i forhold til det afkast kunden forventer. Kundens absolutte afkast kan i enkelte år være forbundet med tab, men set over den samlede investeringshorisont er der mulighed for et positivt afkast, der overstiger den toneangivende danske obligationsrente.

Definitioner

Obligationsbaserede investeringer: Omfatter danske statsobligationer, realkreditobligationer, erhvervsobligationer, virksomhedsobligationer, obligationsbaserede investeringsforeninger i danske og udenlandske obligationer samt andre investeringsprodukter, hvor det underliggende aktiv er

obligationslignende.

Investeringsfordeling

Banken anbefaler følgende overordnede investeringsfordeling:

Risikoprofil 0-5 års investeringshorisont Over 5 års investeringshorisont

Lav	Aktier:	0-20%	Aktier:	0-30%
	Obligationer:	80-100%	Obligationer:	70-100%
Middel	Aktier:	0-30%	Aktier:	0-50%
	Obligationer:	70-100%	Obligationer:	50-100%
Høj	Aktier:	0-50%	Aktier:	0-75%
	Obligationer:	50-100%	Obligationer:	25-100%

Aktier skal i ovennævnte matrix opfattes som aktiebaserede investeringer, og obligationer skal opfattes som obligationsbaserede investeringer.

Kundens valg af investeringshorisont og risikoprofil Aktier: 0-50%

giver følgende standard-investeringsfordeling: Obligationer: 50-100%
Kunden har valgt følgende afvigende fordeling: Aktier: 0-25%

Obligationer: 75-100%

Midlernes fordeling samt valg af værdipapirer foretages ud fra bankens aktuelle markedsvurdering og den af kunden valgte risikoprofil og investeringshorisont. Den aktuelle fordeling mellem aktier og obligationer kan til enhver tid oplyses af banken.

Kunden er indforstået med, at den procentuelle fordeling på grund af markedssvingninger i perioder kan afvige. I sådan tilfælde vil banken indenfor et passende tidsrum sikre, at depotets sammensætning tilpasses den planlagte fordeling.

Meddelelser

Banken giver ved hvert køb, salg eller nytegning af værdipapirer meddelelse til kunden om de enkelte handler ved fremsendelse af nota eller via Webbank.

Oplysninger, som banken vurderer skal tilgå kunden, vil straks blive udsendt. Herudover vil kunden hvert kvartal modtage en oversigt over beholdningens sammensætning.

"

Banken har oplyst, at klagerne den 9. juni 2008 indgik en ny aftale om formuepleje, hvoraf fremgår:

"

Aftalen bemyndiger DiBa Bank til, uden forudgående kontakt med mig og for min regning, at disponere over midlerne beroende i depotet og på kontoen,

"

Aftalen forpligter DiBa Bank til at foretage indkøb af værdipapirer indenfor den i aftalen nævnte investeringsstrategi.

Forvaltningen af mine investeringer skal som udgangspunkt ske inden for de nedenfor anførte grænser. DiBa Banks porteføljegruppe overvåger og vurderer løbende sammensætningen af værdipapirer omfattet af denne aftale. Overvågningen tager udgangspunkt i en løbende kontrol af overholdelse af de til enhver tid gældende procentfordelinger i investeringsstrategien. DiBa Banks vurdering tager udgangspunkt i en makroøkonomisk vurdering samt en vurdering af de aktuelle markedsforhold for de aktivklasser, der indgår i investeringsstrategien. DiBa Bank kan som følge af ændrede markedsforhold foretage en ændring af investeringsstrategien. En ændring foretages altid ud fra den valgte investeringsprofil eller risikotal i henhold til særskilt aftale. Den aktuelle fordeling mellem aktivtyper kan til enhver tid oplyses af DiBa Bank.

Jeg vil min. hver 6. måned modtage oversigter, hvor blandt andet depotbeholdning, værdipapirkurser m.v. vil fremgå.

Investeringsprofil

DiBa Banks rådgivning sker i overensstemmelse med min investeringsprofilaftale, hvoraf min risikovillighed fremgår.

(1-3 = lav risiko, 4-7 = mellem risiko, 8-10 = høj risiko)

Risikovillighed: 4

Formålet med denne investering er: Frie midler, med en tidshorisont på 5 år.

Investeringsstrategi

På baggrund af modtagne oplysninger, herunder gældende Investeringsprofil, er der udarbejdet en investeringssammensætning.

Denne investeringssammensætning anvendes til FRIE MIDLER privat (5034). Risikotal 3-4, moderat lav risikovillighed. Ønsker et forholdsvis sikkert og jævnt afkast og vil kun løbe begrænset risiko og accepterer kun mindre udsving i formuen.

Alle oplysninger om investeringssammensætningen er alene vejledende.

De i fuldmagtsaftalen nævnte procentfordelinger på de enkelte papirer er et udtryk for minimum og maksimumgrænser på investeringstidspunktet. Udviklingen på de enkelte papirer kan bevirke, at grænserne i perioder ikke fuldstændig opretholdes. Ved nyinvesteringer vil investeringsaftalens procentfordelinger tilstræbes genoprettet.

Al investering er forbundet med mulighed for både gevinst og tab. Omfanget af denne risiko afhænger bl.a. af de aftalte retningslinier for investeringerne.

DiBa Bank bestræber sig på bedst muligt at forvalte kapitalen i overensstemmelse med denne aftale. Kunden er indforstået med ikke at gøre DiBa Bank ansvarlig for noget fejlskøn eller tab, undtagen i tilfælde af grov uagtsomhed eller bevidste misligheder fra DiBa Banks side.

Af aftalen fremgår følgende sammensætning af værdipapirer:

Papirnavn/-gruppe	Min. %	Max. %
Konter	0,00	10,00
Enkeltpapirer		
Globale aktier, Frie midler	0,00	10,00
Europæiske Aktier, Frie midler	0,00	10,00
Obligationer med over 5 års løbetid F	5,00	25,00
Obligationer med 2-5 års løbetid F	20,00	40,00
Obligationer med 0-2 års løbetid F	25,00	45,00

ScandiNotes IIIMezzanine obligationerne for samlet nominelt 225.000 blev købt den 8. november 2005 og 6. januar 2006. Den 28. april 2008 blev for nominelt 57.319,43 solgt.

Banken har oplyst, at pr. 30. juni 2008 var kursværdien af klagernes depot ca. 620.000 kr. Heraf havde banken investeret klagernes midler i nominelt 167.680,57 ScandiNotes III Mezzanine obligationer for ca. 150.000 kr.

Ved brev af 6. juni 2009 anførte klagerne, at de var utilfredse med bankens investering af deres midler i ScandiNotes obligationerne. De anmodede om, at banken erstattede deres tab ved investeringen.

Ved brev af 4. august 2009 afviste banken at tilbagekøbe obligationerne, da banken anså investeringen for at være foretaget i overensstemmelse med formueplejeaftalen.

Banken har oplyst, at ScandiNotes III Mezzanine er blevet 100 % nedskrevet.

Parternes påstande.

Klagerne har den 1. september 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at DiBa Bank tilpligtes at tilbagekøbe ScandiNotes obligationerne til den oprindelige anskaffelseskurs.

DiBa Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klagerne har anført, at banken har investeret i ScandiNotes obligationer på trods af, at de ønskede en investering med lav risiko.

Af formueplejeaftalen fra 2005 fremgår, at de havde en investeringshorisont over 5 år og valgte en afvigende fordeling mellem aktier og obligationer, hvorved aktier højst kunne udgøre 25 %. Dette placerer deres risikoprofil i kategorien "Lav" i bankens matrix.

Af formueplejeaftalen fra 2008 fremgår, at de "Ønsker et forholdsvis sikkert og jævnt afkast og vil kun løbe begrænset risiko og accepterer kun mindre udsving i formuen".

De har ikke været orienteret om risikoen ved disse investeringer og har haft tillid til, at midlerne var sikkert placeret i obligationer.

Det er uforståeligt, at banken har investeret så store beløb i en så risikofyldt obligation, som kan nedskrives til nul, hvorved der opstår store tab.

Obligationerne er ikke et relevant investeringsobjekt for almindelige private småsparere.

DiBa Bank har anført, at formueplejeaftalen giver banken en fuldmagt - og en forpligtelse - til at handle værdipapirer på klagerens vegne indenfor den valgte investeringsstrategi.

Klagerne har ikke valgt lav risikovillighed i de indgåede aftaler. Der er derimod i 2005 aftalt "middel" og i 2008 "moderat lav risiko (risikotal 4)".

Det fremgår af aftalerne, at der kan investeres i erhvervsobligationer, hvilket ScandiNotes er.

Klagerne er udtrykkeligt blevet gjort opmærksomme på, at afkastet kan være både positivt og negativt.

På investeringstidspunktet vurderede banken, at risikoen for konkurs blandt pengeinstitutter var meget lille.

ScandiNotes III Mezzanine havde ratingen Baa, hvilket er i den bedste del af risikoskalaen, og blev dermed vurderet til at være ret sikker. I tilfælde af en eller flere bankers konkurs var der Junior-obligationer, som ville tage de første tab.

Klageren skulle ikke rådgives om de enkelte investeringer, som banken i henhold til formueplejeaftalerne foretog.

Banken har investeret i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Det fremgår af aftalerne, at klageren er indforstået med ikke at gøre banken ansvarlig for fejlskøn eller tab undtagen ved grov uagtsomhed eller bevidste misligheder fra bankens side.

Når hensyn tages til en gennemsnitlig købskurs på 89,57 og modtaget rente på ca. 12.000 kr. udgør klagerens tab ca. 138.000 kr.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Af formueplejeaftalen, som klagerne indgik i april 2005 fremgår, at der ved middel risiko ønskes "et højere afkast end afkastet for den toneangivende danske obligationsrente set over den samlede investeringshorisont. Afkastet kan i perioder udvise store udsving i både negativ og positiv retning i forhold til det afkast kunden forventer."

Klagerne valgte imidlertid en mindre andel af aktiebaserede investeringer end bankens standard-investeringsfordeling for den valgte risikoprofil med en investeringshorisont over 5 år. Klagerens aktieandel måtte således højst udgøre 25 % af porteføljen, hvilket er mindre end den aktieandel på 30 %, der følger af bankens investeringsfordeling for lav risikoprofil ved investeringshorisont over 5 år.

Af aftalen fremgår, at obligationsbaserede investeringer omfatter "danske statsobligationer, realkreditobligationer, erhvervsobligationer, virksomhedsobligationer, obligationsbaserede investeringsforeninger i danske og udenlandske obligationer samt andre investeringsprodukter, hvor det underliggende aktiv er obligationslignende."

Ankenævnet finder, at investering i ScandiNotes obligationer som udgangspunkt ligger inden for aftalens mulige investeringsområde.

I formueplejeaftalen, som klagerne indgik i juni 2008, er klagerens risikovillighed angivet til 4, hvor "4-7 = mellem risiko". Det fremgår, at der kan foretages investering i bl.a. aktier og obligationer med forskellig løbetid, og at alle oplysninger om investeringssammensætningen alene er vejledende. Det fremgår desuden, at sammensætningen af porteføljen skal følge "risikotal 3-4, moderat lav risikovillighed", hvorom det er angivet, at der ønskes "et forholdsvis sikkert og jævnt afkast og [klagerne] vil kun løbe begrænset risiko og accepterer kun mindre udsving i formuen."

Med denne beskrivelse af klagerens risikovillighed finder Ankenævnet, at klagerne har lav risikovillighed.

Ankenævnet finder, at investering i ScandiNotes obligationer som udgangspunkt også ligger inden for denne aftales mulige investeringsområde.

Ankenævnet finder ikke, at klagerens ønske om lav risiko udelukker, at enkelte værdipapirer eventuelt

måtte være forbundet med højere risiko, forudsat at banken til stadighed investerede klagernes samlede portefølje i overensstemmelse med den aftalte risikovillighed.

Banken har oplyst, at kursværdien af klagernes depot pr. den 30. juni 2008 var ca. 620.000 kr. Banken har investeret for ca. 150.000 kr. i ScandiNotes III Mezzanine obligationer svarende til ca. 25 % af klagernes midler.

Ankenævnet finder, at investeringen af ca. 25 % af klagernes midler i ScandiNotes III Mezzanine obligationer var i strid med formueplejeaftalerne af april 2005 og juni 2008.

Da bankens salg af de nævnte obligationer således var i strid med formueplejeaftalerne med klagerne finder aftalernes bestemmelser om ansvarsbegrænsning ikke anvendelse.

Der er ikke grundlag for, at banken skal dække noget rentetab, eller at klageren skal refundere eventuel modtaget rente af obligationerne, idet afkastet ikke skønnes at afvige fra, hvad klageren ellers kunne have opnået.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Såfremt klagerne inden 8 uger fra denne afgørelse fremsætter anmodning herom, skal DiBa Bank inden 4 uger kurtagefrit tilbagekøbe klagernes ScandiNotes III Mezzanine obligationer. Tilbagekøbet skal ske til den kurs, til hvilken klagerne erhvervede obligationerne og kursværdien skal beregnes af den oprindelige nominelle værdi, hvis denne måtte være nedskrevet.

Klagegebyret tilbagebetales klagerne.

Pengeinstitutankenævnet

1000/2009 Indsigelse mod placering af pensionsmidler.

Sagsnummer: 1000/2009
Dato: 9. november 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Troels Hauer Holmberg, Bent Olufsen, Erik Sevaldsen og Karin Sønderbæk.
Klageemne: **Puljepension, rådgivning om placering**
Rådgivning, pensionsforhold
Ledetekst: Indsigelse mod placering af pensionsmidler.
Indklagede: Fionia Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører, om Fionia Bank har pådraget sig et erstatningsansvar i forbindelse med placering af klagerens pensionsmidler.

Sagens omstændigheder.

Klageren er kunde hos Fionia Bank.

Den 11. november 1999 indgik hun en aftale med Amtssparekassen Fyn (senere Fionia Bank) om oprettelse af en kapitalpension og en ratepension. Samme dag indgik hun to investeringsaftaler, som var tillæg til henholdsvis kapital- og ratepensionsaftalerne. I aftalerne var valgt en 100 % placering af midlerne i indklagedes puljeinvestering, og der var henvist til "Amtssparekassens retningslinier for administration af pensionspuljer".

Af retningslinierne fremgår:

"

Indledning

Amtssparekassens puljeordning består af følgende 4 grupper:

- Gruppe 1: For kunder over 60 år.
- Gruppe 2: For kunder i alderen 50 år til 60 år.
- Gruppe 3: For kunder i alderen 40 år til 50 år.
- Gruppe 4: For kunder i alderen op til 40 år.

Deltagelse i puljeordningen forudsætter, at kunder accepterer – automatisk og uden særskilt aftale – at skifte gruppe efter et aldersprincip.

Således skiftes de

- fra gruppe 4 til gruppe 3, når kunden fylder 40 år.
- Fra gruppe 3 til gruppe 2, når kunden fylder 50 år.
- Fra gruppe 2 til gruppe 1, når kunden fylder 60 år.

Gruppeskift sker ved udgangen af det år, hvor kunden har passeret de nævnte aldersgrænser. Kunden kontaktes før det fyldte 55. år samt før det fyldte 62. år med henblik på rådgivning omkring risikoprofil og investeringshorisont samt fremtidig anbringelse af pensionsopsparingen. Hver enkelt gruppe udgør en selvstændig pulje med eget VP-depot, hvorfor der for de enkelte grupper, iht. Økonoministeriets bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegünstigede opsparingsformer mv. af 12.12.2000, af Amtssparekassens bestyrelse er fastlagt følgende retningslinier for administration.

Investeringsstrategi og risikoeksponering

Der investeres i den enkelte gruppe i et mix af danske og udenlandske børsnoterede værdipapirer under hensyntagen til afkastmuligheder, pensionsafkastbeskatning samt gruppens risikoprofil indenfor nedenstående rammer. Som risikomål for obligationer og indeksobligationer anvendes papirernes varighed, for højtforrentede konverterbare obligationer anvendes en korrigeret varighed efter Finanstilsynets regler. For erhvervsobligationer må kun købes papirer, der har en kreditrating fra Moody's eller Standard & Poor's bedre end eller lig med henholdsvis A3 eller A- For aktier og erhvervsobligationer må højst investeres 5 % af den enkelte gruppes midler i et enkelt selskab. Danske værdipapirer skal udgøre minimum 50 % af investeringerne og omfatter papirer udstedt i danske kroner og noteret på Københavns Fondsbørs eller udenlandsk børs samt kontantkonti i danske kroner. Udenlandske værdipapirer må maksimalt udgøre 50 % af investeringerne og omfatter papirer udstedt i øvrige valutaer og noteret på dansk eller udenlandsk børs. Investering i finansielle

instrumenter kan ske til risikodækning. I givet fald skal investeringerne ske med overholdelse af ovennævnte investeringsstrategier og i overensstemmelse med kapitel 5-9 i Økonomiministeriets bekendtgørelse om puljepension og andre skattebegünstigede opsparingsformer mv. af 12.12.2000. Amtssparekassen er berettiget til at undlade køb, således at der kan forekomme perioder, hvor en del af formuen baseres på kontantindestående, dog med overholdelse af ovenstående investeringsstrategier.

Overordnet sammensætning:

(min - max).

Gruppe 1:

75% (50%-90%) obligationer og indeksobligationer, gns. Varighed
25% (10%-50%) 1-3 år
aktier og investeringsforeningsandele samt
erhvervsobligationer

Gruppe 2:

60% (40%-80%) obligationer og indeksobligationer, gns. Varighed
40% (20%-60%) 2-5 år
aktier og investeringsforeningsandele samt
erhvervsobligationer

Gruppe 3:

50% (20%-70%) obligationer og indeksobligationer, gns. Varighed
50% (30%-80%) 3-7 år
aktier og investeringsforeningsandele samt
erhvervsobligationer

Gruppe 4:

25% (0%-60%) obligationer og indeksobligationer, gns. Varighed
75% (40%-100%) 4-9 år
aktier og investeringsforeningsandele samt
erhvervsobligationer

"

Af Generelle regler for Amtssparekassens puljeordning (Gruppe 1 - 4) fremgår:

" . Indskyderen kan med et skriftligt varsel på 14 dage til udløbet af et kvartal begære puljeordningen udbetalt/overført til kontantkonto eller individuelt depot. Med samme varsel kan indskyderen begære ordningen overført til et andet pengeinstitut, forsikringselskab eller pensionskasse efter nærmere regler..."

Den 14. marts 2007 indgik klageren og Fionia Bank to ændringsaftaler vedrørende henholdsvis kapital- og ratepensionen.

Af aftalerne fremgår:

"ændrer aftale med Fionia Bank A/S om placering af pensionsopsparing, fordi Fionia Banks puljeordning ophører.

Placering af opsparing

Du har valgt at placere din opsparing i Fionia Pensionspleje jfr. Fionia Bank A/S' regler for Fionia Pensionspleje.

Du kan ændre placeringen af din opsparing med 1 måneds varsel.

"

Af Fionia Bank A/S' regler for Fionia Pensionspleje fremgår:

"

Indledning

Fionia Pensionspleje indebærer løbende automatisk investering af din pensionsopsparing.

Investeringerne sker via investeringsbeviser af Investeringsinstitutforeningen Fionia Invest. Foreningen består af 4 afdelinger, Fionia Invest Aktiv Portefølje 1 - 4. Afdelingernes risikoprofiler og investeringsstrategier dækker forskellige stadier i det typiske opsparingsforløb, således at risikoen på investeringerne automatisk reduceres i takt med din stigende alder.

Investeringsstrategi

Fionia Invest, Aktiv Portefølje 1 - 4 investerer i andele i danske og udenlandske foreninger, investeringsinstitutter eller afdelinger heraf. Afdelingerne tilstræber følgende fordeling på aktivgrupper:

Kundegruppe: Aktivgrupper:	Kunder i alderen op til 40 år	Kunder i alderen 40-50 år	Kunder i alderen 50-60 år	Kunder i over 60 år
	Afdeling 1	Afdeling 1	Afdeling 1	Afdeling 1

Aktier	40-90%	30-75%	20-60%	10-45%
Korte obligationer	0-40%	0-50%	20-80%	40-90%
Andre obligationer og pantebreve	0-60%	0-50%	0-40%	0-30%

En aftale om Fionia Pensionspleje indebærer, at du ved din underskrift accepterer – automatisk og uden særskilt aftale – at skifte Afdeling efter følgende alders princip:

Således skifter du fra Afdeling 1 til Afdeling 2, når du fylder 40 år
fra Afdeling 2 til Afdeling 3, når du fylder 50 år
fra Afdeling 3 til Afdeling 4, når du fylder 60 år

Skift af Afdeling sker senest en måned efter det tidspunkt, hvor du har passeret de nævnte aldersgrænser. Efter dit forudgående ønske kan skift fra Afdeling 3 til Afdeling 4 udskydes til du fylder 65 år.

"

I sommeren 2009 kontaktede klageren Fionia Bank for at gennemgå sine pensioner. Der blev afholdt et møde den 3. juni 2009, hvor klageren besvarede en række spørgsmål med henblik på at få fastlagt en risikoprofil. Af risikoprofilen fremgår det, at klageren ønskede lav risiko. Der blev også udarbejdet en aftale om investeringsrådgivning, der ifølge indklagede, skulle danne baggrund for bankens rådgivning af klageren vedrørende hendes investeringer.

Af aftalen fremgår:

"Rådgivers anbefaling: Lav risiko

Kundens valg: Lav risiko

Bemærkning

Uanset den generelle investeringsprofil har valgt Pensionspleje. Det er et produkt som generelt er udtryk for investering med middel risiko for den Aktiv Portefølje kunder er indplaceret i i forhold til kundens alder har fået en orientering om Fionia Pensionspleje-konceptet er oplyst om, at der kan forekomme år med negative afkast er bekendt med, at investeringer under Pensionspleje-konceptet er baseret på aldersmæssig indplacering."

Den 25. juni 2009 skrev klageren en e-mail til Fionia Bank, hvor hun på baggrund af investeringsaftalen konkluderede, at:

"Det ser altså ud som om, at jeg har en noget højere risiko, end det vi har aftalt. ... På baggrund af materialet mener jeg ikke, at jeg er korrekt placeret i forhold til den risiko, jeg ønsker – og jeg vil tillade mig at stille spørgsmålstegn ved, om Aktiv Portefølje er den bedste løsning for mig. ... Jeg føler, at Fionia har ageret i modstrid med mine ønsker og i modstrid med den indgåede aftale, og i fald Fionia ikke vil kompensere mig for tabet ikke ser andre muligheder end at klage til Pengeinstitutankenævnet."

Klageren satte herefter sine indbetalinger til pensionsordningerne i bero.

Fionia Bank har afvist klagerens krav om erstatning.

Parternes påstande.

Klageren har den 6. september 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Fionia Bank tilpligtes at erstatte hendes tab ved, at hun er indplaceret i en pensionsordning i strid med hendes risikoprofil.

Fionia Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at aftalen om investeringsrådgivning fastlægger hendes risikoprofil til at være lav. Hendes pensionsordninger hos Fionia Bank er investeret med middel risiko.

Fionia Bank har anført, at banken har handlet i overensstemmelse med de aftaler, som klageren har indgået med banken.

Kunden har været bekendt med vilkårene for investeringerne.

Aftalen om investeringsrådgivning har ikke virkning for allerede foretagne investeringer.

Banken har med klageren drøftet forskellen mellem hendes risikoprofil og placeringen af hendes pensionsmidler, og klageren har i den forbindelse besluttet at stille sine indbetalinger i bero, men beholde investeringerne indtil videre.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Klageren har siden 1999 haft placeret midler i Fionia Banks pensionsprodukt. Det fremgår tydeligt af vilkårene for puljeordningen og – senere – reglerne for Fionia Pensionspleje, at der er tale om fire investeringsgrupper, hvor indplaceringen og skiftet mellem grupperne sker automatisk på baggrund af kundens alder. Kundens investeringssammensætning, og dermed risiko følger således kundens alder, ud fra et princip om, at jo tættere kunden kommer på pensionsalderen, jo mindre risiko bør kunden

løbe.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvorvidt klageren modtog rådgivning i forbindelse med sit valg af pensionsprodukt i 1999, herunder om spørgsmålet om klagerens risikovillighed set i forhold til produktets karakter blev berørt. Ankenævnet lægger til grund, at ændringen af bankens pensionsprodukt i 2007 var af teknisk og juridisk karakter, og at produktets investeringsmæssige og risikomæssige profil i alt væsentlighed blev videreført. Under disse omstændigheder finder Ankenævnet ikke, at banken var forpligtet til at klarlægge klagerens risikoprofil i forbindelse med, at klageren underskrev aftale om Fionia Pensionspleje den 14. marts 2007.

Den aftale om investeringsrådgivning, som klageren indgik med Fionia Bank i 2009, har ingen umiddelbar virkning for de aftaler om placering af pensionsmidler, som klageren tidligere har indgået med banken. Efter fastlæggelse af, at klagers risikoprofil er lav, påhvilede det imidlertid banken at rådgive klageren i overensstemmelse hermed, herunder om, at den aktuelle placering af klagerens pensionsmidler ikke svarede til den nu fastlagte risikoprofil. Det fremgår af investeringsaftalen, at klageren er rådgivet om Fionia Pensionspleje-konceptet, og at dette produkt generelt er udtryk for investering med middel risiko. Det er herefter op til klageren at beslutte, hvorledes hun ønsker sine pensionsmidler anbragt.

Ankenævnet finder herefter ikke, at Fionia Bank har begået fejl i forbindelse med sin rådgivning af klageren.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Klagen tages ikke til følge.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

1001/2009 Spørgsmål om erstatningsansvar i forbindelse med manglende kurssikring af et realkreditlån, der skulle indfries i forbindelse med et ejendomssalg

Sagsnummer: 1001/2009
Dato: 9. november 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Troels Hauer Holmberg, Bent Olufsen, Erik Sevaldsen, Karin Sønderbæk
Klageemne: **Realkreditbelåning, kurssikring**
Realkreditbelåning, ejerskifte
Ledetekst: Spørgsmål om erstatningsansvar i forbindelse med manglende kurssikring af et realkreditlån, der skulle indfries i forbindelse med et ejendomssalg
Indklagede: Fionia Bank, nu Nova Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører, om Fionia Bank, nu Nova Bank, har pådraget sig et erstatningsansvar over for klagerne som følge af manglende kurssikring af et realkreditlån i forbindelse med klagernes salg af en fast ejendom

Sagens omstændigheder.

Klagerne i denne sag er M og H.

Ved købsaftale af 21. oktober 2008 solgte klagerne deres ejendom for en kontant købesum på 1.550.000 kr. og med overtagelse den 1. december 2008. Af købsaftalen fremgår bl.a.:

"

18. Købesummen

Sælger bærer den økonomiske risiko forbundet med indestående lån, der skal indfries.

Sælger og køber er gjort bekendt med muligheden for at foretage kurssikring af hhv. indestående og nye lån.

28. Fravigelser

Købsaftalen er en standardformular. Vilklårene kan være fraveget i den individuelle tekst, i hvilket tilfælde fravigelsen er gældende. Al individuel tekst fremstår med afvigende typografi.

Der er under afsnit 18 sket afvigelse til kravene i bekendtgørelse om ejendomsformidling nr. 695 af 22. juni 2006 §23 til standardaftaler.

"

Ejendommen var behæftet med et BRFKreditlån på oprindelig 1.409.000 kr. og et ejerpantebrev på 300.000 kr., der var håndpantet til Fionia Bank, nu Nova Bank.

Den medvirkende ejendomsmægler udarbejdede en salgsprovenuberegning, der viste et overskud på 238.948 kr. efter omkostninger og indfrielse af BRFKreditlånet. Restgælden på BRFKreditlånet, som udgjorde 1.381.276 kr., blev forudsat indfriet til kurs 88,50, svarende til en kursværdi på 1.222.429 kr. Af salgsprovenuberegningen fremgår i øvrigt bl.a.:

"

8. Forbehold

Salgsprovenuet er beregnet på de aftalte handelsvilkår og med gældende kurser, gebyrer mv.. Efterfølgende ændringer af disse medfører, at salgsprovenuet ændres.

I provenuet indgår ikke:

- Eventuel kurssikring af eksisterende og nye lån.

"

Ved brev af 21. oktober 2008 sendte ejendomsmægleren dokumenterne vedrørende handlen til klagerne og banken.

Den 30. oktober 2008, hvor fristen for købers fortrydelsesret var udløbet, var der en

e-mailkorrespondance mellem M og banken. Banken bekræftede, at man havde modtaget betalingsgaranti på restkøbesummen, og anmodede klageren om at sende en kontrolkode vedrørende BRFKreditlånet. M påtog sig at fremfinde kontrolkoden og gav i øvrigt udtryk for lettelse over, at ejendommen var solgt. M anførte endvidere, at han havde brug for et lån til betaling af depositum for en lejlighed. Da lejligheden var beliggende i nabobyen ville han ønske, at han desuden havde 15 000 kr. til en bil.

Efter det oplyste modtog banken kontrolkoden samme dag den 30. oktober 2008 (torsdag).

Efter det oplyste blev BRFKreditlånet indfriet til kurs 98,536 i midten af januar 2009.

Ved brev af 22. juni 2009 rejste klagerne via deres advokat et krav mod banken om erstatning for provenutab som følge af manglende kurssikring af indfrielsen. Ved brev af 30. juni 2009 afviste banken kravet.

Den 14. september 2009 indbragte klagerne sagen for Ankenævnet.

Under sagen har banken fremlagt en oversigt over kursudviklingen på obligationerne vedrørende BRFKreditlånet i perioden 24. oktober 2008 – 21. januar 2009. Af oversigten fremgår bl.a. følgende kurser:

Dato	Kurs
29.10.2008 (onsdag)	88,250
30.10.2008 (torsdag)	89,425
31.10.2008 (fredag)	91,456
03.11.2008 (mandag)	92,250
04.11.2008 (tirsdag)	92,400
21.11.2008	94,685
24.11.2008	94,685
16.01.2009	98,600
20.01.2009	98,125

"

Parternes påstande.

Klagerne har nedlagt påstand om, at Nova Bank skal betale erstatning.

Nova Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klagerne har anført, at banken burde have rådgivet om muligheden for at kurssikre indfrielsen af realkreditlånet i forbindelse med ejendomssalget.

Salget skete i forbindelse med skilsmisse, og banken var klar over, at størrelsen af salgsprovenuet var af væsentlig betydning for dem, hvilket understøttes af den fremlagte e-mailkorrespondance.

Ved brevet af 21. oktober 2008 fik banken tilsendt handelsdokumenterne. Købers fortrydelsesfrist udløb den 29. oktober 2008, og den 30. oktober 2008 modtog banken kontrolkoden til indfrielse af BRFKreditlånet. Hvis indfrielsen var blevet kurssikret pr. den 30. oktober 2008 ville de have fået et merprovenu på ca. 120.000 kr.

De var ikke klar over risikoen for provenutab og muligheden for at kurssikre.

Standardbestemmelsen i købsaftalen, som banken henviser til, har de hverken læst eller hæftet sig ved.

Det er korrekt, at frist for endelig tinglysning af skøde var 20. november 2008 og at overtagelsesdagen var 1. december 2008. Med en sædvanlig ekspeditionstid ved tinglysningen på 2-4 uger og almindelig handelsekspedition i øvrigt, er det sandsynlig, at der ville have været kurssikret til omkring årsskiftet, hvor kursen var på samme niveau som på indfrielsesdagen 16. januar 2009.

Det er derfor ikke korrekt, at der ikke er lidt noget økonomisk tab grundet manglende kurssikring.

Nova Bank har anført, at man ikke er erstatningsansvarlig for klagernes provenutab.

Banken varetog ikke rådgivningen af klagerne i forbindelse med ejendomssalget. Klagerne havde tidligere valgt at benytte BRFKredit frem for banken i forbindelse med kurssikring/omprioritering /indfrielse af lån i fast ejendom. Rådgivning om kurssikring var derfor ikke en ydelse, der lå som en naturlig del af det sædvanlige arbejde mellem banken og klagerne.

Banken var ikke forpligtet til at indgå kurssikringsaftale med klagerne.

Klagerne blev af ejendomsmægleren oplyst om muligheden for kurssikring, jf. købsaftalen punkt 18 og punkt 28 samt salgsprovenuberegningen punkt 8.

Klagerne har ikke løftet bevisbyrden for, at de ville have valgt at kurssikre, hvis banken havde rådgivet om muligheden herfor.

Fristerne i handlen blev ikke overholdt. En eventuel kurssikring ville uanset eventuel forlængelse være udløbet og alene have medført ekstraomkostninger for klagerne. Klagerne har således ikke lidt noget tab grundet manglende kurssikring.

En eventuel kurssikring kunne tidligst være sket i forbindelse med et underskriftsmøde mandag den 3. november 2008 med løbetid til den 22. november 2008. Det følger af almindelige retningslinjer og bankpraksis at benytte netop denne frist som udgangspunkt for fastsættelsen af en skæringsdag og er ikke i modstrid med muligheden for overførelse af afgift på pantebrevene. Den efterfølgende periode frem til indfrielsen beror på advokatens forsinkelse af sagen. Banken ville under ingen omstændigheder have kurssikret frem til midten af januar 2009.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Fionia Bank, nu Nova Bank, modtog papirerne vedrørende klagernes ejendomssalg ved brev af 21. oktober 2008 fra den medvirkende ejendomsmægler. Det fremgik af salgsbudgettet, at et eksisterende BRFKreditlån i klagernes ejendom blev forudsat indfriet til kurs 88,50. Banken påtog sig at forestå indfrielsen og havde i den forbindelse kontakt til klagerne med henblik på bl.a. at få oplyst en kontrolkode for lånet, der var nødvendig for indfrielsen. Uanset at det fremgår af købsaftalen, at sælger og køber er gjort bekendt med muligheden for at foretage kurssikring af henholdsvis indestående og nye låne, finder Ankenævnet, at det påhvilede banken at rådgive klagerne vedrørende muligheden for at kurssikre indfrielsen, herunder via en anden udbyder, hvis banken ikke ønskede at indgå fastkursaftale, samt om de økonomiske virkninger heraf. Ankenævnet finder, at banken ved at have undladt dette har pådraget sig et erstatningsansvar for klagernes tab som følge af manglende kurssikring af indfrielsen.

Det lægges som anført af banken til grund, at et underskriftsmøde med begge klager kunne have fundet sted (mandag) den 3. november 2008.

Det påhviler banken at bevise eller sandsynliggøre, at klagerne ikke ville have kurssikret pr. denne dato, hvis de var blevet rådgivet om muligheden.

Ankenævnet finder herefter, at banken skal stille klagerne som om BRFKreditlånet var blevet kurssikret 3. november 2008 for den forventede sædvanlige ekspeditionstid på ca. 3 uger. Klagernes erstatningskrav kan herefter beregnes som kursdifferencen mellem kurs 94,685 og kurs 92,250 af restgælden med fradrag af omkostninger ved kurssikring.

Ankenævnet kan ikke tage stilling til, om klager eller banken vil kunne rejse et krav mod advokaten på grundlag af forsinkelse af sagen.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Nova Bank skal inden 4 uger til klagerne betale en erstatning som ovenfor anført.

Klagegebyret tilbagebetales klagerne.

Pengeinstitutankenævnet

1012/2009 Krav om udbetaling af et beløb vedrørende kontanthjælp, som var anvendt til inddækning af overtræk, betaling af ordinær ydelse på lån samt betalinger i betalingsservice.

Sagsnummer: 1012/2009
Dato: 17. september 2010
Ankenævn: Kari Sørensen, Troels Hauer Holmberg, Ole Jørgensen, Karin Ladegaard og Karin Sønderbæk.
Klageemne: **Modregning, trangsbeneficium**
Indlån, øvrige spørgsmål
Ledetekst: Krav om udbetaling af et beløb vedrørende kontanthjælp, som var anvendt til inddækning af overtræk, betaling af ordinær ydelse på lån samt betalinger i betalingsservice.
Indklagede: Sparekassen Lolland
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører klagerens krav om udbetaling af et beløb vedrørende kontanthjælp, som efter indsættelse på hans konto i Sparekassen Lolland var anvendt til inddækning af overtræk, betaling af ordinær ydelse på lån samt betalinger i betalingsservice.

Sagens omstændigheder.

Ved gældsbevægelse af 23. august 2008 ydede Sparekassen Lolland klageren et privatlån på 216.200 kr., som skulle afvikles med en månedlig ydelse på 5.500 kr. Sparekassen blev bemyndiget til at hæve forfaldne ydelser på klagerens anfordringskonto i sparekassen. Engagementet bestod desuden af en erhvervskredit til brug for klagerens erhvervsvirksomhed.

Klageren har oplyst, at erhvervsvirksomheden lukkede den 30. juni 2009, og at han i den forbindelse søgte kontanthjælp hos sin bopælskommune.

Den 31. juli 2009 blev der af kommunen indsat 10.486,22 kr. på anfordringskontoen. Herved blev et overtræk på 2.196,55 kr. på anfordringskontoen inddækket. Samme dag blev ydelsen på 5.500 kr. overført fra anfordringskontoen til privatlånet.

Den 3. august 2009 blev der via anfordringskontoen gennemført to betalinger i betalingsservice på henholdsvis 400 kr. og 1.319,50 kr., i alt 1.719,50 kr.

Saldoen på anfordringskontoen var herefter 1.070,17 kr. (10.486,22 kr. - 2.196,55 kr. - 5.500 kr. - 1.719,50 kr. = 1.070,17 kr.)

Sparekassen har oplyst, at kommunen den 24. august 2009 meddelte, at overførslen på 10.486,22 kr. beroede på en fejl, og at beløbet skulle udbetales til klageren. Nogle dage senere anmodede klageren om beløbet eller 6.000 kr. heraf til betaling af husleje. Sparekassen afviste anmodningerne og fastholdt, at klageren alene kunne få udbetalt saldoen på 1.070,17 kr.

Af sparekassens almindelige forretningsbetingelser:

"

Modregning

Sparekassen Lolland A/S kan uden forudgående meddelelse til Dem modregne ethvert forfaldent tilgodehavende mod Dem i ethvert tilgodehavende, som De har eller får hos Sparekassen Lolland A/S, med mindre andet er aftalt med Sparekassen Lolland A/S.

Sparekassen Lolland A/S modregner ikke i den del af Deres løn eller offentlige ydelser m.v., som er nødvendige til at dække Deres almindelige leveomkostninger. Sparekassen Lolland A/S modregner heller ikke i en indestående på konti, der efter lovgivningen eller særlig aftale er sikret mod kreditorforfølgning.

.."

Parternes påstande.

Den 16. september 2009 har klageren indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Sparekassen Lolland skal udbetale beløbet vedrørende kontanthjælp.

Sparekassen Lolland har nedlagt påstand om principalt afvisning, subsidiært frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at kontanthjælpen var nødvendig til betaling af husleje og leveomkostninger.

Kommunen henvendte sig tre gange til sparekassen med henblik på at få beløbet udbetalt.

Sparekassen Lolland har til støtte for afvisningspåstanden anført, at en afgørelse af sagen forudsætter en bevisførelse i form af parts- og vidneforklaringer, som ikke kan ske for Ankenævnet, men i givet fald må finde sted for domstolene, jf. Ankenævnets vedtægter § 7, stk. 1.

Til støtte for frifindelsespåstanden har sparekassen anført, at man ikke har modregnet i kontanthjælpsbeløbet, ligesom man ikke har begået ansvarspådragende forhold eller tilsidesat reglerne for god skik.

Overførslen af ydelsen på 5.500 kr. til privatlån skete automatisk og i henhold til udtrykkelig aftale, jf. gælds brevet af 23. august 2007. Betalingerne den 3. august 2009 på i alt 1.719,50 kr. skete ligeledes efter aftale med klageren. Juridisk var der ikke tale om modregning men om aftalte hævninger og overførsler.

Da betalingerne skete, var sparekassen ikke bekendt med, at klageren havde lukket sin virksomhed og søgte kontanthjælp. Sparekassen fik først kendskab til dette omkring den 24. august 2009, hvor kommunen henvendte sig.

Da klageren ikke henvendte sig om sin nye situation, var sparekassen berettiget til at videreføre de indgåelse aftaler.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Indledningsvis bemærkes, at Ankenævnet finder, at sagen ikke bør afvises.

Den 24. august 2009 blev Sparekassen Lolland informeret om, at beløbet på 10.486,22 kr. ved en fejl var blevet indsat på klagerens anfordringskonto i Sparekassen Lolland den 31. juli 2009, og at beløbet var kontanthjælp til dækning af husleje og leveomkostninger for klageren og dennes husstand.

Ankenævnet finder, at sparekassen på baggrund af disse oplysninger burde have imødekommet klagerens anmodning om at få beløbet udbetalt, jf. herved princippet i retsplejelovens § 509 (trangsbeneficiet), bortset fra betalingerne på i alt 1.719,50 kr., som var blevet gennemført via betalingsservice den 3. august 2009.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Sparekassen Lolland skal inden 4 uger udbetale 8.766,72 kr. fra klagerens konto.

Klagegebyret tilbagebetales klageren.

Pengeinstitutankenævnet

1056/2009 Krav om erstatning for tab ved investering i Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer

Sagsnummer: 1056/2009
Dato: 19. april 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Carsten Holdum, Niels Bolt Jørgensen, Karin Ladegaard og Astrid Thomas.
Klageemne: Værdipapirer, køb, salg, rådgivning
Ledetekst: Krav om erstatning for tab ved investering i Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer
Indklagede: Jyske Bank
Øvrige oplysninger: ~~ØFØF~~
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører klagernes krav om erstatning for tab ved investering i Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer.

Sagens omstændigheder.

Klagerne M og H, der er ægtefæller, er kunder i Jyske Bank.

På et møde i banken den 23. november 2007 fik klagerne i forbindelse med investering af pensionsmidler fastlagt deres investeringsprofiler svarende til bankens "balancerede" profil. Af bankens faktablad fremgår, at porteføljesammensætningens udgangspunkt for denne profil er 36 % i etablerede aktiemarkeder, 4 % i nye aktiemarkeder, 50 % i danske obligationer og 10 % i højrenteobligationer. Desuden fremgår følgende:

"Deklaration

- Øverst ser du, hvordan vi anbefaler at fordele aktiverne. Til den balancerede profil anbefaler vi en nogenlunde ligelig fordeling mellem aktier og obligationer for at sprede risikoen.
- I perioder kan vores aktuelle anbefaling være lidt anderledes, hvis vi vurderer, at det kan give et bedre resultat.

Af resuméer fra mødet fremgår, at parret kunne acceptere negative afkast på 10 % på et enkelt år, at parret ville beholde investeringerne, hvis værdien af investeringerne et enkelt år faldt mere, end de kunne acceptere, og at deres holdning til risiko var moderat.

Nederst er over dato- og underskriftsfeltet på M's resumé anført:

"Vær opmærksom på, at selv om du har oplyst banken om, hvor stort et negativt afkast du kan acceptere, tager banken ikke ansvar for at et eventuelt negativt afkast under uheldige omstændigheder kan blive større."

M tilkendegav i resuméet at have en god basisviden på investeringsområdet, og at han ønskede at involvere sig meget i den løbende pleje af investeringen. H tilkendegav at have ingen viden på investeringsområdet og med et ønske om kun at involvere sig i de overordnede rammer for investeringen.

Af til mødet hørende breve benævnt "Din investeringsplan" fremgår:

Rådgivning

Nogle handler vil passe bedre til din investeringsprofil end andre. Når jeg fremover rådgiver dig, vil jeg vurdere den enkelte handel i forhold til den afdækkede investeringsprofil.

Jyske Bank har oplyst, at man i forbindelse med introduktion af Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer i begyndelsen af oktober 2007 sendte en brochure om produktet til alle kunder, som man fra centralt hold vurderede kunne være interesserede, herunder M. Af brochuren, der er fremlagt under sagen, fremgår bl.a., at den "samlede investering kan få et bedre forhold mellem afkast og risiko - du bliver med andre ord bedre sikret mod tab." Klagerne bestrider at have modtaget brochuren.

Af bankens mail af 18. december 2007 til klagerne vedrørende deres syv pensionsordninger fremgår:

"

Nedenfor som aftalt vores omlægningsforslag på jeres investeringer.

Forslaget er en ganske væsentlig omlægning af jeres investeringer, da vi som aftalt ændrer jeres sammensætning af investeringer fra tæt på 100 % i aktier til ca 40 % i aktier og 60 % i obligationer.

Forslaget afspejler helt jeres investeringsprofil, som vi kom frem til på vores seneste investeringsmøde, hvorved I opnår en væsentlig reduceret risiko på jeres investeringer, men også en tilsvarende reduktion i jeres muligheder for afkast.

For [M]

Depot Ratepension priv. [66-5]	I dag	Ændrings-forslag	Ny Beholdning
Jyske Bank	56.000	-16.000	40.000
Ji Danske Aktier	138.000	-78.000	60.000
Ji Nye obligationsmarkeder, valuta	12.000	14.000	26.000
Ji Virksomhedsobligationer	0	26.000	26.000
Ji Hedge markedsneutral obligationer	0	50.000	50.000
Ji Pension obligationer	0	50.000	50.000
Kontant konto [54-4]	46.000	-46.000	0
Samlet	252.000	0	252.000

Depot [53-6] Kapitalpension privat	I dag	Ændrings-forslag	Ny Beholdning
Novo Nordisk	94.000	-54.000	40.000
Jyske Bank	101.000	-61.000	40.000
Ji Favorit aktier	147.000	-47.000	100.000
Ji Fjernøsten aktier	259.000	-199.000	60.000
Ji Globale aktier	338.000	-238.000	100.000
Ji Kinesiske aktier	146.000	-96.000	50.000
Ji Latinamerikanske aktier	40.000	0	40.000
Nordea Invest Europa	75.000	0	75.000
Ji Nye obligationsmarkeder, valuta	130.000	-30.000	100.000
Ji Hedge markedsneutral aktier	0	139.000	139.000
Ji Nye obligationsmarkeder	0	100.000	100.000
Ji Virksomhedsobligationer	0	120.000	120.000
Ji Hedge markedsneutral obligationer	0	320.000	320.000
Ji Pension obligationer	0	320.000	320.000
Kontant konto [67-8]	274.000	-274.000	0
Samlet	1.604.000	0	1.604.000

For [H]

Depot [21-3] Kapitalpension privat	I dag	Ændrings-forslag	Ny Beholdning
Novo Nordisk	75.000	-45.000	30.000
Jyske Bank	32.000	0	32.000
Ji Aktier Pension	19.000	0	19.000
Ji Favorit aktier	119.000	-44.000	75.000
Ji Fjernøsten aktier	159.000	-109.000	50.000
Ji Globale aktier	232.000	-157.000	75.000
Ji Kinesiske aktier	145.000	-115.000	30.000
Ji Latinamerikanske aktier	44.000	0	44.000
Ji Nye obligationsmarkeder, valuta	53.000	0	53.000

Ji Indeksobligationer, special forening	13.000	0	13.000
Ji Hedge markedsneutral aktier	0	78.000	78.000
Ji Hedge markedsneutral obligationer	0	225.000	225.000
Ji Nye obligationsmarkeder	0	65.000	65.000
Ji Virksomhedsobligationer	0	65.000	65.000
Ji Pension obligationer	0	225.000	225.000
Kontant konto [686]	188.000	-188.000	0
Samlet	1.079.000	0	1.079.000

Den 16. januar 2008 købte M til kurs 104,65 for 36.495,12 kr. 347 stk. Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer til sit ratepensionsdepot nr. -665 og for 165.227,18 kr. 1.571 stk. Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer til sit kapitalpensionsdepot nr. -536. Dagen efter købte H til kurs 104,45 for 83.033,05 kr. 791 stk. Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer til sit kapitalpensionsdepot nr. -213. Banken har anført, at klagernes køb af Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer blev aftalt på et møde nogle dage tidligere og forinden var blevet drøftet sammen med de øvrige investeringer. Investeringerne i Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer udgjorde sammenlagt ca. 6,2 % af pensionernes værdi.

Banken har anført, at M bl.a. den 22. maj 2008 og den 19. juni 2008 var logget ind i sin netbank og da kunne se, at kursen på investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer var angivet til henholdsvis 96,54 og 76,62. Klagerne har anført, at de først blev orienteret om udviklingen i beviserne på et møde i foråret 2009, hvor tabet var lidt.

I marts 2009 klagede M til banken og krævede erstatning for parrets tab ved deres køb af Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer, hvilket banken afviste.

Finanstilsynet har i en offentliggjort afgørelse af 8. juli 2009 overfor Hedgeforeningen Jyske Invest påtalt, at foreningen handlede i strid med redelig forretningsskik og god praksis jf. § 18 i lov om investeringsforeninger, specialforeninger m.v. da foreningen udarbejdede salgsbrochuren om Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer, "fordi brochuren ikke udgør en afbalanceret beskrivelse af produktets egenskaber og de risici, der er forbundet med investeringen".

Finanstilsynet har i en anden offentliggjort afgørelse af 24. november 2009 over for Jyske Bank påtalt, at banken "i forbindelse med salg af andele i Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer ikke generelt har taget skridt til at rette op på, at salgsbrochuren fra Investeringsforeningen Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer ikke udgør en afbalanceret beskrivelse af produktets egenskaber og de risici, der er forbundet med investeringen."

Parternes påstande.

Klagerne har den 1. oktober 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Jyske Bank tilpligtes at stille dem, som om de aldrig havde købt Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationerne og forrente det investerede beløb med diskontorenten plus 5 % eller en af nævnet fastsat rentesats fra købstidspunktet til betaling finder sted.

Jyske Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klagerne har bl.a. anført, at banken har ydet dårlig, vildledende og mangelfuld rådgivning.

De har ikke som påstået af banken modtaget eller fået præsenteret brochuren om Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer.

Det er vildledende at markedsføre produktet som stabilt med en forventet middel risiko bl.a. på grund af gearingen i produktet. De ville aldrig have investeret i et produkt med gearing, hvis de havde haft kendskab hertil.

Finanstilsynet finder tilsvarende brochuren misvisende.

Det fremgår af bankens mail, at omlægningen af investeringerne skal ske for at nedbringe risikoen.

Deres investeringsprofil burde omfatte 40 % "usikre" aktier og 60 % "sikre" obligationer. De har fået den modsatte fordeling og Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer kan ikke anses for obligationer i denne sammenhæng.

Bankens investeringsforslag angav køb af flere Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer, end de valgte at gennemføre.

De blev desuden foreslået at låne 2-3 millioner og købe Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationerne for beløbet, hvilket kun kan betragtes som et udtryk for bankens ubetingede tiltro til beviserne. Rådgiveren informerede ikke om risici ved produktet, der i stedet blev skamrost.

Banken ville formentlig meget gerne sælge obligationerne, fordi det medførte en god indtjening for banken.

Banken har ved at sælge Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationerne som en "sikker" investering påført dem et tab på ca. 242.000 kr. opgjort ultimo 2008.

De har ikke solgt investeringsbeviserne, da de er af så ringe værdi, at yderligere tab ikke vurderes muligt. Banken har desuden trukket beviserne væk fra salg på børsen, så de ikke kan omsættes.

M har ikke ved sine besøg i netbanken nærlæst hver af de mange positioner. Banken burde i stedet som deres investeringsrådgiver have orienteret dem, hvis udviklingen i beviserne viste sig så dårlig.

Jyske Bank har anført, at klagerne selv valgte investeringen. De har fået skriftlig information om risici i den fremsendte brochure og har herved haft et tilstrækkeligt grundlag for at bedømme risikoen.

Klagerne burde vide, at de alene bærer risikoen for kursfald.

Anbefalinger fra banken er baseret på forventninger til markedsudviklingen, som kan vise sig ikke at holde stik, hvilket klagerne måtte indse.

Banken har ikke givet en garanti for, at investeringen var uden risiko eller på anden vis givet udtryk for, at investeringen var uden risiko.

Banken har ikke pådraget sig et erstatningsansvar over for klagerne.

Klagerne har ikke dokumenteret et eventuelt tab, da de stadig har investeringsbeviserne i deres portefølje.

Banken bestrider at have foreslået en lånefinansieret investering i Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer, da der ved en generel orientering om låneinvestering var enighed om, at dette ikke var relevant for parret, idet dette ville forøge deres risiko.

Klagerne var i hvert fald efter M's log på siderne i netbanken den 22. maj 2008, subsidiært den 19. juni 2008 bekendt med, at købet af investeringsbeviserne var forbundet med risiko. Hvis klagerne efter disse tidspunkter ikke ønskede at opretholde deres investeringer med risiko for at lide tab, burde de have afhændet papirerne. Ved at have beholdt papirerne har klagerne ikke overholdt deres forpligtelse til at begrænse deres tab. Det vil være helt urimeligt, hvis klagerne efter 22. maj 2008 henholdsvis den 19. juni 2008 har kunnet spekulere i kursudviklingen for bankens regning og risiko. Deres eventuelle erstatningskrav skal i givet fald begrænses til den 22. maj 2008, subsidiært den 19. juni 2008.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Af Finanstilsynets afgørelse af 24. november 2009 til Jyske Bank fremgår:

"Finanstilsynet påtaler, at Jyske Bank A/S i forbindelse med salg af andele i Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer ikke generelt har taget skridt til at rette op på, at salgsbrochuren fra Investeringsforeningen Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer ikke udgør en afbalanceret beskrivelse af produktets egenskaber og de risici, der er forbundet med investeringen. Banken har i den forbindelse heller ikke sikret, at kunder, der blev anbefalet at geninvestere midler fra udløbne strukturerede obligationer og stats- og realkreditobligationer, på tydelig måde blev informeret om relevante risici ved en investering i hedgeforeningen.

Jyske Bank A/S har derved ikke levet op til forpligtelsen i den dagældende bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, § 7, stk. 3, 3. pkt."

Det er understreget i afgørelsen, at Finanstilsynet ikke hermed har taget stilling til, hvorvidt rådgivningen af den enkelte kunde lever op til bekendtgørelsens krav.

Herefter finder Ankenævnet, at det i den konkrete sag må påhvile Jyske Bank at godtgøre, at klagerne forud for købene af Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer har modtaget fyldestgørende rådgivning om, hvorledes disse obligationer risikomæssigt adskiller sig fra såvel almindelige stats- og realkreditobligationer som obligationsbaserede investeringsbeviser, herunder om den særlige risiko, som var en følge af gearingen af produktet.

Ankenævnet finder, at Jyske Bank ikke alene på baggrund af klagernes investeringserfaring eller udsendelsen af brochuren, der har givet Finanstilsynet anledning til påtale over for Hedgeforeningen Jyske Invest, har kunnet forudsætte, at klagerne var fortrolige med produktets særlige karakter.

Jyske Bank har anført, at klagerne har modtaget information om de tekniske specifikationer ved Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer forud for købene. Der foreligger imidlertid ikke skriftlig dokumentation for indholdet af denne rådgivning.

Da Jyske Bank således ikke har godtgjort, at klagerne modtog fyldestgørende rådgivning forud for købet af Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer, er banken erstatningsansvarlig for det tab, som klagerne har lidt som følge af investeringen. Det er ubestridt, at Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer er faldet i værdi siden købene, og det forhold, at klagerne ikke har solgt deres Jyske Invest Hedge Markedsneutral – Obligationer, kan derfor ikke tillægges betydning.

Den omstændighed, at klagerne har logget ind på sider i sin netbank og derved har haft mulighed for at konstatere et betydeligt fald i kursen på investeringsbeviserne Jyske Invest Hedge Markedsneutral –

Obligationer, udgør ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at klagerne erstatningskrav skal nedsættes ud fra synspunktet om overtagelse af kursrisiko eller tilsidesættelse af tabsbegrænsningspligten.

Der ses ikke grundlag for at tilkende klagerne en rentegodtgørelse, idet det ikke er godtgjort, at klagerne alternative placering af midlerne ville have givet et positivt afkast.

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Jyske Bank skal inden fire uger tilbyde klagerne kurtagefrit at købe deres beholdninger af Jyske Invest Hedge Markedsneutral - Obligationer tilbage til anskaffelseskursen.

Klagegebyret tilbagebetales klagerne.

© Copyright Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

1065/2009 Spørgsmål om erstatningsansvar i forbindelse med køb af Plus Invest Bonusrente 2013 og BankInvest Højrentelande.

Sagsnummer: 1065/2009
Dato: 13. december 2010
Ankenævn: Vibeke Rønne, Hans Daugaard, Peter Stig Hansen, Troels Hauer Holmberg, Niels Bolt Jørgensen
Klageemne: Værdipapirer, køb, salg, rådgivning
Ledetekst: Spørgsmål om erstatningsansvar i forbindelse med køb af Plus Invest Bonusrente 2013 og BankInvest Højrentelande.
Indklagede: Ringkjøbing Landbobank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører om Ringkjøbing Landbobank har pådraget sig et erstatningsansvar i forbindelse med bankens rådgivning af klageren om dennes køb af Plus Bonusrente 2013 og BankInvest Højrentelande.

Sagens omstændigheder.

Klageren er kunde i Ringkjøbing Landbobank.

Den 1. december 2006 købte klageren nominelt 500.000 kr. Plus Bonusrente 2013 til kurs 100.

Af et faktaark om Plus Bonusrente 2013 fremgår bl.a.:

"

Investering i PLUS Bonusrente 2013*

- Struktureret obligation med årlig rentebetaling, hvor et eventuelt rentetillæg afhænger af månedsafkastene på det europæiske aktieindeks, DJ Eurostoxx 50 SM
- Udstedes og indfries til kurs 100,00**
- Mulighed for årlig rentebetaling på op til 10 procent i årene 2008-2013

Afkastgrundlaget

PLUS Bonusrente 2013 er en rentebærende obligation, der baserer sin årlige rentebetaling på månedsafkastet på Dow Jones Eurostoxx 50 SM. Obligationen udbetaler efter det første år en allerede fastsat rentebetaling på 2,5 procent (svarende til 2,406417 procent pro anno). I de efterfølgende år udbetaler obligationen en minimumsrente på 1 procent. Derudover kan rentebetalingerne fra og med 2008 til og med 2013 forhøjes med et rentetillæg på op til 9 procent.

...

Risiko

Hovedstolen er sikret ved en AAA-rated sikkerhedsobligation, hvilket er den bedst mulige kreditrating. Hvis obligationen kun giver minimumsrenter på 2,5 procent (svarende til 2,406417 procent pro anno) det første år og 1 procent i efterfølgende år, har investor fået et afkast, der må forventes at være mindre end den alternative forrentning på pengemarkedet.

..

* For at få den fulde information om obligationen, herunder om beskatning og risiko, henvises til resumé, registreringsdokument og værdipapirnote, som du kan få udleveret hos dit pengeinstitut eller hente fra www.plusinvest.dk.

** Sikres ved investering i AAA-rated sikkerhedsobligation, som er den højeste opnåelige rating.

"

Den 19. juli 2007 købte klageren 1.750 stk. investeringsbeviser i BankInvest Højrentelande til kurs 99,10 for et samlet beløb på 173.425,00 kr.

På daværende tidspunkt var investeringsforeningen kategoriseret som lav risiko i henhold til BankInvests risikoskala.

Den 18. oktober 2007 fik klageren fastlagt sin investeringsprofil hos banken. Af investeringsprofilen fremgår bl.a., at klageren havde valgt mellem risiko og at hun havde erfaring med aktier, obligationer og investeringsforeninger. Ud for en figur med grafer for tre forskellige risikoprofiler (afkastforløb),

havde hun sat kryds i "lav risiko", som den af de viste risikoprofiler, der understøttede hendes investeringsønske for frie midler. Ifølge investeringsprofilen var hendes investeringstidshorisont 3 år. Hendes årlige indkomst var angivet til 160.000 kr. og hendes formue til 1.500.000 kr. Det fremgår videre:

"Ovenstående investeringsprofiltest er udfyldt efter en vurdering af min finansielle situation, investeringserfaring og risikovillighed. Investeringsprofiltesten vil kun blive anvendt i forbindelse med bankens rådgivning om mine investeringer i værdipapirer, og den endelige beslutning om investering har jeg selv truffet. . . . Jeg bekræfter at være blevet gjort opmærksom på, at der altid er en risiko forbundet med at investere i værdipapirer, og at banken ikke påtager sig at indestå for, at det forventede afkast rent faktisk kan realiseres eller tab undgås "

Den 21. april 2008 købte klageren yderligere 2.375 stk. investeringsbeviser i BankInvest Højrentelande til kurs 84,05 for i alt 199.618,75 kr

Ved udgangen af 2008 var sammensætningen af hendes værdipapirdepot således:

"

Årsudskrift for depot pr. 31. december 2008

Strukturerede obligationer		Kursværdi		
3003841	PLUS BONUSRENTE 2013 Beholdning i nom. Kurs Renter	500.000,00 48,83	35.524,20	244.150,00
3004600	PLUS Japan 2009 26/3 2009 Udstederland STORBRITANIEN Beholdning i nom. Kurs	300.000,00 97,50		292.500,00
	Total indberettet kursværdi Total indberettet renter		35.524,20	536.650,00
Investeringsforeningsbeviser:		Kursværdi		
1611283	BANKINVEST HØJRENTELANDE Beholdning i stk. Kurs Bruttoudbytte Heraf kap.indkomst obl.baseret	4.125,00 57,3978	21.437,50 21.437,50	236.765,93
	Total indberettet kursværdi Total indberettet bruttoudbytte Heraf kap.indkomst obl.baseret		21.437,50 21.437,50	236.765,93
Børsnoterede aktier:		Kursværdi		
6003206	RINGKJØBING LANDBOBANK a/s Beholdning i stk. Kurs Bruttoudbytte Udbytteskat Nettoudbytte	40,00 312,1148	1.200,00 336,00 864,00	12.484,59
	Total indberettet kursværdi Total indberettet bruttoudbytte Total indberettet nettoudbytte		1.200,00 864,00	12.484,59

"

Herudover havde hun en kontantbeholdning på knap 500.000 kr..

Den 14. august 2009 fik klageren fastlagt en ny investeringsprofil, hvor hendes risikoprofil var lav og hendes investeringshorisont kort. Ifølge profilen var hendes midler placeret med 60 % i aktier og 40 % i obligationer og lå dermed "mere end 25 % fra vores generelle anbefaling". Videre fremgår det bl.a.:

"Bemærk f.eks. BankInvest Højrentelande, der har skiftet fra risikogruppe lav til høj

Du bedes kontakte os, hvis

- du ønsker din investering tilpasset din investeringsprofil
- du ønsker at ændre din investeringsprofil, så den passer til dine nuværende investeringer
- du ønsker investeringsrådgivning

Kun med fuldstændige og ajourførte oplysninger kan vi yde dig optimal rådgivning. Hvis vi ikke hører fra dig, går vi ud fra, at du ønsker at bibeholde den nuværende fordeling til trods for, at din portefølje ikke svarer til bankens anbefaling for den valgte risikoprofil/investeringstidshorisont."

Den 10. september 2009 skrev klageren, ved hendes søn, til banken og bad banken købe klagerens beholdning af Plus Bonusrente 2013 og BankInvest Højrentelande til den oprindelige anskaffelsespris.

På det tidspunkt var der opstået tvivl om, hvorvidt Plus Bonusrente 2013 ville blive indfriet til mindst kurs 100 ved udløb.

Den 18. september 2009 afslog banken klagerens ønske.

Parternes påstande.

Klageren har den 28. september 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Ringkjøbing Landbobank skal tilbagekøbe hendes beholdning af Plus Bonusrente 2013 og BankInvest Højrentelande til den oprindelige anskaffelsessum.

Ringkjøbing Landbobank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har anført, at hun altid har ønsket et stabilt og sikkert afkast.

Det har været en afgørende forudsætning, at investeringerne kunne realiseres uden risiko for store kurstab. Banken burde derfor ikke have anbefalet hende at investere i obligationer med udløb i 2013.

Hun erindrer ikke at have modtaget faktaarket vedrørende Plus Bonusrente 2013.

Da Plus Bonusrente 2013 beskattes efter lagerprincippet skal hun udarbejde beskrivelser til brug for Skat. Dette kan hun ikke på egen hånd, men har brug for revisorbistand.

Hun har investeret over halvdelen af sin formue i de to værdipapirer.

Modtaget udbytte på BankInvest Højrentelande skal ikke indgå i opgørelsen af gevinst/tab.

Ringkjøbing Landbobank har anført, at klageren ønskede et højere afkast end banken kunne tilbyde på almindelige indlånsprodukter.

Banken har i sin rådgivning lagt vægt på, at sikkerhedsobligationen i Plus Bonusrente 2013 havde AAA-rating. Banken har anvendt faktaarket i sin rådgivning af klageren.

Klageren var bekendt med den risiko, som investeringerne indebar, og hun har selv i hvert enkelt tilfælde truffet den endelige beslutning om køb af værdipapirer.

Inden hun købte Plus Bonusrente 2013 havde hun kun købt tilsvarende strukturerede obligationer; Plus Basisrente 2008 og Plus Japan 2009. Begge obligationsserier er blevet indfriet til kurs 100.

Klageren var klar over, at Plus Bonusrente 2013 udløber i 2013, og at der således var tale om en investering med som udgangspunkt en 5-årig investeringshorisont.

Klageren har ikke realiseret noget tab, idet Plus Bonusrente 2013 endnu ikke er udløbet og idet BankInvest Højrentelande har givet et samlet positivt resultat siden købstidspunktet.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

På baggrund af de oplysninger, som klageren har afgivet lægger Ankenævnet til grund, at hendes risikoprofil på investeringstidspunkterne var lav risiko.

Klageren investerede i juni 2007 og april 2008 i alt ca. 375.000 kr. i BankInvest Højrentelande. Ankenævnet lægger til grund, at klageren foretog investeringerne på baggrund af forslag og rådgivning fra banken.

BankInvest havde oprindeligt angivet, at investering i BankInvest Højrentelande var forbundet med lav risiko, men denne vurdering er senere ændret til, at investeringen er forbundet med høj risiko.

Ankenævnet finder, at det generelt påhviler et pengeinstitut at foretage en selvstændig vurdering af risici ved produkter, som pengeinstituttet rådgiver om og sælger.

På det foreliggende grundlag finder Ankenævnet ikke, at banken i 2007 og 2008 berettiget kunne anse investering i BankInvest Højrentelande som værende forbundet med lav risiko.

Ankenævnet finder det ikke godtgjort, at Ringkjøbing Landbobank forud for investeringerne i 2007 og 2008 fyldestgørende har rådgivet klageren om risikoen ved BankInvest Højrentelande, og at klageren accepterede, at investeringerne afveg fra hendes risikoprofil.

Ankenævnet finder herefter, at banken begik ansvarspådragende fejl i forbindelse med rådgivningen af klageren, hvorfor klagen vedrørende investeringerne i BankInvest Højrentelande herefter tages til følge således, at klageren skal stilles som om disse investeringer ikke var foretaget og midlerne i stedet anbragt på den indlånskonto, hvor klagerens kontante midler var anbragt.

Ankenævnet lægger til grund, at banken i forbindelse med sin rådgivning af klageren forinden købet af Plus Bonusrente 2013 anvendte faktaarket, hvor det om risikoen for, at obligationerne ikke bliver indløst til mindst kurs 100 alene fremgår, at dette "sikres ved investering i AAA-rated sikkerhedsobligation, som er den højeste opnåelige rating."

Finanstilsynet har den 19. marts 2010 vedrørende faktaark for to strukturerede obligationer, hvis sikkerhedsobligation er konstrueret på tilsvarende måde som sikkerhedsobligationen i Plus Bonusrente 2013, besluttet at give følgende påtale:

"Finanstilsynet påtaler, at BI Asset Management Fondsmæglerselskab A/S (herefter kaldet BIAM) i de

fakta-ark, der var udarbejdet til udlevering til kunder om de strukturerede obligationer PLUS Råvarer 2013 og PLUS Råvarer Super 2013, angav:

".. indløses til minimum kurs 100 ved udløb*)

Fodnote*) Sikret ved investering i AAA-ratede sikkerhedsobligation, som er den højeste opnåelige rating."

og derved gav investorerne et misvisende og utilstrækkelig beskrivelse af forholdene for indløsning, herunder risikoen for ikke at blive indløst til kurs 100. Fakta-arkene indeholdt dermed ikke en afbalanceret beskrivelse af produkterne og de risici, der er knyttet til en investering i produkterne.

BIAM har dermed handlet i strid med redelig forretningsskik og praksis inden for virksomhedsområdet, jf. § 43, stk. 1 i lov om finansiel virksomhed."

Under disse omstændigheder finder Ankenævnet, at det må påhvile Ringkjøbing Landbobank at godtgøre, at klageren forud for købet af Plus Bonusrente 2013 har modtaget fyldestgørende rådgivning om risikoen for, at obligationerne ikke bliver indløst til mindst kurs 100. Ankenævnet finder, at Ringkjøbing Landbobank ikke alene på baggrund af klagerens erfaring med andre strukturerede obligationer fra Plus Invest kunne forudsætte, at klageren var fortrolig med obligationernes særlige karakter.

Som følge af det anførte skal Ringkjøbing Landbobank anerkende at dække det tab, som klageren måtte blive påført, såfremt Plus Bonusrente 2013 ikke indfries til kurs 100 ved udløb.

Som følge heraf træffes følgende

afgørelse:

Såfremt klageren inden 8 uger fra denne afgørelse fremsætter anmodning herom, skal Ringkjøbing Landbobank inden 4 uger uden omkostninger tilbagekøbe klagerens BankInvest Højrentelande til den kurs, som klageren købte dem til, erstatte klageren de omkostninger, der var forbundet med købene og forrente beløbende med den rentesats, der var gældende for hendes indlånskonto, mod at klageren tilbagebetaler det afkast, som hun har modtaget på disse investeringer.

Ringkjøbing Landbobank skal anerkende at indestå klageren for det tab, som klageren måtte lide, såfremt klagerens værdipapirer i Plus Bonusrente 2013 ikke måtte blive indfriet til kurs 100 ved udløb.

Klagebyret tilbagebetales klageren.

Pengeinstitutankenævnet

1255/2009 Gebyr for overførsel af værdipapirer ved skift af bank. Spørgsmål om klageren havde accepteret at blive kunde i banken.

Sagsnummer: 1255/2009
Dato: 28. december 2010
Ankenævn: John Mosegaard, Carsten Holdum, Jørn Ravn, Erik Sevaldsen, Karin Sønderbæk
Klageemne: **Gebyr, øvrige spørgsmål**
Ledetekst: Gebyr for overførsel af værdipapirer ved skift af bank. Spørgsmål om klageren havde accepteret at blive kunde i banken.
Indklagede: Vestjysk Bank
Øvrige oplysninger:
Senere dom: -

Indledning.

Denne sag vedrører klagerens indsigelser mod bankens opkrævning af gebyrer for overførsel af værdipapirer ved bankskifte.

Sagens omstændigheder.

Klageren var i 2008 kunde i Bonusbanken, der blev overtaget af Vestjysk Bank den 29. september 2008.

Vestjysk Bank har oplyst, at alle kunder i Bonusbanken modtog breve om overtagelsen. Af bankens fremlagte eksempel på kundebrev fra oktober 2008 fremgår bl.a.:

"

Vi håber, du beslutter dig for at fortsætte som kunde i vestjyskBANK, og hvis du gør, er du naturligvis meget velkommen her.

"

Af eksempel på kundebrev af 5. december 2008 fremgår bl.a.:

"

Vi håber <du/I> befinder <dig/er> godt med at være kunde hos os.

"

En gang i marts 2009 får <du/I> nye kontonavne og -numre. . De nye konti kan dog tidligst anvendes fra lørdag 7. marts. <Du/I> skal ikke selv gøre noget – vi sørger for at flytte faste overførsler og PBS-indbetalinger.

"

For alle kunder: Priser og gebyrer

vestjyskBANKS prisbog bliver gældende – se vestjyskbank.dk/prisbog.

"

I kundemeddelelse fra februar 2009 anførte Vestjysk Bank:

"

Fra fredag 6. marts til mandag 9. marts flytter vi alle kunder fra Bonusbankens edbsystemer til vestjyskBANKS systemer .

"

Netbank bliver til Webbank

Din netbank lukker og dine konti og depoter bliver flyttet til vestjyskWEBBANK. Du modtager både dit nye brugernummer og adgangskoden med posten i dagene op til fredag 6. marts. ..."

Af engagementsoversigt af 15. december 2009 fremgår, at klagerens engagement med Vestjysk Bank i 2009 bestod af to løn- og kreditkonti, en opsparingskonto, et opbevarings- og et sikkerhedsdepot. Af engagementsoversigten fremgår endvidere, at klageren blev tilmeldt netbank den 21. februar 2009.

Af udskrift fra bankens system vedrørende elektroniske aftaler fremgår, at "Tillægsaftale om vestjyskNETBANK værdipapirhandel" og "Aftale om vestjyskNETBANK" blev godkendt af klageren den 26. februar 2009. Af udskriften for begge aftaler fremgår følgende:

"Accept: Jeg, [klageren], godkender ovenstående valgte aftaler. Jeg bekræfter at have læst aftalerne og accepterer indholdet uden forbehold. ."

Af aftale om vestjyskWEBBANK værdipapirhandel fremgår af pkt. 1.4, at bl.a. vilkår for handel med værdipapirer og vestjyskBANKs almindelige forretningsbetingelser var gældende. Af vilkår for handel med værdipapirer fremgår bl.a.:

"

Omkostninger

Handel med værdipapirer er for dig forbundet med omkostninger. Omkostningerne fremstår som kurtage, tillæg/fradrag til afregningskursen samt evt. gebyrer. Vi henviser til prisbogen for vestjyskBANK.

.."

Af aftalen om vestjyskNETBANK fremgår bl.a. følgende:

"

Kunden og vestjyskBANK har d.d. indgået følgende aftale om kundens tilslutning til vestjyskBANKs vestjyskWEBBANK.

"

Aftalen henviste til bankens almindelige forretningsbetingelser. Af almindelige forretningsbetingelser – forbruger fremgår af pkt. 6:

"

Udover betaling for ydelser, der følger af særlig aftale, opkræver banken betaling for serviceydelser, der udføres for kunden.

Betaling for serviceydelse oplyses på forespørgsel af kunden.

.."

Den 9. marts 2009 blev saldi fra klagerens konti hos Bonusbanken overført til løn- og kreditkonti i Vestjysk Bank.

I marts og april 2009 blev der på klagerens løn- og kreditkonti hos Vestjysk Bank indsat VP udbytte og foretaget enkelte overførsler.

Vestjysk Bank har oplyst, at klageren flere gange i 2009 rettede henvendelse til sin rådgiver i banken.

Banken har endvidere oplyst, at klageren blev informeret om ændringer i prisbogen ved meddelelse i webbank den 20. august 2009 og ved annoncering. Ifølge den fremlagte annonce trådte ændringerne i kraft den 21. september 2009, og priserne kunne ses på bankens hjemmeside eller hentes i bankens afdelinger.

Ved e-mail af 30. september 2009 meddelte klageren, at han ønskede at flytte sine konti til en lokal bank. Ved e-mail af 2. oktober 2009 vedhæftede Vestjysk Bank sin prisbog og oplyste, at klageren kunne vælge at sælge sine værdipapirer (5 stk. fondskoder i 2 depoter), inden kontoen skulle opgøres, og at gebyrerne ikke kunne fraviges.

Ved e-mail af 2. oktober 2009 oplyste klageren, at han fandt bankens gebyrer på 5x200 kr. og 2x125 kr. for flytning af værdipapirer urimelige, og at han ikke havde accepteret en overførsel fra Bonusbanken til Vestjysk Bank. Ved e-mail af 3. oktober 2009 anmodede klageren banken om at slette kreditten og flytte værdipapirerne fra sikkerheds- til opbevaringsdepotet. I e-mail af samme dag oplyste Vestjysk Bank, at flytning af aktier fra et depot til et andet kostede VP-gebyr. Vestjysk Bank fastholdt, at gebyrer for flytning ikke kunne fraviges.

Ved e-mail af 15. oktober 2009 fastholdt klageren, at han intet kundeforhold havde til Vestjysk Bank, og at han ikke havde accepteret en overførsel af engagementet til Vestjysk Bank. Ved e-mail af 26. oktober 2009 meddelte klageren, at han havde afvist bankens kundebetingelser, der var blevet fremsendt til underskrift.

Ved brev af 6. november 2009 sendte Vestjysk Bank sin prisbog til klageren og oplyste, at klageren blev kunde i banken ved Vestjysk Banks overtagelse af Bonusbanken den 29. september 2008, og at den vedlagte prisbog var tilgængelig i alle bankens afdelinger samt på bankens hjemmeside. Af prisbogen fremgår bl.a. følgende gebyrer for overførsel af engagement:

"Pr. fondskode	Kr.	200,00
Maks. pr. depot	Kr.	1.500,00
Min. VP-gebyrer pr. depot	Kr.	125"

Flytning af ind- og udlånskonti var uden gebyr.

Ved e-mail af 20. november 2009 anmodede klageren om, at værdipapirerne blev flyttet fra sikkerheds- til opbevaringsdepotet, og at banken herefter skulle afvente besked om overførsel til ny bank.

Den 20. november 2009 blev klagerens kassekredit slettet, og værdipapirer overført fra sikkerheds- til opbevaringsdepotet med valørdag den 26. november 2009. Den 9. december 2009 udgik klagerens

opbevaringsdepot.

Parternes påstande.

Klageren har den 3. december 2009 indbragt sagen for Ankenævnet med påstand om, at Vestjysk Bank skal frafalde gebyrer, bortset fra direkte VP gebyr, for flytning af klagerens konti og værdipapirer samt refundere klageren omkostninger ved sagen.

Vestjysk Bank har nedlagt påstand om frifindelse.

Parternes argumenter.

Klageren har bl.a. anført, at han ønskede at overføre sine konti og depoter til anden bank efter Bonusbankens konkurs.

Klageren ønskede at være fritstillet ved valg af bank.

Klageren har afvist at blive kunde i Vestjysk Bank. Klagerens konti og depoter blev overflyttet i marts 2009 uden hans accept. Først i august 2009 modtog han per post kundebetingelser og en formular til underskrift for at blive kunde.

Vestjysk Bank har bl.a. anført, at klageren har benyttet sig af bankens tilbud og rådgivning i perioden efter overtagelsen af Bonusbanken.

Klageren har ved sin brug af banken accepteret at være kunde i banken.

Klageren har indgået webbank-aftaler med banken.

Klageren har været oplyst om bankens priser.

Klageren skal betale gebyr ved bankskifte i forbindelse med flytning af værdidepot.

Ankenævnets bemærkninger og konklusion.

Ankenævnet finder, at klageren ved sin brug af Vestjysk Bank har accepteret at blive kunde i banken.

Klageren har ikke krav på at få godtgjort sine omkostninger ved denne klagesags behandling, jf.

Ankenævnets vedtægter § 16 stk. 1.

Der er ikke oplyst nærmere om størrelsen af de gebyrer, der blev opkrævet af banken ved klagerens skift af bank i 2009. Ankenævnet lægger til grund, at banken har opkrævet overførselsgebyrer i overensstemmelse med de satser, der fremgår af prisbogen sendt til klageren den 6. november 2009.

For så vidt angår gebyrernes størrelse udtaler tre medlemmer – John Mosegaard, Erik Sevaldsen og Karin Sønderbæk – følgende:

Vi finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at de af banken opkrævede gebyrer overstiger det rimelige og stemmer derfor for i det hele ikke at tage klagen til følge.

To medlemmer – Carsten Holdum og Jørn Ravn – udtaler:

Ved vurderingen af størrelsen af bankens gebyr for at overføre konti med tilknyttet værdipapirdepot til et andet pengeinstitut må det lægges til grund, at banken ikke er berettiget til at kræve et gebyr, som overstiger, hvad der med rimelighed kan anses for påkrævet til dækning af bankens gennemsnitlige omkostninger i forbindelse hermed.

For overførsel af danske fondskoder anslår vi, at bankens gennemsnitlige omkostninger ikke overstiger 50 kr. pr. fondskode, maksimeret til 100 kr. pr. depot.

Vi finder derfor, at banken for to depoter højst kan beregne sig et gebyr på i alt 200 kr. samt godtgørelse af VP-gebyr.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet

Som følge heraf træffes følgende

a f g ø r e l s e :

Klagen tages ikke til følge.